

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.

Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 8. — Tel. 8492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.

Računi pri poš. ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga číslo 78.180,
Wien št. 105.241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126 Maribor
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Bližnje naloge Male antante

V kratkem se bodo zopet sestali zunanji ministri Jugoslavije, Češkoslovaške in Rumunije k političnemu posvetu. Mednarodni tisk se že sedaj zanima za sestaneke vodilnih državnikov Male antante, kar dokazuje, da ga smatra tudi inozemska javnost za velepomemben politični dogodek.

Pozornost, ki jo posveča politični svet konferencam Male antante, se stalno stopnjuje in prav značilno prikazuje ugled, ki si ga je zala Mala antanta s svojo neomahljivo, premočrno politiko ustvariti pred Evropo in svetom. Ob njenih početkih so mnogi politični preroki majali z rameni in razodevali prav malo zaupanja in pomen in zlasti v trajnost nove alijance. To se je v teku let temeljito spremenilo in danes se celo Italija zaveda, da ima posla z realnim političnim faktorjem, brez katerega so vsi podunavski računi zgrešeni.

Naravno je, da bo na programu bodočega sestanka Male antante predstavljali kompleks podunavskih vprašanj eno glavnih točk. Novega v tem pogledu sicer ni mnogo pričakovati, ker so se razmere od rimskega pakta sem še premalo razčistile, da bi bilo treba prestopiti že sedaj iz rezerviranega opazovanja v večjo aktivnost. Vsekakor pa se bo znano in po sklenitvi rimskega pakta od vseh treh zunanjih ministrov razloženo načelno stališče znova podčrtalo. Tudi v vprašanju teritorialne revizije menda ne bo treba novih sklepov ali ukrepov, akoravno se ne more reči, da bi se bila revizionistična kampanja polegla. Baš nasprotno: če se upoštevajo zadnje Gömbösove izjave in poskusi madžarskih članov londonskega parlamenta, potem interelacije pokreniti revizijo Trianona, ki se moglo celo govoriti o poostitvi. Vendar se je na drugi strani utrdilo in poglobilo zavezniško razmerje s Francijo, glavno zaščitnico versajškega stanja, tako da v današnji situaciji ni pričakovati nobenih bistvenih motenj. Za Malo antanto velja slej ko prej Titulescova krilatica: »Revizija je vojna.« Pač pa utegnejo v habshurškem vprašanju, katero je treba v tej zvezi omeniti, dogodki postaviti Malo antanto pred nujnost, da položi na svoje odklanjajoče stališče učinkovitejši poudarek. Kajti izgleda, da se v Dollfuss-Starhembergovi Avstriji resno pripravlja pot za povratek pregnane dinastije. V tem vprašanju za Malo antanto ne more biti kompromisov in ne more biti dvoma, da bo znala obvarovati svoje narode pred nevarnostjo, ki bi jo zanje pomenila habshurška restavracija, četudi samo delna.

Po vsej priliki bo tudi vprašanje normalizacije odnosov z Rusijo tvorilo glavno poglavje konference zunanjih ministrov. V to poglavje bo spadalo tudi vprašanje vstopa Rusije v Društvo narodov, ki pa ni edina aktualna zadeva, tičoč se Zeneve. Skoro enake važnosti je poljska želja po priznanju stalnega sedeža v svetu Društva narodov. Kakor smemo sklepati iz izjav ministra Beneša, bo zavzela Mala antanta menda napram tem spremembam prijazno stališče in ne bo reklamirala zase enakega mesta, akoravno bi ji po njeni moči in po njenem ugledu šlo po vsej pravici.

Balkanska politika v ožjem smislu sicer ni zadeva Male antante, vendar nikakor ni brez pomena, če se ugotovi, da se aktivno in uspešno prizadevanje za konsolidacijo Balkana in njegovo emancipacijo od tujih vplivov povsem sklada s cilji in smernicami, po katerih je uravnana politika Male antante. Med njenimi državniki vlada tudi v tem oziru najboljša soglasje in kongruentno naziranje, da se je na Balkanu postavil važen steber za evropsko mirovno zgradbo. To soglasje in ta solidarnost v okviru Male antante pomeni podaljšanje balkanske mirovne fronte v severni in zapadni smeri.

Ce smo uvodoma omenili živahno zanimanje, ki ga kaže mednarodna javnost za pojave v politiki vseh treh zavezniških držav, ne moremo prezreti, da publicistični organi onih narodov, ki na pram Mali antanti niso prijazno razpoloženi, z vsvo vsemno iščejo razpok in vrzeli, ki bi se pojavile v zavezniški zgradbi in tudi ne štedijo s prijaznimi nasveti in svarili. Tako si izvestno časopisje beli glavo o domnevnih divergencah v gledanju na podunavski problem. Z vsvo resnostjo se dopoveduje občinstvu, da gredo stališča Češkoslovaške in ostalih dveh držav o italijanski rešitvi podunavskega vprašanja daleč vsakebi. Namigava se, da zlasti Jugoslavija na anšlus ne gleda tako intransigentno, kakor njena severna zaveznica, da pa ima zato posebno stališče napram jadranski sosed. Za vsakega podunavskega političnega položaja je dovolj očitno, da so to le pobožne želje onih krogov, ki jim je Mala antanta od nekdaj kamen spodkice. Morda je vmes tudi nekaj upanja, da se bo s sugestivnim izražanjem »javnega mnenja« zasedalo vsaj nekaj semena nezaupanja in razpora.

Na vse to lahko mirno rečemo, da je

SOLIDARNOST BALKANSKIH NARODOV

Rumunski zunanji minister Titulescu in turški zunanji minister Tefvik Ruždi bej o jamstvu za mir na Balkanu

Bukarešta, 12. maja. p. Poset turškega zunanjega ministra Tefvika Ruždi beja v Bukarešti se je izpremenil v prisrčno manifestacijo turško-rumunskega prijateljstva. Turškemu zunanjemu ministru so v Rumuniji izkazali največjo pozornost. Danes ga je sprejel kralj Karol v posebni avdienci, jutri zvečer pa odpotuje Tefvik Ruždi bej preko Jugoslavije na Dunaj.

Titulescu: Ne dovoljujemo vmešavanja v naše stvari

Na svečani večerji, ki jo je priredil svojemu turškemu tovarišu Tefvik Ruždi beju na čast, je imel zunanji minister Titulescu naslednji nagovor:

S posebnim veseljem vas pozdravljam v imenu vlade. Rumunski narod ve, koliko iskrenosti je našel v mednarodnem svetu, vnanju na strani plemenite in zveste Turčije, ki je vedno tako čutila, kakor rumunski narod. Prav tako ve rumunski narod, da so se na tem polju sodelovanja želje Turčije vtelesile v osebi vaše ekscelence, katere plemenito in neumorno delo je priborilo vašemu narodu častno mesto, ki mu ga vas svet priznava.

Rumunija in Turčija želita ostati v iskrenem prijateljstvu. Mi smo željni miru, a dobro vemo, da pomeni mir samo prazno besedo, dokler se ne pokažemo odločno nasproti vsakomur, kdor bi ga skušal skaltiti. Prava varnost je bolj v duši napadalca, kadar se boji posledice svojega zločina in materialnih represivnih posledic kršitve mednarodnega prava.

Dosti smo trpeli. Balkan je bil dolgo časa prizorišče krvavega obračunavanja. Kaj naj storimo, da se zgodovina ne bo ponovila? Na to vprašanje je samo en odgovor: zmiritev. Tisti, ki bi se hotel zateči k vojni, bi moral spoznati, da je proti niemu vzajemni odpor vseh nas. Strah pred posledicami mora biti začetek modrosti. To je vse, kar smo hoteli in to je tudi skrajna meja naših bodočih ambicij.

Temu delu smo se torej posvetili in podpisali balkanski pakt. Misel, da smo hoteli s tem vsati proti interesom drugih držav, je prav tako lažna, kakor to, da bi hoteli slušati interese katere druge države. Hočemo biti prijatelji vseh narodov brez izjeme, toda ne dovoljujemo, da bi se kdorkoli vmešaval v naše reči.

Balkanski pakt predstavlja čistega duha in se, lo integralno izjavljaj. Vse določbe bodo vse podpisnice lojalno izpolnile. Določbe, ki nas že vežejo na temelju podpisov, bodo v kratkem dobile sočasno ratifikacijo. Dejstvo, da na idejo pakta niso soglasno pristale vse balkanske države, prav nič ne zmanjša dobre volje vseh sosedov. V trenutku, ko smo podpisovali balkanski pakt, smo razlagali, da sme pripravljati naknadno skleniti tudi pakt o nenapadanju na osnovi definicije pojma napadalca, čeznane v Londonu. Prepričan sem, da ne bo treba dolgega debata da prepičamo vse prizade, da nam ni bilo niti na umu v londonskem sporazumu pripraviti kakšno zasedo. Že kmalu nam nam je bilo mogoče pokazati svetlo podpisani balkanski pakt.

Posebne zveze večje naše države z nekaterimi drugimi državami. Vsi vemo, da uživa Turčija posebno prijateljstvo Grčije in Sovjetske unije. Prav tako veste, da je Rumunija vezana na Poljsko in Malo antanto in da uživa dragoceno prijateljstvo nekega velikega naroda, ki se je posebno izkazalo pri vsaki odločilni etapi naše narodne zgodovine. Ta narod je Francija. Nemogoče je zato, da ne bi naše prijateljstvo in absolutno zaupanje v našo dobro voljo predstavljalo važnega činitelja za organizacijo miru.

Prepričan sem, da ima prijateljstvo med Rumunijo in Turčijo veliko bodočnost. Veliki voditelji vaše države so deležni pri nas občudovanja in spoštovanja. Atmosfera, ki vas obdaja, je temu najboljši dokaz. Črta sem prepričan, da se bo naše sodelovanje še okrepilo in zato nazdravljam spoštovanemu predsedniku turške republike Mustafa Kemal paši, vaši ekscelenci ter napredku zveste Turčije.

Tefvik Ruždi bej: Črno morje naj bo simbol miru

Turški zunanji minister Tefvik Ruždi bej se je v svoji zbiravici zahvalil Titulescu za prisrčno sprejem in prijateljske besede na naslov turškega naroda ter nato izjavil:

Prijateljstvo Turčije in Rumunije temelji na medsebojnem spoštovanju in je našlo izraza v vseh naših diplomatskih dejanjih, tako v deklaraciji o definiciji napadalca, v turško-rumunskem dogovoru o arbitraži in v balkanskem paktu. Ta poslednji diplomatski akt daje možnost sodelovanja za okrepitev miru in varnosti na Balkanu. To sodelovanje ima široko polje udejstvovanja v okviru Društva narodov, ki mu obe državi ostajata neomajno zvesti. Stalna skrb Turčije je politika razumevanja in sporazumov od vsake države brez izjeme. Moralna in gospodarska kriza nalaga vladam dolžnost, da delajo za ohranitev miru, toda ne zadošča, da smo samo mi miroljubni, če hočemo zavaruati mir pred slehernim napadom. Mi nismo gospodarji nad vsako eventualnostjo in moramo biti zato vedno na višini svojih dolžnosti in odgovornosti do svojih držav.

Govorec o podpisu londonskega pakta o definiciji napadalca je turški zunanji minister izjavil, da pomeni to diplomatsko delo, ki je nanj med drugimi pristala tudi Sovjetska unija, režim varnosti in medsebojnega zaupanja na jugovzhodu Evrope. Če se bo, kakor vsi želimo, edina izmed držav, katerih obale oblika Črno morje, in ki ni podpisala londonske deklaracije, naposled odločila tudi sama za pridružitve, bo postalo to morje, ki je tako nevarno za pomorce, v moralnem pogledu najmanj nevarno morje na zemeljski obli.

Prav tako se bomo šteli srečne, če bo morská ožina, katero odpiramo vsem, ki ne goje neprijateljski čustev do našega suverena naroda, in vsem, ki prihajajo skozi Dardanele z miroljubnimi nameni, služila kot sredstvo propagande za splošni mir.

Grčija in balkanski pakt

General Kondilis o zaslugah kralja Aleksandra za novo balkansko politiko in o grški zunanji politiki

Atene, 12. maja. AA. O svojem potovanju v Ankaro je general Kondilis izjavil zastopniku agencije Avale:

Izreden vtis je name napravilo, da sem mogel za bivanja v Ankari tako pri uradnih kakor neuradnih krogih ugotoviti prisrčne in prijateljske odnose, ki družijo danes Jugoslavijo in Turčijo in so tako intimni, da so presegli moja pričakovanja. Pri svojem obisku v Carigradu si je Nj. Vel. kralj Aleksander osvojil vse simpatije turških krogov in vseh turškega naroda. Veseli me, da morem ugotoviti, da sta danes dve odločilni osebnosti v politiki Balkana, Nj. Vel. kralj Aleksander in Kemal paša popolnoma istega mnenja, kako naj se danes in v bližnji bodočnosti vodi politika na Balkanu. Brez pretiranja in s popolnim prepričanjem, da dajem izraza pravemu mišljenju Kemal paše, lahko ugotovim, da je bil obisk Nj. Vel. kralja Aleksandra in njegov sestanek s Kemal pašo v Carigradu glede na preokret balkanske politike velikega zgodovinskega pomena. Nj. Vel. kralju Aleksandru gre velika zasluga, da dela danes tudi Kemal paša z vsvo svojo energijo za politiko zblizanja in sodelovanja balkanskih narodov. V razgovoru s

Kemal pašo sem videl, da bo morala naša politika na Balkanu v bodoče iti v znamenju ideje »Balkan balkanskim narodom!«

Kar se Grčije tiče, je nadaljeval general Kondilis, je bil moj obisk v Ankari nova manifestacija grško-turškega prijateljstva. Naglasiti moram svoje prepričanje, da mora Grčija ostati v balkanskem paktu in v sporazumu s Turčijo, Rumunijo in Jugoslavijo. Ta politika se mora, kakor pravi Kemal paša, ne samo nadaljevati, temveč še okrepiti. Na sestanku štirih zunanjih ministrov v Zenevi se bo razpravljalo o vseh teh vprašanjih. Sklenjeno je, da se pri tej priliki sprejmejo zaključki, ki bodo ustrezali posebnim možnostim Grčije. Dokler se ne uredi vprašanje našega notranjega položaja, je odloženo tudi sklepanje o uradnih obveznostih med Turčijo in Grčijo. Zato smo se v Ankari tudi dogovorili, da ostane Grčija še nadalje v balkanskem paktu, ki ne obsega samo grško-turškega prijateljstva, temveč ga še izpopolnjuje.

General Kondilis je na koncu izjavil, da vsi turški krogi obsojajo protibalkansko stališče g. Venizelosa, zlasti njegovo italofilstvo.

Kočljiv položaj Mušanova

Pogoji zemljedelcev in liberalcev za sodelovanje v vladi — Odgovoritev sej Sobraja do torka

Sofija, 12. maja. AA. Včeraj sta voditelji zemljedelcev minister Dimitrij Gičev in voditelj liberalcev minister Kačakov formalno Mušanovu svoje zahteve. Predvsem sta mu sporočila, da njihovi stranki odklanjata kombinacijo s profesorjem Genovim v resoru prometnega ministrstva, ker priznava veljavnost sklepov glavnega odbora radikalne stranke o odhodu stranke iz vlade Narodnega bloka. Zahteve, ki sta jih formulirala Gičev in Kačakov, sestojata v glavnem v tem, da bi v novi vladi, ki naj bi jo zopet sestavil Mušanov, dobili zemljedelci štiri resore, liberalci pa obdržali kakor doslej dve ministrstvi, izmed katerih bi eno moralo biti gospodarsko.

Dopolodne se je sestala k seji demokratska parlamentarna skupina. Po poročilu

predsednika vlade Mušanova je sklenila, da predloži odgovor na zahteve zemljedelcev in liberalcev glavnemu odboru demokratske stranke, češ, da je le on pristojen odločati o političnih vprašanjih, ki se tičejo stranke.

Ob 12. je predsednika vlade Mušanova sprejel kralj Boris v avdienci. Pri tej priliki mu je Mušanov predložil v podpis ukaz o nadaljnjem zasedanju Sobraja do 23. t. m. in poročal o razvoju političnega položaja.

Kako mučen je položaj predsednika vlade Mušanova se najbolj vidi iz tega, da je moral popolnoma zaključiti seje Sobraja in jih odgoditi do torka, da mu ne bi Sobraja na pobudo zemljedelcev ali liberalcev izglasovalo nezaupnice. Mušanov je kot namestnik prometnega ministra že včeraj dal v razpravo proračun ravnateljstva bolgarskih železnic, ki bi imel danes biti izglasovan. Medtem je izvedel, da so zemljedelci in liberalci sklenili danes glasovati »skupno z opozicijo proti temu proračunu. Zato je takoj po prečitaniu kraljevega ukaza o nadaljnjem zasedanju Sobraja ukazal, naj se seje odgode do torka, in se je tako rešil nezaupnice.

Sklicanje Društva narodov

Skupščina Društva narodov se bo sestala 10. septembra — Priprave za vstop Rusije

Zeneva, 12. maja. p. Predsednik sveta Društva narodov, poljski zunanji minister Beck je določil, da se bo letošnje zasedanje Društva narodov pričelo 10. septembra. Generalni tajnik Društva narodov je o tem že obvestil posamezne vlade.

Kot edino važno točko dnevnega reda navaja informacijski urad Društva narodov poljski predlog, po katerem naj bi se določbe o zaščiti manjšin razširile na vse države, ali pa se oprostile tožadnih obveznosti države, ki so bile doslej manj vezane.

Med najvažnejša vprašanja, katerih rešitev se pripravljajo za prihodnje zasedanje Društva narodov, pa spada vsekakor vprašanje vstopa Sovjetske unije v Društvo narodov. O tej stvari govore v zenevskih mednarodnih krogih z vedno večjo gotovostjo in nobenega dvoma ni več, da so pogajanja o njej že v polnem teku. Ovre, ki se postavljajo vstopu Sovjetske unije v že-

nevsko ustanovo, se ne smatrajo kot nepremagljive.

Razen tega bo skupščina Društva narodov na svojem prihodnjem zasedanju razpravljala o možnosti nadaljevanja svetovne gospodarske konference, ki je bila v Londonu prekinjena. Optimistično mnenje gospodarskih in finančnih strokovnjakov o celotnem gospodarskem položaju upravičuje upanje za večji uspeh druge etape te konference, katere delo so vzdrževali v teku deloma organi Društva narodov.

Glede na težkoče, s katerimi se ima boriti razorožitvena konferenca, smatrajo v Zenevi, da bo ustanovljen odbor Društva narodov za znižanje in omejitve oboroževanja, ki se v preteklem letu ni mogel osnovati. Pričakuje se, da bo nekatere naloge razorožitvene konference prevzela za nadalje tretja komisija Društva narodov, ki ima reševati razorožitveno vprašanje.

Namestitev novih učiteljev

Beograd, 12. maja. S kraljevim ukazom so na predlog prosvetnega ministra nastavljeni za učitelje naslednji učiteljski abiturienti:

Lorbec Maks v Mariji Snežni pri Mariboru, Zuman Janko v Polju, srez Šmarje pri Jelšah, Bežan Viljem v Radmožancih pri Dolnji Lendavi, Česnik Maks v Cerkljah ob Krki, Valenčak Anton v Belih vodah pri Slovenjgradcu, Hinterlechner Stanislav v Stogovcih pri Ljutomeru, Napast Anton v Sladkem vrhu pri Mariboru, Žižek Albin v St. Ilju v Slov. goricah, Zidar Avgust v Razboru pri Slovenjgradcu, Mazgon Dušan v Tržišču pri Krškem, Stanjko Alfonz pri Sv. Ani v Slov. goricah, Kerhanek Fran pri Sv. Jakobu v Slov. goricah, German Rihard v Dravogradu pri Prevaljah, Dovgan Milan v Rakli pri Krškem, Debeljak Rudolf v Šenčurju, Bajde Janez v Motniku, Rajner Alojzij pri Sv. Barbri v Halozah, Rupnik Ivan v Vitanju, Gal Vladimir v Ribnici na Pohorju, Arko Milutin v Remšniku, Tomine Milan v Pišecah, Tušek Bogdan pri Sv. Jakobu v Slov. goricah, Stanič Stanislav pri Sv. Bolfenku na Kogu, Zličar Fran pri Sv. Andražu v Slov. goricah.

Povše Fran v Žvirčah pri Novem mestu, Zamljen Josip pri St. Jerneju (srez Krško), Vahen Mihael v Kapli, Ferjan Maksim v Mirni, Cerneć Adolf v Prevalju, Terček Alojzij v Tržišču, Sinkovic Viktor v Ceničih, Jelenc Bogomir v Svibnju, Špirić Miha v Božakovu pri Metliki, Segula Pavel pri Sv. Marijeti na Dravskem polju, Masten Martin na Humu pri Ptuj, Havliček Josip v Veliki Dolini (Krško), Praprotnik Anton v Šmarju, Grgič Svetko v Mežici, Svarc Ivan v Pernici, Cvar Miroslav v Novem mestu, Fink Stanislav v Dobličah pri Črnomlju, Jenko Metod pri Sv. Andražu pri Velenju, Vuser Ferdinand pri Devici Mariji v Brezju, Osman Ignacij v Gancani, Trdan Anton v Veliki Dolini, De Costa Anton v Slovenjgradcu, Vučajnik Fran v Zabukovju, Cerkenec Fran v Slivnici (srez Šmarje pri Jelšah), Fatur Viljem v

Bodoncih, Jeletič Rudolf v Starem trgu, Kociper Peter v Svetinju, Golar Emanuel v Krizevcih, Levstik Ivan v Rajhenburgu, Petrič Fran v Petišovcih, Bolta Alojzij v Dolnji Lendavi, Babič Matija v Turnišču, Križanič Fran v Veliki Polani (Dolnja Lendava), Jagrovič Adolf v Ljubčini, Kovač Anton v Loki pri Sv. Juriju ob Taboru.

Tolmajner Leon v St. Vidu pri Stični, Radšel Alojzij v Škalah, Kobolt Rudolf v Selnici, Rossner Edvard v St. Jurju ob Taboru, Zemlja Gabriel na Jesenicah, Zmave Andrej pri Sv. Trojici v Slov. goricah, Zupanc Franc v Zibiki, Perko Jožef v Amburju, Zorn Otmar v Selih pri Metliki, Barle Nikolaj v Radatovcih, Kmetec Jožef v Prevorju, Goršek Rudolf v Gornji Ponikvi, Leder Miha v Črni, Hrabcak Janko v Dramljah, Jankovec Leon v Križah, Skrabelj Alojzij v Črenšovcih, Lipavec Fran v Srednji Bistrici, Volk Rudolf v Trnju, Agrež Boris v Zabnici pri Škofji Loki, Keržan Janez v Stari Osnici, Kastelic Ivan v Senovem, Strukelj Ivan pri Sv. Duhu na Stari gori, Jordan Janko pri Sv. Juriju ob Ščavnici, Vanič Viljem v St. Janzu pri Krškem, Pajtlar Fran v Tišini, Sodin Konrad pri Sv. Kunigundi (Konjice), Stante Jurij v Šmarju pri Jelšah, Ladič Milan v Čeplju, Stropnik Ivan v Kapeli, Mazaj Jožef v Kuzmi, Kasagrande Julij v Strigovi, Zorko Anton v Vojniku, Švajger Viktor v Polensaku, Vavpotič Ivan v Vidoncih, Toplak Jurjo v Braslovcih, Slapar Nikolaj v Studencu (Krško), Korošec Drago v Leskovcu, Derani Jožef v St. Jurju (Murska Sobota), Višner Ludovik v Cankovi, Šijanec Borislav v Strojni, Čuček Karol v Vuzenici in Šubert Alojzij v Cerkljah na Krki.

Donau pade v drugi razred dunajskega prvenstva

Dunaj, 12. maja g. Danes sta se vršili dve prvenstveni tekmi. Na eni od teh tekem se je odločilo, kdo bo padel iz I. v II. razred. Ta usoda je zadelo Donau, ki je z Libertas igrala samo neodločeno 2:2 (1:1). Libertas ima eno točko več in ostane v I. razredu. V predtekmi je WAC porazil Hakoah z 2:0 (0:0).

S KONGRESA BORCEV PROTI JETIKI

Prva velika mobilizacija borcev proti jetiki je bila včeraj zaključena — Prihodnji kongres bo v septembru 1935 v Sarajevu

Ljubljana, 12. maja

Prvi jugoslovanski protituberkulozni kongres, ki je pod visokim pokroviteljstvom Nj. Vel. kraljice Marije včeraj pričel svoje zasedanje v Ljubljani, se je danes do polne nadaljeval s široko zasnovanim, plovitvimi delom, na kar je bil kmalu po polno dnevu zaključen. Z beograjskim brzovalnikom je davi prispel v Ljubljano tudi znameniti fiziolog univ. prof. dr. Sergeant s pariške Sorbonne, z gospo soprogo, ki so ju na kolodvoru sprejeli konzul francoske republike Remérand, predsednik Slovenskega zdravniškega društva primarij dr. Meršol in zastopnik Narodne protituberkulozne lige dr. Alujevič. Prof. dr. Sergeant se je toplo zahvalil za prijazni sprejem in izrazil svoje veliko zadovoljstvo nad organizacijo protituberkuloznega dela v naši državi in svoje občudovanje nad lepoto naših pokrajin, zlasti Slovenije, v kateri se mudi prvič. Mimogrede se je odlični francoski gost udeležil tudi zborovanja zdravnikov v dvorani OUZD, kjer sta ga pozdravila general dr. Ruvičič in srbohrvaški in univ. prof. dr. Cepulić iz Zagreba v francoskem jeziku. Nato si je prof. dr. Sergeant v spremstvu dr. Meršola ogledal zanimivosti mesta in obiskal tudi protituberkulozno razstavo, o kateri se je prav pohvalno izrazil.

Šola in tuberkuloza

Skupino socialno-političnih predavanj, ki so se vršila v dvorani Delavske zbornice, je kmalu po določeni uri otvoril docent dr. Matko iz Maribora s temo o šoli in tuberkulozi, ki je bila skupno z vprašanjem protituberkuloznih dispanzerjev danes glavni predmet kongresnega dela. Vsestransko zanimiva izjava docenta dr. Matka prinašamo na drugem mestu. Kot zastopnik nacionalnega učiteljskega je imel koreferat k predavanju dr. Matka delegat Skulj, ki je v svojem zanimivem predavanju po dal tudi obširno statistično sliko zdravstvenega stanja šolstva in mladine v naši banovini. Na naših šolah je po približnem računu 116.091 otrok, ki so porazdeljeni na 860 šol z 2238 učnimi sobami, tako da pride povprečno na otroka 53 otrok. To bi približno se ustrezalo določeni zakona, ki dopušča 50 otrok na razred. Po mnogih šolskih sobah pa se tare po 80, 90 in še več učencev. Razen tega se šolski prostori mnogokrat čez mero intenzivno rabijo.

Kar se splošnega zdravstvenega stanja naših šol tiče, je značilno, da imamo v dravski banovini samo nekaj nad 400 šol, ki premorejo higijensko urejene vodnjake. Higijensko urejena stanja na vodno izplakovanje ima pri nas samo 60 šol. Vprašanje šolskih kopalnic in letnih kopališč, ki jih prav tako predpisuje zakon, je še povsem nenacelot. Samo 14 šol ima svoje kopalnice, letna kopališča pa samo 5. Med šolskimi poslopji jih je 130, ki so slaba in vlažna, 120 jih je povsem neprimernih za učne namene.

Drugi koreferent o istem predmetu, šefzdravnik zdravilišča v Topolšici dr. Savič je svoja izvajanja zaključil s poudarkom, da zahtevajo nove naloge protituberkulozne borbe nove delovne programe šolskih zdravnikov. Skrb za zdravstveni napredek mladine se ne bo mogla več dolgo omejevati samo na običajne preglede, kakor jih predpisuje črka zakona, temveč se bo moral zdravnik infimno udeleževati življenja dece, ki mu je zaupana. Ni še izvedena niti pravilna razdelitev dela med šolskimi zdravniki, zdravniki šolskih poliklinik itd. Nimamo še šol, niti posebnih oddelkov za tuberkulozne otroke, niti še nismo poskrbeli za usodo jetičnih učiteljev. Kakršne koli zaključke bo prinesel kongres — korigirni bodo samo, če se bodo integralno izvedli v življenju.

Resolucija

Nato je docent dr. Matko v imenu redakcijskega odbora prečital naslednjo resolucijo, ki tvori v svojih zahtevah jedro vseh razprav, ki so bile na dnevnem redu kongresa:

1. Za borbo proti tuberkulozi naj se ustanovi posebno število skrbstvenih in oskrbovalnih ustanov, to je dispanzerjev, ljudskih zdravilišč, izolacijskih oddelkov pri bolnicah in tuberkuloznih domov. Vsaka javna bolnica mora imeti za izolacijo tuberkuloznih svoj izolacijski oddelki, odnosno sobo. Naj se organizira brezplačno napolnjenje pnevmotoraksa po dispanzerjih in v lastnih centrih za reinfusacijo.

2. Celotno borbo proti tuberkulozi vodi poseben inšpektorat za tuberkulozo pri ministrstvu za socialno politiko in narodno zdravje s sodelovanjem z združenji, ustanovami in društvi, katerih cilj je, praktično zatiranje tuberkuloze med narodom.

3. Cimprenjšnje oživetovanje posebnega tuberkuloznega zakona, katerega izvajanje imej realno in finančno podlago.

4. Pri vsaki medicinski fakulteti je potrebno oživetovanje posebne katedre za tuberkulozo v zvezi z inštitutom za proučevanje in pobjanje tuberkuloze.

5. Strogo sanitarno-policijsko nadzorstvo nad letovišči, klimatskimi zdravilišči in turističnimi kraji.

6. Obstoječi zakon o zaščiti delavstva naj se v celoti praktično izvede. Isto velja za zakon o zdravstvenih občinah.

7. Naj se izvaja čim izčrpnjša asanacija našega dela in podvzamejo vsi ukrepi za dvig življenjskega standarda celotnega naroda, posebno kmeta in delavca.

8. Naj se pospeši gradnja cenovnih in higijenskih stanovanj za delavstvo, kmeta, nameščenca ter uradnika. Za nadzorovanje teh stanovanj naj se poskrbi dovoljno število skrbstvenih moči (sestre, desinfektorji itd.).

9. Najstrožje higijensko nadzorstvo po zdravilnih strokovnjakih, nameščenih pri inšpekciji del, nad vsemi obrti in industrijo (zlasti prašne, živilske itd.), ki pri-

hajajo v poštev za okužbo in prenos tuberkuloze.

10. Čim strožje izvajanje zakona o zdravstveni zaščiti učencev.

11. Naj se strogo izvaja zakon o nadzorstvu nad živili in uvedejo vsi ukrepi za pobjanje tuberkuloze med govedo.

12. Rodbine s številnimi otroki naj imajo prednost pred vsemi drugimi glede gnotne pomoči.

13. Zdravstvena in higijenska prosveta naj se razteza na vse plasti naroda, pred vsem na šol. mladino vseh panog. Prosveta naj bo prilagojena zahtevam in potrebam vsakdanjega življenja. Posebna paznja naj se posveti fizični vzgoji in odgoju ne le mladine, marveč celokupnega prebivalstva, zlasti na selu. Fizična vzgoja naroda je najboljši pripomoček pri zatiranju tuberkuloze.

14. Reorganizacija naj se socialno skrbstvo po načelih borbe proti tuberkulozi.

15. Vse osebe, ki prihajajo v poštev za odgojo in vzgojo dece, morajo biti pod stalnim zdravniškim nadzorstvom. Vse osebe s kužno obliko tuberkuloze se morajo odstraniti od vzgoje in odgoje dece. Šolska poslopja naj služijo le šolski mladini, ne pa tudi zasebnim stanovanjem, kakor tudi ne uporabi po tujih osebah, društvih itd.

16. Priporočajo se skrbstvene in oskrbovalne naprave za tuberkulozno in po tuberkulozi ogroženo dečo.

17. Šolska izpričevala naj vsebujejo oceno »snaga in čistota«, ki naj se vrednotijo kakor ostale ocene. Priporočajo se javne izkušnje s javnim priznanjem ne le v fizični, marveč tudi v zdravstveno higijenski izobrazbi.

18. Nastavitve posebnega šolskega higieničarja pri ministrstvu prosvete in pri prosvetnih oddelkih banskih uprav. Vsaka šola mora stati pod nadzorstvom šolskega zdravnika.

19. Periodično zdravstveno in skrbstveno nadzorstvo nad vajenci in dečo, staro izpod 14 let, zaposlen v tujih gospodinjstvih. Pod isto nadzorstvo (najbolje občinskih skrbstvenih sester) spada deca, ki ne uživa primerne in zadostne socialne in odgojne zaštite v rodbini.

20. Zadostna zdravstvena zaščita in gnotna preskrba jetičnega učitelja.

21. Čim tesnejše sodelovanje vojskanih in drugih oblasti pri pobjanju tuberkuloze.

22. Za praktično izvedbo vseh navedenih ukrepov, potrebnih za zdravstveno, higijensko in socialno zaščito prebivalstva pred tuberkulozo in pred zgodnjim hiranjem, so potrebna zadostna finančna sredstva, ki naj se krijejo iz posebnega tuberkuloznega fonda pri državi centralni oblasti in pri vse banovinah, dalje s posebnimi davki, odnosno s posebnimi dodatki pod naslovom »tuberkulozni dani« z nekaterimi, že obstoječimi davki, takimi da.

Resolucijo je zbor sprejel z živahno akklamacijo.

Borba proti jetiki s stališča higijene

Po kratkem odmoru je predaval direktor Higijenskega zavoda dr. Petrič o borbi proti tuberkulozi s stališča higijene. Poudaril je, da je prvi pogoj vsake borbe proti jetiki dvig življenjskega standarda prebivalstva. Med socialnimi reformami sta najvažnejši izpolnitev obstoječega socialnega zavarovanja delavstva in razširjenje zavarovanja na vse sloje prebivalstva ter ureditev splošnega socialnega skrbstva. V naši banovini imamo za 10.000 bolnikov z odprto jetiko v zdraviliščih komaj 500 postelj, toda še od teh sta dve tretjini zasedeni iz drugih banovin. Toda te ustanove še dolgo nimajo širokega ljudskega značaja, temveč je zdravljenje v njih pravcati lukaz, katerega zmole le neznatna peščica ljudi. Zato je upravičena zahteva po ljudskih zdraviliščih, ki bodo dostopna vsakemu brezplačno ali pa za majhen denar. Poleg zdravilišč so potrebni domovi za jetične rekonalvace in okrevališča za dečo, ogroženo po jetiki, središče protituberkuloznega boja pa mora biti protituberkulozni dispanzer, kateremu sta v veliko pomoč dečiji in maternski dispanzer in šolska poliklinika z vsemi evoniimi panogami. Za ustanavljanje vseh potrebnih ustanov naj se uvede poseben protituberkulozni davek, pri čemer naj velja zdravo načelo, da mora več prispevati, kdor ima več dohodkov. Na ta način smo lahko prepričani, da bo tuberkuloza v Jugoslaviji kmalu izubila svoj pomen in da bomo lahko z mirnim srcem gledali v bodočnost.

Nato je šefzdravnik dispanzerja v Ljubljani dr. Prodan predaval o protituberkuloznem dispanzerju v službi šolske higijene. Poudaril je, da mora dispanzer vršiti posebno svoje poslanstvo med mladino, od katere zavisi bodočnost naroda. Šolska doba je najvažnejše razdobje v človekovem življenju in prav zato je treba posvetiti vso pozornost šolski mladini. Če hoče dispanzer v svojem delu dobro uspevati, mora individualno kategorizirati vso šolsko mladino, za kar je potrebno predvsem sodelovanje šole in doma. Organizacija šolskih poliklinik in bolnišnic blagaja je brez protituberkuloznega dispanzerja pomanjkljiva. Za bolno mladino nam je treba gozdnišol, preventorijev in zdravilišč. Načela protituberkulozne borbe bi se morala v šoli poučevati kot splošno življenjske smerice.

Šef dispanzerja dr. Ferri iz Splita je predaval o socialno - profilaktičnem delu protituberkuloznih dispanzerjev. Delo dispanzerja se mora gibati v treh smereh: diagnoza, terapija, socialna profilaksa. Prvi pogoj uspešnega dela dispanzerja je evedla ločna evidenca vseh bolnikov z odprto jetiko. Zato je treba dobro organizirane statistike. Predavatelj se je ponovno izrazil proti uvedbi obvezne prijave odprte jetike, ker je treba to njegovi sodbi organizirati na povsem diskreten način. Nadzorstvo nad jetičnim bolnikom se mora urediti tako, da

se bolniku zmerom vsaj kaj malega nudi. Posebno nujno je, da se siromašnim jetičnikom omogoči brezplačno zdravljenje, brez česar ne moremo pričakovati znatnih uspehov.

Klinično-medicinska predavanja

Po kratki diskusiji, ki je sledila, je predsednik dr. Stajč povabil vse zborovalce v dvorano OUZD, kjer se je od jutra vršil ciklus klinično-medicinskih predavanj. Asistent dr. Sekulić z beograjske klinike je predaval o vprašanju, ali je jetika ozdravljiva, in je svoja izvajanja oprl ob demonstraciji, ki so temeljile na dolgoletnih opazovanjih. Specialist dr. Haus iz Ljubljane je govoril o težkočah in ovirah pri zdravljenju jetike. Enako so podali zanimiva predavanja s področja celotnega zdravljenja jetike docent dr. Nedeljković, dr. Popović, primarij dr. Murić iz Beograda, primarij dr. Kušan iz Sarajeva, specialist dr. Debevec iz Ljubljane. Predavanje šefzdravnik dr. Neubauerja z Golnika je moralo zaradi skopo odmerjenega časa odpasti. Vsi zanimivi referati socialno-politične in klinične skupine bodo v celoti objavljeni v posebni številki »Zdravniškega vestnika«, ki izide koncem junija.

S tem je bil delovni program kongresa v glavnem izčrpan. Predsednik Jugoslovanske protituberkulozne lige dr. Stajč je ob zaključku naglasil, da je bil ta kongres prva velika mobilizacija vseh borcev proti najkrajnejši morilki sveta. V toplih besedah je izrekel zahvalo Nj. Vel. kraljici Mariji, ki je blagovolila prevzeti protektorat na kongresu, s čimer je dala pomenu protituberkuloznega dela poseben poudarek. Zahvalil se je naši Narodni ligi, ki je dala pobudo za to manifestacijo, vsem predavateljem, ki so dali zborovanju odlični strokovni in znanstveni nivo, vsej Ljubljani za prijazni sprejem, nacionalnemu tisku, ki je tako pozorno obvestil javnost o delu sinov, ki skrbno bdijo nad zdravjem naroda. Dr. Stajč je zaključil kongres s povabilom, da se v septembru prihodnjega leta sestanejo vsi borci s fronte proti jetiki v Sarajevu, kjer bo naslednji kongres.

Za spomladansko zdravljenje

Čiščenje krvi in pri slabi prebavi uporabljajte znani PLANINKA-ČAJ-BAHOVEC. Pristen je le, če nosi: 1. zaščitni žig, 2. ime proizvajalca: APOTEKA MR. BAHOVEC, LJUBLJANA, 3. paket mora biti vezan in plombiran. TOREJ ZA: MLADANSKO ZDRAVLJENJE samo pravi: „PLANINKA-ČAJ-BAHOVEC“ iz LJUBLJANE. Reg. pod Šp. br. 76, od 3. febr. 1933.

dah je izrekel zahvalo Nj. Vel. kraljici Mariji, ki je blagovolila prevzeti protektorat na kongresu, s čimer je dala pomenu protituberkuloznega dela poseben poudarek. Zahvalil se je naši Narodni ligi, ki je dala pobudo za to manifestacijo, vsem predavateljem, ki so dali zborovanju odlični strokovni in znanstveni nivo, vsej Ljubljani za prijazni sprejem, nacionalnemu tisku, ki je tako pozorno obvestil javnost o delu sinov, ki skrbno bdijo nad zdravjem naroda. Dr. Stajč je zaključil kongres s povabilom, da se v septembru prihodnjega leta sestanejo vsi borci s fronte proti jetiki v Sarajevu, kjer bo naslednji kongres.

Ogled Golnika

Udeleženci kongresa so nato skupno obedovali v unijski restavraciji, popoldne pa so se z avtobusi odpravili na Golnik, kjer so si ogledali moderno urejeni sanatorij, in deloma na Bled. Zvečer so odpotovali v Celje in Topolšico, kjer bo jutri slovesna otvoritev novega paviliona »Mladike« in zaključek skupščine Jugoslovanskega fiziološkega društva.

Politika gnilih jajc

Narodni poslanec G. Urek o brežiškem bojevnikiškem shodu in o drugih bojevnikiških akcijah

O brežiškem shodu bojevnikov se širijo zlasti po nekaterih dolenskih srezih, pa tudi drugod, kjer ljudje nimajo prilike, da bi sami kontrolirali, kaj je res in kaj je laž, fantastične vesti, ki predstavljajo stvar tako, kakor da so izvršili bojevniki neko posebno junaštvo s tem, da poslancu Ureku na svojem shodu niso dali besede. Da se bo čula tudi druga plat zvona, smo se obrnili na poslancu G. Ureka za nekatera pojasnila. G. Urek nam je na naša vprašanja odgovoril nekako takole:

Kakšen je prav za prav bil potek brežiškega shoda?

Da vam bo to razumljivo, je treba nekoliko zgodovinskih reminiscenc. V vsem svojem življenju sem priredil že mnogo preko tisoč shodov, a to vsehskoti pozitivnih v smislu graditve političnega in gospodarskega napredka ter utrjevanja narodnega in državnega edinstva. Niti eden mojih shodov ni bil v smeri negacije ali rušenja, pa najsi sem bil poslanec ali ne, član vladne večine ali opozicije. Tudi v rajni Avstriji sem imel najmanj 100 shodov, vse v nacionalnem duhu. Mnogo sem doživel borb, mnogo zanimivosti na teh shodih. Ze v Avstriji so me večasi obsuli z gniliimi lajci in kamenjem, srečal pa sem se tudi s policijsko sabljo, ki mi je predla prsi. Tako po vojni, ko smo osnovali SKS, sem doživel najrazličnejše stvari. Tako na primer je prišel v kozjanskem okraju na čelu 200 ljudi proti meni tamonjši žunnik s škropilnikom in žegnano vodo ter škropil proti meni klical: Poberi se, poslanec Belce-buba! Drugje so po naročilu ferovža nanosili v gostilno, kjer sem imel napovedan shod, cel kubični meter kamenja ki so ga nato metali na zborovalce. Druge zopet je pridiger v cerkvi pokazal s prstom name: Glejte odposlanca Antikrista! Na nestetih shodih so me najete pobožne device kratkočale s svojimi milimi glasovi itd. itd. Pa imel me je Bog v posebni zaščiti. Nikoli mi niso mogli razbiti shoda, nikoli mi ni zadel niti en kamen ali jajce.

To so bili tudi res zanimivi časi. Na shodih zadnjih let, ki potekajo vsi enolično, človeku poledeni kri v žilah. Zato sem z brežiškim shodom »borce« izredno zadovoljen. Človek dobi zopet korajžo, voljo, energijo. Kri se začne pretakati hitreje, človek se čuti nekako preronega. To je na eni strani velike koristi za zdravje, na drugi strani pa bosta moja ljuba liferanta zdravja dr. Hudelist in lekarnar Klobučar seveda na škodi.

Nikoli nisem na svojih shodih odrekal besede nasprotnikom, mnogokrat na sem jim tudi zagodel na njihovih shodih. Tudi na brežiškem shodu sem zahteval besedo, da bi pred vsem narodom stvarno in primerno obračunal. Pred pričetkom shoda sem vprašal predsednika zborovanja dr. Hudelista, ali dobim besedo. Jecljale na se je izgovarjal, da je to nemogoče, ker je sreski načelnik to pismeno prepovedal. Ko sem ga postavil na laž, mi je rekel, da bodo o tem odložali zborovalci iz Ljubljane. Kasneje mi je sporočil, da je g. Stane Vidmar izjavil, da na njih shodu ne more govoriti nihče drug kakor iz Ljubljane delegirani govorniki.

Imel sem naved shodom precej posla s svojimi ljudmi, ki so bili o demagogstvu bojevskih govornikov na prejšnjih shodih informirani, da sem jim donovedal, da je potrebno ponolnoma nemoteno pustiti vse govornike borcev, da vidimo, o čem oni govorijo.

Po končanem čitanju bojevskih govorov sem dvomil ali naj na te psovke sploh odgovarjam. Iz vseh treh nastopskih listov, ki so jih prečitali dr. Gros, Fabjančič in Vidmar, ni bilo čuti niti najmanjših stvarnih razprav, temveč množico nanizanih psovov vseh vrst, kolikor jih vmemore slovenski besednjak. Na voditelje državne uprave so hile med neštetiimi drugimi adresirane tudi sledeče cvetke: koristolovec, temni elementi, strahovalci naroda, pljačkaši, tatovi, kradljivci, oderuhi, denuncianti, skrunitelji evohode, spekulanti, izdajalci, troji, izkoristevalci naroda, koritarji, puiski, podane, plevel, zločinci, hidre itd. Je pristilen del svojih prijateljev, sem se zato odločil, stanil na mizo in povedal, da mi gospodje od Boie ne dajo besede. V tem trenutku je g. Fabjančič zaklical

svojim prijateljem: Pojdim, da ne bomo krivi posledic! Zbežali so res kar na komando in se skrili v sobi Narodnega doma. Množica kakih 600 do 700 ljudi se je ob mojem nastopu razdvojila tako, da je na moji strani ostala večina, malo stran pa ločena grupa kakih 300 ljudi, ki so jo boji najeli v 15 km oddaljenem Sv. Križu pri Cerkljah in ki je v glavnem obstojala iz znanih Tomazinovih klerikalcev in nekaj nalašč za to povabljenih klerikalnih eksponentov iz brežiškega sreza. Ta grupa je začela takoj divje vpiti ter peti »Hej Slovenci« ter me obmetavati s psovki. Gospod sreski načelnik in njegov namestnik sta me tema deva grupama nekako zapirala stik, da ni prišlo do spopadov. Ko sem videl, da je par brežiških gospodov, ki vodijo »Boje«, najelo v celi pokrajini znane najgrše razgrajaje s cerkljanskega polja, da bi strahovali in terorizirali naše dobro in nacionalno vzgojeno ljudstvo brežiške okolice, se me je polastilo upravičeno ogorčenje ter sem najprej gospode govornike bojev predstavil in opisal vsakega posebej zbranimu narodu, da izve, kakšni apostoli in novi zaščitniki prihajajo reševati našega kmeta, delavca in obrtnika. Pozval sem gospode borce, (ki so čepeli skriti v Narodnem domu), naj pridejo ven, da se tu pred narodom porazgovorimo pošteno in odkrito. Seveda ni prišel nobeden. Predložil sem jim tudi recept, kako se takoj odpravi korupcija, proti kateri toliko kriče. Prečital sem jim naslednjo

izjavo:

»Podpisani odstopam vse svoje premoženje, ki sem ga povečal, razširil ali pridobil od početka svetovne vojne do danes bodisi na svoje ime ali na ime kateregakoli rodbinskega člana, brežiški invalidski organizaciji v svrhu podpiranja njenih članov.«

To izjavo sem na mizi stoje pred vsem zbranim ljudstvom podpisal jaz in pozval g. Vidmarja, Fabjančiča, dr. Grosa in druge bojevske prake, naj pridejo in sledi mojemu zgledu. Toda gospodje so se še bolj skrili. Tolpa najetih razgrajajev je vpila in tulila kake tričetrt ure ter se polagoma razšla. Zboroval sem nato še nad pol ure. Ogorčenje ljudstva našega sreza nad nezasišanosijo voditeljev bojev, ki so ga tu na njegovih lastnih tleh hoteli ustrahovati z najetimi kričaji iz sosednega sreza, je bilo nepopisno. Noben naš shod pa ne bi mogel naši sveti stvari toliko koristiti, kot strahopetnost voditeljev bojev, ki so se skrili pred javnim obračunom.

Med psovkami, ki so letele iz razgrajajočih grupe name, so bile tudi naslednje: Izdajalec Slovenije! Sram te bodi, da imaš jugoslovanske odlikovanje! Izdajalec države! Svinja! itd. itd. Dol z režimom! Živio Korošci! Živio dr. Hudelist, naš novi ban! itd. Najznačilnejše pa je, da je dotični avstrijski aktivni policaj, ki me je leta 1907 v tedanjih silnih borbah za našo nacionalno stvar in proti avstrijskantsstvu zabodel na ulici s sabljo v prsi, torej tedaj, ko smo se v resnici morali boriti za slovanstvo in slovenstvo, sedaj kot privatnik iz tolpe bojev vpil nad menoj: Dol z njimi! Izdajalec Slovenije! Neki mali pobaljin je vzel v kuhinji Narodnega doma jajce, splezal na streho in ga od tam vrغل proti meni. Padlo je za menoj na mizo, tako da tega niti opazil nisem.

Pripominjam, da je vsa bojevska stvar v Brežicah izgledala silno klavno. Najeta godba je svirala samo en komad pri prihoduh govornikov-deklaratorjev. Niti ena zastava ni visela v vseh Brežicah. Pač pa so bile Cerklje, kjer gospoduje znani Tomaz in kjer so našemu narodnemu borcu šolskemu upravitelju vrgli bombo v sobo, vse v zastavah. Da bi bila udeležba na zborovanju čim večja, so širili teden dni noproj po okolici razne senzacije, ki da jih bodo v nedeljo njihovi deklaratorji iz Ljubljane razgallili. Tako na primer, da ima dr. Kramer za težke milijone kupljene

hiše na Bledu in v Pragi, da je bila Puceljeva hčerka prijeta, ko je hotela nesti veliko vsoto denarja preko meje, da se preiskujejo Puceljevi računi v ministrstvu, kjer da so baje odkrili velike primanjkljaje, in kar je še takega več. Toklen je bil na kratko povedano potek tega famoznega brežiškega shoda bojev.

Ali je ta pokret potreben?

Ta pokret je res potreben vsem političnim spekulantom in pustolovcem, ki so celih pet let od 6. januarja 1929 imeli zamušena usta in niso mogli dati izraza svoji razbijalski zlobi v protidržavnem društvu. Da ste videli gotove klerikalne voditelje, kako so z odprtimi usti požirali vse psovke na državno upravo kakor najboljše slaščice in s kakim veseljem so tulili, ko jim to že več let ni bilo mogoče. Klerikalni voditelji, četudi jih je v Brežicah samih samo trojica, so se ponosno šetali med čitanjem teh pamfletov po dvorišču Narodnega doma! V političnem in gospodarskem pogledu pa je tako početje naravnost zločin nad narodom. V sedanjih težkih časih, ko vodimo silen in obupen boj za obstanek našega malega človeka, boj med nasprotujočimi si interesi raznih krajev in stanov, so potrebne združene sile nas vseh, ne pa boj s frazami in cepljenje naših sil.

Ali ni med bojevniki morda vendar le kak idealist?

Na videz res izgleda, kakor da so med njimi nekateri dobri nacionalisti in idealisti, je odgovoril g. poslanec. Toda zelo redki so. Tudi če si ogledamo govornike-deklaratorje bojev lepo od kraja, vidimo, da je med njimi nekaj navidezne, ki svojih načel v kakem delu za narod paš niso še utrdili, večina pa so pri bojevski akciji osebnih stremuhi.

Zakaj so se ravno sedaj pojavili?

To je precej težko vprašanje. Deklamator bojev g. Fabjančič je čital iz svojega pamfleta, da se taki pokreti porajajo komaj vsakihi sto let enkrat. Zadeva je torej gotovo v zvezi s planeti. Letošnje leto je sploh zelo izredno. Vsa narava je oživela mnogo predčasno, in s tem so nastopili v vseh pokrajinah države razni pojavi. Na jugu na primer so se pojavile že trume koblice, ki normalno nastopajo šele v poletju. Proti Banatu se širi velik roj golubaške mušice, ki je nevarna živini in ljudem. Da bi Slovenija ne ostala brez senzacije in bi se morala zadovoljiti le z nekoliko poječnim mačjim vpitjem, ki ga je izvalil letošnji vroči marec, bi bilo gotovo premalo. Zato mislim, da je zelo prav, da smo tudi mi Slovenci dobili svoje skakavce, ki pa se bodo učili v svoji lastni otročariji. —fm.

Dr. Slavko Miletić †

Beograd, 12. maja. p. Nocoj je v Beogradu umrl znani srbski nacionalni delavec dr. med. Slavko Miletić. Pokojnik je bil dolgo let aktiven minister in eden izmed vodilnih politikov iz Vojvodine. Bil je sin pokojnega Svetozarja Miletića in pripadnik bivše radikalne stranke. Kot član vlade je najdalje zavzemal položaj ministra za socialno politiko in narodno zdravje.

Naši parlamentarci v Dalmaciji

Split, 12. maja. AA. Snoči pod mrak je prispel v tukajšnjo luko izletniški parnik z narodnimi poslanci. Množica ljudi, ki so se zbrala na nabrežju, so vzklikale Nj. Vel. kralju, Jugoslaviji in narodnim poslancom, godba pa je zaigrala državno himno.

Na prvi palubi je pozdravil narodne zastopnike podnačelnik Splita Dujo Ivanšević. Zahvalil se mu je za pozdrave predsednik senata dr. Tomašić. Gosti so si najprej v skupinah ogledali mesto, povsod spremljani z ljubeznivimi domačini, nato so pa v posameznih skupinah prebili večer.

Davi ob 7. so odšli nekateri narodni zastopniki v Sinj, drugi pa na Marjan in v Kastel. Popoldne so si ogledali Korčulo in Makarsko, ponoči pa so prispeli v Dubrovnik.

Barjanski gasilci ministru dr. Kramerju

Snoči je prostovoljno gasilsko društvo na Barju izkazalo svoje posebno spoštovanje in hvaležnost ministru g. dr. Kramerju. Z godbo na čelu so prikorakali v veliki povorki, ki se ji je pridružil tudi mnogo ljubljanskega občinstva, v mesto ter priredili najprej pred stanovanjem župana dr. Puca podkornico, nakar se je posebna deputacija z načelnikom g. Vrbincom na čelu podala v Kazino, kjer je g. minister dr. Kramer govoril o zborovanju JNS, in mu izročila diplomu častnega članstva. G. minister se je s toplimi besedami zahvalil za izredno pozornost in zagotovil barjanskim gasilcem tudi v bodoče vso svojo naklonjenost in podporo.

Justifikacija

»ustaških« atentatorjev

Beograd, 12. maja. AA. Davi so izvršili smrtno kazen nad Petrom Orebom in Josipom Begovićem, ki ju je državno sodišče za zaščito države dne 28. marca obsodilo na smrt. Z isto razsodbo je bil obsodjen na smrt tudi Anton Podgorelec, vendar se je njemu z najvisjo milostjo izpremenila smrtna kazen v dosmrtno ječo.

Vremenska napoved

Dnajska vremenska napoved za udeležbo: Najbrž večina bo še jasno in toplo, toda možnost neviht, sežnje vreme bo vedno bolj ogroženo po hladnejšem oceanem zraku.

Državna razredna loterija

Dne 8. in 9. maja so bili izžrebani naslednji:

Din 600.— srečke št.: 5.856, 5.866, 5. 871, 10.867, 15.714, 17.498, 33.037, 33.089, 33.094, 46.104, 46.196, 51.590, 62.040, 62.056, 62.059, 75.657, 75.666, 89.860, 95.738, 95.896

Naši kraji in ljudje

Materi čast, otroku varstvo

Nj. Vel. kraljica Marija med gojenkami ljubljanske »Mladike«

Jugoslovenska unija za zaščito dece, ki deluje pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja in pod častnim predsedništvom Nj. Vel. kraljice, posveča ves teden pred materinskim dnevom populariziranju in podpiranju ustanov za varstvo otrok. Kot mati in kot zaščitnica otrok daje Nj. Vel. kraljica najboljši zgled. V raznih ustanovah, ki delujejo pod njenim pokroviteljstvom in z njeno gnotno pomočjo, ima dnevno oskrbo več tisoč revnih otrok širom domovine. Za knjigo »Opštnih skrbih novina«, ki jo je izdala beograjska občina v letošnjih otroških dneh, je Nj. Vel. kraljica prispevala naslednji lastnoročni uvod:

Delujmo za jugoslovensko deco!

Naša deca so naša največja skrb, naš najdragocenejši ponos in lepa nada naše svetle bodočnosti.

Skrb za življenje, zdravje in vzgojo dece ni samo najsvetejša dolžnost mater in roditeljskih domov, temveč prva in najvažnejša naloga dobredelnih društev, občin, mest in tudi države.

Moč vsakega naroda se meri po moralnem in fizičnem zdravju dece, njegove sposobnosti pa po dobro organizirani dečji zaščiti.

Ce hočemo, da se oddolžimo svojemu junaškemu narodu, če hočemo privedi našo lepo domovino k napredku, posvetimo stalno našo iskreno in toplo ljubezen jugoslovenski deci.

Naj ne ostane niti eno jugoslovensko dete neoskrbljeno in brez varstva, vsa naša deca naj veselo živi in napreduje in otroška pesem sroče naj se razlega po vseh krajih divne Jugoslavije.

Vrnitev ministra zunanjih zadev g. Jevtića iz Sofije

Mrtvim v spomin, živim v pomoč

„Trboveljski slavčki“ za žrtve kakanjske rudniške nesreče

Beograd, 9. maja.

Ce je kje, je gotovo v »črni« Trbovljah velika kakanjska rudniška nesreča naša najmočnejša odmeva, in če je kdo občutil v svoji duši sožalje s tisočimi bedniki, katere je v svoji krutosti oropala rodnina in rednikov, ga je prav gotovo kar najgloblje občutila trboveljska deca, deca tistih, ki so, kakor oni v Kakanju, dan in noč pod zemljo. Pa je tako razumljivo, da bi ta želja, da bi tudi ona priložila svoj prispevek v pomoč svojim nesrečnim kakanjskim bratem in sestricam. Toda kaj naj da ubog rudarski otrok, ki sam ne ve, ali bo jutri imel kaj dati v usta, ko sam nima ničesar. Ali ne! Niso tako ubožni, da bi ne mogli dati prav ničesar. Saj imajo svojo lepo dušo, saj imajo svoje zlato srce, iz katerih jim žubori vir divne slovenske pesmi. Njo naj bi dali! Pa se je dvignil »Trboveljski slavček« in polele od prestolnice, da bi ta zapel in tu s svojo divno pesmijo pripel svoj prispevek v pomoč kakanjskim žrtvam. Ali naj bi bil storil to v Trbovljah? V dvojno »črni« Trbovlj? Menda vendar ne!

Zelo srečna je bila ta zamisel in se je tudi sijajno obnesla.

Razsežna dvorana Kolarčevega ljudskega vaučilišča je bila sredi preozka za ogromno število občinstva, ki je hotelo slišati trboveljski otroški pevski zbor, čigar slava gre od Vitave do izliva Save v Dunav. Beograd ga je že slišal pred letom dni in mu je tedaj priznal vse njegove izredne vrednote. Zato ga je sredi pozdravil tem prirediteljem, s tem večjo radostjo in — spoštovanjem. Vencev ni bilo — tudi ti izdatki naj bi se prihranili v prid glavnemu namenu — ali je bilo zato temveč kar najskrajnejša navdušenja in priznanja do zadnjega prostora razprodane dvorane.

Koncert se je pričel z Adamičevimi »Pesmijo rudarskih otrok«, nakar je sledil pešter »porad«, ki je z dvema kratkima premoroma obeagal 17 točk: Groševičev »Koledar«, Adamičeve »Ustavanki«, »Ni mi volja več na sveta živeti«, »Vandrovce«, »Stoji mi polje«, »Zbadijvke«, »Nmau žez izarot« in »Drežnice«, Tajčevičeve tri »Doleke«, Matičič-Ronjegov isticno »Narekovanje za očetom«, Ostrčev »Kvart«, Kogojev »Zvonček«, dr. Milojčičev »Sankanec«, Krtičev »Let, let, tičica malec«, Mirkov »Medvedov ples« in Mokranjčev »Bolino čedo« in »Pazar živine«. Občinstvo, ki se ni poznalo zbor, je ob uvodni pesmi naravnost otmelo in ni moglo verjeti, da ima

pred seboj kopico otrok. Ta točni nastavek, ta jasna vokalizacija, ta uglasjenost in izenačenost glasov, gibkost in discipliniranost zborja, ki sledi kar najverneje vsakemu, skoraj nevidnemu migu, vsaki potezi in obrazu pevovodje. In ti srebrni čisti glasovi, ki žubore, žvrgole, cingljajo v najtinejših nijansah, se spuščajo krapko doneč v najnižje alfovske globine, da zavrišeno polem tjaor pod škrjanje sopransko nebo. Težav za ta zbor ni; gre preko njih z neverjetno lahkoto. Zbor se je od tedaj, ko smo ga prvič slišali v Beogradu, še dovršil in se moremo sediti le s povečanim priznanjem priključiti izredni pohvali, katero je žel o priliki svoje turneje po Čehoslovaki in na Dunaju. In da še posebej omenimo Režiko Koritnikovo, divno biserček v tem kristalnem pevskem džerdanu, G. Suligoj, ki ga je nanizal, je umetnik, ki zna zbirati in izbirati ter voditi z dušo in arem.

Zbor je pokazal vse svoje najboljšie pač v Matičič-Ronjegovih isticah »Zalovanki« in Ostrčevem »Kvartu«, dočim pa je na zunanji dosegel koncert vrhunec v koroških »Nmau žez izarot«, ki jo je moral ponoviti. Ponovil je tudi Milojčičev »Sankanec« in Adamičev »Zbadijvke«. Dodatkov ni bilo. Občinstvo je bilo kljub izredni priliki in izrednemu namenu zares koncertno. »Trboveljski slavček« more biti resnično zadovoljen s tem svojim sijajnim uspehom, ki ga, kakor se glasi obča sodba prstolninih glasbenih strokovnjakov, postavlja v vrsto najboljših evropskih otroških pevskih zborov.

Koncerta so se med drugim odličnim prstolninih občinstvom udeležili čehoslovakiški poslanik Wellner, ministar dr. Ivan Novak in Zivotin Lazie ter beograjski nadškof Rodič s svojim tajnikom o. Juštinom, ki so odkrito izražali svoje priznanje na izrednem umetniškem užitku, ki ga jim je nudila ta prireditev.

»Trboveljski slavček« je prišel v Beograd v ponedeljek z večernim brzovlakom in ga je na postaji sprejelo večje število beograjskih Slovencev, zlasti zastopnikov vseh slovenskih kulturnih društev. Da bi bil gnotni uspeh koncerta tem izdatnejši, so ta društva poskrbela, da je imel zbor ves čas svojega bivanja v Beogradu brezplačno etanovanje in hrano. Nastranjen je v Učiteljskem domu, za hrano na mu skrbje slovenske gome in se mali Trbovljanci kar najbolje po-čutijo v njihovi oskrbi za skupno mizo v gluhoemnici.

Včeraj so si mali pevci ogledovali Beograd. Ogledali so se tudi pri »Politiki«, kjer

so na terasi zapeli nekaj pesmi, da so jih poslušali dijaki sosednje gimnazije. Popoldne je bil v javnosti nič napovedan koncert za šolsko mladino v dvorani ljudskega vaučilišča. Po sročnjem koncertu je bilo majhno okrepčilo v »Zanatskem domu«. Danes dopoldne so si ogledali letališče v Bezaniji in so tudi poleteli po zraku, kar je bilo zanje največja novost. Popoldne je bila matineja za zemunsko šolsko mladino, zvečer pa koncert z beograjskim sporodom v zemunskem Narodnem domu. Zvečer so se vrnili v Beograd. Jutri, v četrtek, pa se »Trboveljski slavček«, ovenčan z novo slavo, vrača v svojo »črno« Trbovlje, noseč s seboj priprave, da je v polni meri dosegel svoj namen, da je razveselil prstolnico, zlasti pa prstolniške Slovence, s svojo lepo pevsko umetnostjo in pripel z njo znaten prispevek v ublaženje bede ubogih žrtve kakanjske nesreče.

V čast beograjskim Slovincem naj omenimo, da niso samo, kakor že omenjeno, z največjim veseljem poskrbeli za brezplačno nastanitev in prehrano pevskega zbora, temveč so tvorili tudi večino občinstva, ki se je udeležilo koncerta. Polovica vstopnic, ki je bila v predprodaji v Rožmanovi lekarni, je bila razprodana že dopoldne pred koncertom. Pokupili so jih naši ljudje in menda tudi še polovico ostale polovice pri koncertni blagajni. In je prav tako. Za vračilo so imeli glasbeni užitek, kakor se ga jim malo nudi v prstolnici takega, ter se ne sramujejo povedati, da smo videli med koncertom v očeh narekoga solz radosti in srčnega zadovoljstva. Smo pač takli!

Ljubljana obišče Maribor

Ljubljana, 12. maja

Ce bi bil naš Trst ali Celovec... Ljubljana bi ga lahko posetila presrečna, pozdravila bi ga ter bi se v njem triumfalno zbrala množica. Glejte, Maribor je pa naš! Maribor, naša mogočna postojanka na severni meji, najmočnejši mejnik, naše najlepše mesto, naš ponos, naša trdnjava. In vendar sta si Ljubljana in Maribor skoro odtujena, kljub vsemu ne znamo ceniti Maribora in se ne zavedamo dovolj njegovega velikega nacionalnega pomena. Še bolj pa pozabljamo na mariborsko zaledje, na Slovenske gorice, ki ne bodo vedno slovenske, če bomo tako brezbržni za našo severno mejo.

To ima pred očmi Društvo prijateljev Slovenskih goric, ki priredi 17. junija izlet v Maribor in njegovo okolico, in sicer pod geslom: Ljubljana poseti Maribor! Pokroviteljstvo je prevzel ljubljanski mestni načelnik dr. Dinko Puc.

Izlet bo prava manifestacija za naš Maribor in tesnejše kulturno sožitje Ljubljane z Mariborom ter za gospodarsko povzdigo Slovenskih goric. To ne bo le zabavni nedeljski izlet, temveč lepo, prirčen napotniški poset Ljubljane Maribora.

Izletniki, ki so bili jeseni na prvem velikem izletu v Prlekijo, imajo Slovenske gorice v najlepšem spominu, a razen njih se bo zdaj udeležilo izleta še nešteto prijateljev Slovenskih goric in onih, ki še ne poznajo naše najlepše vinorodne pokrajine, da bo Ljubljana res častno zastopana. Čim več bo izletnikov, s tem večjim veseljem jih bo gostoljubno sprejel Maribor in tem lepša manifestacija bo poset Maribora.

Društvo živahno in skrbno pripravlja izlet, ki bo eden največjih, kar jih je bilo zadnja leta iz Ljubljane, in bo tudi izredno pomemben po svojem značaju ter namenu.

S Hanomag avtomobili po Jugoslaviji

Po iniciativi jugoslovenskega častnega konzula g. Lercha v Hannoveru, ki je lastnik znane nemške tovarne avtomobilov Hanomag, bo prirejen velik avtomobilski izlet po vsej Jugoslaviji na daljavo okrog 6000 km. Na progi te ture bodo vse naj-

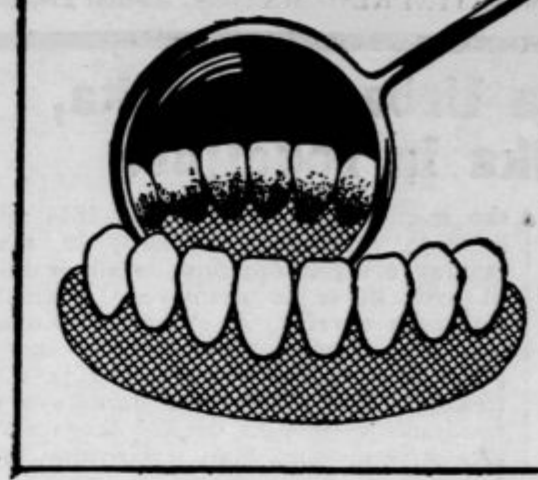

Častni konzul g. Lerch

važnejše turistične in gospodarske postojanke naše domovine. Prva postaja bo Bled, druga Ljubljana, potem pa bo vodila pot ob našem morju, preko Bosne do Kotora, preko črnogorskih gor in Kosovega polja do Ohridskega jezera od tam po ovinku v Beograd, naposled pa skozi dunavsko banovino in severne hrvatske pokrajine. Izlet je preračunan na mesec dni, izletnikom pa bo na razpolago dvojje odličnih vozil tvrdke Hanomag. Ekskurzijo bodo tvorili nemški pisatelj Gerhart Pohl, ki bo zbiral material za revijo tvrdke Hanomag, inž. Hans Reinke, ki se bo udeleževal kot fotograf, tajnik jugoslovenskega generalnega konzulata v Hannoveru dr. Slavko Jovanović kot gospodarski in član našega poslatništva v Berlinu Ma-

Pri astni in boleznih srca, prsi in pljuč, škrofulozni in rahitisu, povečanju ščitne žleze in postanku golše, je uravnava delovanja črevesja z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice velike važnosti. Kliniki svetovnega slovesa so opazili pri jetičnih, da v začetku boleznih porajajoče se zapeke ponehavajo s pomočjo »Franz Josefove« vode, ne da bi se pojavile driske, ki se jih vsak dan bolnik boji. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

ZOBNI KAMEN

tiči za zobmi!

KAŽE
USTNO ZRCALO

Skrit za zobmi tiči zobni kamen in uničuje polagoma pa zagotovo zobe in jih rahlja, pa ne samo to, dostikrat zobje zaradi njega celo izpadejo. Ognite se temu — varujte svoje dragocene zobe s Sargovim Kalodontom. Zakaj samo Sargov Kalodont ima pri nas v sebi znanstveno priznani sulforcinov oleat po dr. Bräunlichu, ki odpravi nevarni zobni kamen in ki prepreči, da se ne naredi drug. Kdor porabi vsak dan nekaj minut za nego zob s Kalodontom — ima vse svoje žive dni zdrave zobel

SARGOV

KALODONT
Proti zobnemu kamnu

kso Moric kot turistični referent. Revija tvrdke Hanomag bo po izletu izdala posebno številko z naslovom »Jugoslavija«, ki bo z bogato ilustriranimi publikacijami izšla v 60.000 izvodih ter bo v širnem sve-

tu vzbujala zanimanje za prirodne krasote in bogastva naše domovine. Ta obisk bo baš sedaj ob zaključku nemško-jugoslovenske trgovske pogodbe in pri ožji turistični sodelavnosti največjega pomena.

Celjsko pevsko društvo

praznuje, kakor znano, danes svojo 40letnico ter beleži pomemben dan v kroniki svoje pester zgodovine in svojega, v našem nacionalnem življenju tako važnega delovanja. To pevsko društvo je namreč najstarejša slovenska pevka organizacija slovenskega Stajerja in boriti se je moralo do osvobodjenja s težavami, kakršne se niso stavile na pot morda nobenemu drugemu jugoslovenskemu kulturnemu društvu.

Bili so časi, ko je bilo to društvo središče vsega našega narodnega življa ne samo v Celju, marveč tudi v najširši okolici, kjer je društvo vneto bodrilo prebivalstvo z našo lepo pesmijo. Ves naš rod cenil za slavno jubilejno pevkega društva v prepričanju, da bo društvo v svojih lepih tradicijah delovalo in napredovalo še preko mnogih visokih jubilejev.

Vzroki rudniških nesreč

Umestni predlogi rudarskih organizacij

Ljubljana, 12. maja

Strašna nesreča v kakanjskem rudniku je dala povod za razne razprave in predavanja o rudniških nesrečah in njihovih vzrokih. Taka predavanja so se nedavno vršila v Sarajevu, na sporedih pa jih imajo še razna društva in ustanove. Razprave o rudniških nesrečah so zelo važne, da bo znala splošnost pravilno ceniti nevarno delo v rudnikih in rudarski poklic, na drugi strani pa da bo tudi rudarsko delavstvo izpopolnilo svojo strokovno izobrazbo. Ta izobrazba je pri nas še posebno potrebna, ker imamo stare poklicne rudarje samo v slovenskih revirjih, dočim prihaja v rudnike po južnih krajih mnogo neizkušenih delovnih moči iz okoliških vasi. Splošna statistika je ugotovila, da nastane 50 odstotkov rudniških nesreč po krivdi rudniške ureditve in uprave, 40 odstotkov po krivdi pomanjkljive strokovne izobrazbe rudarjev in le 10 odstotkov po nepredvidenih nesrečnih naključjih in elementarnih neizidih. Ta statistika velja tudi za najboljše organizirane rudnike Nemčije in Anglije ravno tako, kakor za rudniška podjetja v drugih državah.

Med vsemi nevarnostmi, ki groze rudarjem, sta največji jamski plin ali metan in premožljivi prah. Metan je že v samem premožu. Bolj ko je premož star, več vsebuje metana. Metan se pojavlja v večji množini v kamenitem, v manjši pa v rjavem premožu. Plin metan je brez barve in ne ovira človeka pri dihanju. Zaradi tega ga ni lahko ugotoviti. Neizkušeni rudarji ga sploh ne opazijo. Ugotoviti se da zanesljivo le z varnostno svetilko. Če se na mrežici svetilke pojavijo višnjevi plamenčki, je znak, da se je pričel zbirati metan. Po pravilih morajo rudarji v takem primeru takoj obvestiti vodstvo, da se izprazni ves jamski oddelek. Metan pa se lahko zbere v revirnem oddelku prav naglo in tudi vžge, kar je vzrok strašne katastrofe. Največkrat se vname pri razstreljevanju, mnogokrat pa tudi zaradi pokvarjenih svetilk. Vžge ga že navadna električna iskra ali pa iskra bencinskega motorja. Vžge se seveda tudi pri prižiganju cigaret in je zaradi tega kajenje najstrožje prepovedano. Ko se metan vname, nastane silna vročina. Plin se pomeša z zrakom in med njima nastane boj za prostor, v katerem se razvije tako zvani treskavi plin. Eksplozija je tako močna, da vse zrži in razbije. Železne vozčke, najmočnejše železne opore in tračnice popolnoma zvije in zmečka. V

stranskih rovih, ki jih treskavi plin navadno ne doseže, pa postanejo rudarji žrtve strupenih plinov, ki se razvijajo v boju med metanom in zrakom. Rudar, ki je s plinčji zajel strupeni plin, je navadno izgubljen. Silno nevaren je tudi premožljivi prah, ki se nabira zlasti v rudnikih s suhim zasipanjem. Če se premožljivi prah vžge, so isti učinki kakor pri metanu. V manjšem obsegu kakor metan in premožljivi prah pa povzroča rudniške katastrofe oglikov dvokis, ki ni gorljiv in se zbira na neprepuščanih prostorih pri tleh. Človek ga navadno občuti v vratu, mnogokrat pa je že prepozno, ker zaspi pri tem za večno.

Rudarske organizacije predlagajo zaradi vsega tega naslednje uvedbe: Za vsa država naj bi se uvedel enotni rudarski zakon, ki bi upošteval vsa socialna prava delavstva kakor tudi vsa znanstvena izkustva tehnike in geologije. Varnostni predpisi naj bi se uvedli enako za vse rudnike, morali pa bi biti v največji meri prilagojeni načinu dela in posameznim vrstam premože. V rudarskem zakonu naj bi bila tudi točna določila o strokovni izobrazbi rudarjev.

Zakon pa naj bi uvedel tudi najstrožjo kontrolo vseh rudniških naprav nad in pod zemljo. Ta kontrola naj bi bila neodvisna od podjetij in delila naj bi se na posebne obratne kontrole in na splošno kontrolo za vse rudnike. V obratni kontroli naj bi bilo nekaj najbolj zanesljivih in najizkušenejših rudarjev, katere naj bi preizkusila in potrdila rudarska komisija. V splošni kontroli pa naj bi bili predstavniki državne oblasti, rudarske oblasti in zastopnik delavcev.

OMIŠ PRI SPLITU

HOTEL BELLEVUE. Nova stavba, tekoča voda. Pension Din 60—80; za daljše bivanje zahtevajte specialno ponudbo!

KRK

tri ure od Sušaka. Ugodno in mirno letovišče. Glavna sezona od 1. junija do 31. avgusta.

Hotel »Krke«, renomiran, 17 sob. Vsa oskrba Din 50—54. Hotel »Jugoslavija«. Prav na obali. Vsa oskrba 50—56 Din. Izven sezone popusti po sporazumu. Informacije in prospekte zahtevajte pri kopališčnem po-verjeništvu in od hotelov.

DANES ZADNJKRAT VELIKI VOJNI IN LJUBAVNI FILM SESTRA KATARINA

Gigantska borba dveh mladih src. Intrige in klevete med najhujšimi boji na fronti
Predstave danes ob 3., 5., 7. in 9. uri **ELITNI KINO MATICA**, telefon 21-24

Počastitev spomina Urbana Jarnika, koroškega pesnika in rodoljuba

V prihodnjih dneh bodo koroški Slovenci proslavljali 150 letnico rojstva pesnika in rodoljuba Urbana Jarnika, ki je med prvimi koroškimi Slovenci doživel velično narodnega prebujanja in je s svojimi deli dal koroškim Slovincem najboljše pobude za narodno življenje.

Urban Jarnik se je rodil 11. maja 1844 na Potoku pri Stebnu v Ziljski dolini, šolal se je v Celovcu in Gradcu, kot duhovnik pa je služboval najprej v Čajniču, potem v Celovcu, v Nemškem Smihelu, na Gosposvetnem polju, nazadnje pa v Blatogradu nad Vrbskim jezerom, kjer je umrl 11. junija 1884.

Jarnik je bil pesnik, delavec za versko, umsko in gospodarsko izobrazbo ljudstva, narodopisec, zgodovinar in jezikoslovec, pri vsem tem delu pa ga je vedno vodila ideja narodnega prebujanja. Prve njegove pesmi so šle leta 1811. in je med njimi posebno značilna »Na Slovence«, ki pravi med drugim:

Zarja lepa se razliva črez Slovenj Goratan,
zbuja dremanje častivo, oznanjuje svetli dan
Slava bo de spet slovela, ki Slovincem da ime,

po deželah se razvnela, perdobila češčenj!
Prvi sad Jarnikovega izobraževalnega dela pa je bila knjižica za slovensko šolsko mladino »Zber lepih ukov za sloven-

ske mladino«, ki je izšla leta 1814. Sledilo ji je več mladinskih knjig in mnogo razprav o šegah Ziljanov. Jarnik je bil tudi prvi, ki se je znanstveno zanimal za slovensko narečje. Za Vrazovo »Kolo« je leta 1842 napisal prvo dialektološko razpravo »Obraz slovenskega narečja u Koroško«. Dasi je bilo vse Jarnikovo delo zasidrano v ljubezni do koroškega slovenstva z vsemi njegovimi jezikovnimi in narodopisnimi posebnostmi, je merilo njegovo hotenje vedno preko pokrajinskih meja do vsega slovenstva. Tudi v svojem poklicu se je vedno odločno boril za pravice slovenskega jezika. Značilno je, da je Slovence svojo slovitost binkoštno pridigoval o dolžnostih do narodnega jezika govoril l. 1838. baš v Jarnikovi župniji v Blatogradu. Kot človek je užival Jarnik med sodobniki zaslužen spoštovanje in ljubezen, o njegovem ugledu med književniki in znanstveniki pa govori njegovo pismo in ustno občejevanje z najuglednejšimi sodobniki, kakor Vodnikom, Kopitarjem, Metelkom, Slomskom, Prešernom, Gajem, Vrazom, Safarikom in drugimi. Narodno blago je zbiral za Safarika in Vraza, za to delo pa je navdušil tudi svojega učenca in ožjega rojaka Majarja. Dokler bodo živeli Slovenci na Koroškem, bo čaščen Jarnikov spomin.

Golubaške mušice

Nadloga strupenega mrčesa se širi po Kosovem in Sandžaku

Strasna nadloga ogromnih rojev golubaških mušic, ki so se, kakor je »Jutro« že poročalo, pred dnevi pojavili po vsej moravski in deloma tudi po dunavski banovini, še ni prenehala in se sedaj širi tudi proti Sandžaku in po Kosovem polju. V Pomoravju se je položaj malo izboljšal, velike vasi pa so še vedno v velikem razburjenju in še v večjih skrbah zaradi ogromne škode. V okolici Gornjega Milanovca je poginilo od pikov strupenega mrčesa okrog 300 glav živine. V mnogih vaseh ni niti enega posestnika, ki ne bi bil izgubil nekaj ovac in tudi po nekaj glav goveje živine. Velika je tudi škoda, povzročena od požarov, ki so nastali, ko so kmetje v največji naglici z dimom odganjali strupen mrčes. Mnoge vasi Pomoravja so še sedaj ves dan v gostem dimu. Celo kmetje, ki se vozijo na trge in na njive, imajo na svojih vozovih kositrne posode s tlečim ogljem, na trgih in domačih ognjiščih pa povsod pržijo kupa dravca, starih čunj in gnoj, da bi dim obvaroval živino. Ti ognji človeka živo spominjajo na stare čase, ko je razsajala kuga.

V moravski banovini se je nevarnost zmanjšala zaradi hladnejših vetrov in ker je po nekaterih krajih tudi po malem deževalo. To izboljšanje pa je, kakor se prebivalstvo boji, samo začasno in so povsod v velikem strahu pred novimi ogromnimi roji strupenega mrčesa. Veliki roji so se pojavili sedaj že v okolici Niša, preplavili pa so tudi že cele dele Kosovega polja in Sandžaka. V nekaterih teh krajih je bila ta nadloga sploh neznana.

Golubaška mušica je letos sploh daleč prešla običajne kroge svojega razmnoževanja in rojenja. Tudi v nekaterih delih moravske banovine so že davno pozabili na to nadlogo, dasi se roji golubaških mušic ponekod pojavljajo v manjšem obsegu in za kratak čas vsako leto. Najmočnejši so bili leta 1923., in sicer ne samo pri nas, temveč tudi v Rumuniji in Bolgariji. Takrat je rumunska vlada poslala v Beograd svojega inšpektorja zootehniške, da je dobil podatke o razširjanju nevarnega mrčesa in da se je uvedla vzajemna obrambna akcija. Dočim je pri nas mrčes rojil le kratak čas in ni povzročil občutne škode, je rumunski inšpektor navedel, da je okrog Mehadije in Turn Severina poginilo preko 3000 glav živine in da so se potem ogromni roji mušic iz pokrajin, kjer so se pojavljali v manjšem številu sicer vsako leto, nenadoma pomaknili proti severu, kar se v prejšnjih letih ni nikdar zgodilo. Tako podobno, kakor je bilo leta 1923. v Rumuniji, je sedaj pri nas.

Letošnji pojav strupenih muh zavrača splošno razširjeno mnenje, da je mrčes doma samo okrog Golubca ob Dunavu, od koder je dobil svoje ime. Legla strupenega mrčesa niso samo ob Dunavu okrog Golub-

ca, temveč po vsej vzhodni Srbiji, po Rumuniji in deloma tudi Bolgariji. Naziv golubaška mušica je star že preko 100 let. Naziv prihaja od kraja Golubac, kraj pa je dobil ime od golobov, ki so jih prvi naselenci sedanega Golubca gojili baš zaradi strupenih muh, ki so se zalegle v tamšnjih potokih in njihovih močvirnatih bregovih. Ptice so sploh najuspešnejši pokončevalci strupenega mrčesa in naselenci ob Dunavu so si nabavili mnogo golobov in je potem ves kraj dobil ime Golubac. Prvi je raziskoval legla strupenega mrčesa ob Dunavu srbski zdravnik dr. Medović, ki je bil okrožni zdravnik v Požarevcu, pozneje pa načelnik srbske državne zdravstvene službe. Svoje raziskovanje je dr. Medović sporočil avstrijskemu znanstveniku dr. Kollarju, ki je obirno razpravo o golubaški mušici predložil tudi dunajski znanstveni akademiji. Golubaška mušica uničuje že od nekdaj zalego mrčesa po potokih in močvirjih svojega področja in ker to uničevanje nima pravega haska, je najboljši dokaz, da zalega golubaških mušic ni navezana na Golubac, marveč da se plodi tudi po drugih podobnih področjih. Primitivno in dokaj zanesljivo sredstvo proti rojem teh strupenih muh je dim, živino pa bi obvarovalo pred napadanjem tudi mazanje s terpentinovim oljem. Za revne kmete je terpentinsko olje predrago in si ponekod pomagajo tudi z zmesjo iz katrana in loja. So pa mnoge kmečke domaćije, kjer tudi loja primanjkuje, in če mažejo živino z zmesjo, v kateri je preveč katrana, lahko živina tudi od tega zbolí.

Pomanjkanje sredstev za izsuševanje močvirij in beda po kmečkih vaseh je napravila nadlogo strupenega mrčesa sedaj še hujšo, prizadetim kmetom pa tudi velike skrbi za bodočnost.

Občni zbor delničarjev Jadranske zavarovalne družbe v Trstu

Dne 28. aprila letos se je vršil petindesetletni redni občni zbor tega svetovno znanega zavarovalnega zavoda, na katerem so bili predloženi računski zaključki za leto 1933.

Poročilo uprave pojasnjuje gospodarske in finančne dogodke preteklega leta, ki so vplivali na poslovanje, med temi v prvi vrsti od raznih držav započeta politika o uvedbi nacionalnih, posebnih varnostnih ukrepov, ki ublažitev krize samo zavlačujejo, medtem ko je iskati končne rešitve krize le v mednarodnem gospodarskem sodelovanju. Poročilo omenja dalje zlasti omejitve izvoza deviz iz raznih držav in razvrednotenje nekaterih valut, kar je imelo za posledico znižanje tozadevnih

bilančnih postavk, izraženih v lirah.

Na poslovni uspeh je dalje tudi vplivalo zvišanje režije pri istočasnem daljnjem skrajšanju poslov, nazadovanje vseh dohodkov pri nepremičninah, povišana davčna bremena in naposled potreba, produkcijo v onih ozemljih, kjer je to bilo mogoče, pospešiti, da se s tem izenači zaradi splošnega položaja in raznih valutarnih ukrepov povzročeno nazadovanje poslov.

Nasprotno je bil potek škod v splošnem zadovoljiv, vendar ne v vseh panogah; zlasti zavarovanje proti toči je v Italiji v zadnji kampanji izkazalo zelo visok odstotek škod. Velik del poslov življenjskega zavarovanja v Srednji Evropi je po seboj trpel radi valutarnih razmer, ki so se pojavile že v prejšnjem letu, nasprotno pa je nova produkcija v življenjskem zavarovanju v Italiji pokazala lep napredek. Samo predvidnemu poslovanju družbe se je zahvaliti, da se more tudi letos predložiti taka bilanca, ki dopušča izplačilo neizpremenjene dividende.

Poslovni promet pojasnjujejo naslednji podatki:

V ŽIVLJENSKEM ZAVAROVANJU je bilo zaključenih novih zavarovanj za preko 966 milijonov lir kapitala. Dohodki na premijah so znašali 154.676.000 lir, zavarovalni portfeljevalci je dosegel ob letnem zaključku 3 milijarde 834 milijonov lir. V elementarnih branžah so znašali dohodki na premijah: v POŽARNI BRANŽI 138.639.000 lir; v TRANSPORTNI BRANŽI 18.290.000 lir; v zavarovalni branži proti toči, proti vplomu in v drugih sporednih branžah pa 48.201.000 lir.

Celotni dohodki na premijah in pristojbinah v vseh zavarovalnih panogah so znašali, preračunani po tečajih letnega zaključka v lire, 390.310.000 lir.

Bilanca zaključuje z dobičkom 11 milijonov 191.532.56 lir, od katerega se bo po dedelitvi 2.500.000 lir imobilarnemu skladu izplačevala dividenda 100 lir na vsako akcijo kakor v prejšnjem letu, plačljiva od 7. maja letos dalje, prebiklet 609.177.36 lir se pa prenese na nov račun.

Na koncu leta znašajo jamstvena sredstva družbe tole: Delniška glavnica (vplačano 400.000.000) 100.000.000 lir, premoženjske rezerve 70.700.000 lir, tehnične rezerve 733.070.831.28 lir. Skupaj 903.770.831.28 lir.

Radio kotichek

Ljubljana, 13. maja
Jutri ob 18.30 bo predaval v radiu g. Rudolf Kresal o rudniških katastrofah. V jami v najtesnejših rojih, ob ugrezajočih se stropih, padajočih skalah eksplozijah strupenih plinov, v neprestani nevarnosti je pokazal rudar višek heroizma. Požrtvovalen in tovariški do skrajnosti je ves predan svojem delu, v katerem čuti silo življenja, kakor le malokdo, morda kakor mornar, ki tudi nikoli ne ve, kje ga čaka na morju smrt.

Z napredujočo tehniko, zlasti pa z racionalizacijo dela, se življenjska nevarnost za rudarja ni prav nič zmanjšala. Nasprotno, vse kaže, da se je celo povečala. Skalam in eksplozijam ter drugim nevarnostim v rojih so se pridružili še stroji in razne varnostne naprave, ki ga prav tako ubijajo, kakor prve. V Westfaliji kmalu ne bo rudarja, ki bi imel zdrava pljuča. Predavatelj je mnenje, da rudniške katastrofe, ki jih povzročijo treskalni plini, niti od daleč niso tako učinkovite, kakor je delo v rojih samo po sebi, ki napravi rudarja že s 35 leti invalida, ne da bi bil videti pohabljen.

Materina slika

Tvoj blag pogled,
sladak smehljaj
sta solnca luč,
neba sijaj.

In solnca žar
z neba višin
mi govori:
»Potrpi, sin!

Potrpi, sin,
še malo vsaj,
ker vsaka bol
ima svoj kraj!

Moj glas Bogu
ne bo zamen
in blizu je
rešitve dan.

To govori
mi tvoj smehljaj,
zaziblje me
v pokoja slaj.

Nič nisem več
v samotni sam,
ko pred seboj
te zdaj imam.

S to pesmico se je zahvalil inž. Fran Dedeček iz italijanske internacije svoji materi, ko mu je za božič preteklega leta poslala svojo sliko.

barv ne kopica problemov. Eno samo veliko kolektivno doživetje je ta razstava črno-bele umetnosti, s katero je organizator pričaral pet kontinentov, ki se po duši tako ločijo med seboj, da jih je kar prelahko spoznati brez kataloga.

Tu in tam prevladuje močna eksotika. Evropa in Amerika se kosata z visoko napetostjo, z industrio in krizo. Tam v prvi galeriji visi mračna slika: zapuščen dnevi kop — to je kriza, črno v globini, malo višje samotni vozički. Nikjer delavne roke. Puščoba. Kdo bi pred to sliko dolgo stal. Svet hiti dalje kljub opuščenemu dnevnemu kopu, gledalca že miče naslednja slika. Malo tragikomike je v tem. Misliš in čuvstva se križajo. Časih je tako, da človek ne ve, ali naj občuduje tehnično izvedbo, plastičnost podobe ali njo samo, njen notranji obraz, ki je v nekaterih portretih presenetljivo lepo podan. Podan? Morda je to za fotografsko sliko malce neprimeren beseda. Pa vendar, podan je, na primer deček Toni iz Anglije, krasno tihočije se čebulo iz Avstrije, prav tako cigarete, ki se ponujajo same od sebe. Tako so žive. Potem dekle na trati z dolgim pajčolanom v vetru. Ta podoba iz češkoslovske ustave človeka korak. Koliko je v njej vselega, razkošnega življenja pod milim nebom. In avstralski pragod diha tisto mirno, pokojno divjino, ki ne da dvoma v naravo. Prav tako lena je »Zadnja ograja, zadnja ovira, zadnji spomin lastnine, meja med njo in svobodnim, plujajočim svetom.

Nekateri slike zelo spominjajo na velike svetovne mojstre, tako »klepetanje«, kateri se pozna, čeprav je to fotografija.

Danes kriminalni film naših dni. IŠČEJO SE PLESALKE ZA AMERIKO

Najnapevnejše delo sedanjosti. Film senzacionalne vsebine
ZVOČNI KINO DVOR, telef. 27-30
Predstave ob 3., 5., 7. in 9. uri zvečer
Cene 4.50 in 6.50 Din

Občni zbor zavarovalne zadruga »Croatia«

»Croatia«, zavarovalna zadruga, je imela 2. t. m. redni letošnji občni zbor. Ker praznuje »Croatia« letos tudi 50 letnico obstoja in delovanja, odkar je bila leta 1884 ustanovljena od obine kr. svobodnega in glavnega mesta Zagreba, se je občni zbor vršil v mestni dvorani v Zagrebu. Izdana je bila spomenica ki obsega historijat dela in poslovanja tega domačega zavoda. Občnemu zboru je predsedoval predsednik zadruga g. arh. prof. Jenko Holjac, bivši župan mesta Zagreba. Pred prehodom na dnevni red je bil prečitani brzojavni pozdrav Nj. Vel. kralju, kar je bilo z navdušenjem sprejeto. Nato je pozdrvil številne prisotne člane in poudarjal važnost zavarovalne zadruge »Croatia« za naše narodno gospodarsko življenje ter je tudi omenil sadove njenega koristnega delovanja.

Po končanem govoru g. Holjaca je povzel besedo sedanjí mestni župan vseučiliški profesor g. dr. Ivo Krstinić in imel topel govor, poln priznanja čestitk in najboljše želja za »Croatia« kakor tudi za njeno upravo. »Svest sem si«, je rekel g. spod dr. Krstinić, »da govorim v imenu vsega meščanstva mesta Zagreba, ko čestitam »Croatia« na jubileju v imenu vsakega posameznika meščana. Vsi hočemo pomagati, da bo »Croatia« nosila svoje ime in svojo zastavo častno kakor doslej tako tudi v bodoče.

Nato je povzel besedo predsednik Trgovinske in industrijske zbornice g. dr. Milan Vrbanić, ki je med daljšim govorom izjavil: »Croatia« uživa danes polno zaupanje ne samo v vrstah ostalih zavarovalnih zavodov, temveč posebno še v vrstah vsega jugoslovskega gospodarstva, ker je ta zavod postal eden naših vodečih zavarovalnih institucij v državi. Zato lahko trdim da zavarovalna zadruga »Croatia« ni samo bila temveč bo tudi vedno ostala naša domača ustanova, ki jo čašajo v prihodnosti še mnoge velevažne naloge za razvitek našega narodnega gospodarstva.

Po govoru g. dr. Vrbanića je čestital »Croatia« tudi predsednik Obrtne zbornice g. Milan Ramušček.

Občni zbor je prešel nato na dnevni red in je soglasno in z odobravanjem vzel na znanje bilančne račune in predloženo razdelitev poslovnega dobička v znesku 1 milijona 19.729.33 Din v smislu pravil in podelil razrešnico ravnateljstvu in članom nadzorstva.

Pri volitvah so bili soglasno izvoljeni: v ravnateljstvo gg. msgr. dr. Lovro Radičević, opat in kanonik, in Rudolf Erber, generalni ravnatelj Gradske štedionice, v nadzorstvo pa gg. Miroslav grof Kulmer in Nikola Čuk.

Volka so dobili pri Makolah

Poljčane, 11. maja
V gozdovih okrog Boča smo vajeni divjih svinj, tudi divjo mačko so že ustrelili naši lovci, a o volkovih doslej še nismo ničesar čuli.

Posestnik in lovec g. Hajnšek od Sv. Ane pri Makolah je opazil, da je srnad vsa preplašena prihajala iz gozdov v dolino. Izpustil je v gozd svoja lovska psa, od katerih se eden sploh ni vrnil, drugi pa je ves upchan pripisal pozneje domov. Prvega psa so po dolgem iskanju našli razmesarjenega. Ostanke psa so močno zastupili, in dan nato so blizu tam našli volka, ki je poginil za zastupljenjem. Od kod se je volk priklatil v naše gozdove, je uganka.

Nevaren tat zasačen na podstrešju

Krško, 12. maja.

V sredo okrog 11. dopoldne se je v podstrešje mestne hiše vtihovali neznan tat, ki bi opravljal svoje delo nemoteno, ako bi ga po naključju ne zasačil g. Falkner, ki je pregledoval golobna gnezda. Sumljiv sum v temnem kotu podstrešja je zbudil pozornost g. Falknerja, ki je takoj zasledil, da ni nekaj v redu. G. Falkner se je neopisno odstranil in obvestil o odkritju bližnje prebivalce, ki so taku docela zaprli izhod in ga tako obdržali v pasli.

Kmalu je prihitelo v mestno hišo na pomoč poklicano orožništvo in prestrlelo tatu

v trenutku, ko se je odpravil s plenom na pobeg. Ugotovilo se je, da je tat prebiral vse kote v podstrešju in pobral moške čevlje, robce in 80 Din, ki jih je vzel iz omare elužinskih Sevkovi Katarini. Pri njem so našli tudi »Jutro«, naslovljeno na šolskega upravitelja g. Voglarja Alojza v Vidmu, iz česar se sklepa, da je bil tat tudi pri njem na obisku.

Zlikovec je Obradović Pavao iz Bruvna, 22letni pekovski pomočnik, ki je bil nedavno izpuščen na pogojni odpust iz sodnih zaporov v Gospiću. Bil je aretiran in odveden v sodne zapore krškega okrajnega sodišča.

Kmetijski vestnik Mandanje ali pletev

Pomladi, ko je narava že splošno ozelenela, začne odganjati tudi vinska trta. Iz očes, zimskih in spečih, se razvijejo mladice, ki se vidno stegujejo in rasejo, ako je le dovolj solnca. Ko so mladice dosegle tak dolžino, da se že točno vidi vsi kabrniki ali grozdčiki in se naposled lahko presodi jakost nastavka in bodoča letina, je čas, da se izvrši delo, ki je poleg rezi med največjimi pomladanskimi opravili v vinogadu. To je mandanje ali pletev mladice.

Velik del naših vinogradnikov vse premalo upošteva to delo in ga druži s prvo rezjo. Res je, da se da tudi takrat to delo pravilno izvršiti, vendar pa je iz strokovnega stališča boljše in pravilneje, da obavi mandanje ali pletev kot važno vinogradno delo zase.

Ko smo obrezali trs in mu naložili po svojem preudarku toliko, kolikor more trs brez škode prenesti po svoji moči, smo mu pustili izvestno število očes. Iz vsakega zadržega, nepokvarjenega očesa odrasne mladice, včasih po dve mladici, ker v očesu samem so celo 3 osnutki mladice, iz katerih se pa razvijejo po večini le srednji, najmočnejši osnutki; iz dobro razvitih, močnih očes pa počne včasih tudi iz stranskega osnutka mladica, ki je v primeri z glavno mladico vedno slabše razvita. Na močnih, ne preštarih trsih poženejo tudi speča očesa na starem lesu. Ta očesa, ki so povečini skrita pod skorjo, pri rezi ne vidimo in jih tedaj tudi ne upoštevamo. Vsekakor je na trsu več mladice, kakor je za nadaljnjo vegetacijo, za razvoj mladja in grozda potrebno. Vsaka nepotrebna mladica je pa trsu v breme, kajti tudi ona potrebuje za svoj razvoj hrano in se razvija na škodo drugih, zlasti rodnih mladice. Če je izšlo mnogo takih nepotrebnih mladice, se bodo tudi glavne potrebne mladice slabo razvile, bodo dele slab pridelek grozda slabše kakovosti, bodo pa dale tudi slabe rozge, slab les za obrezovanje v prihodnjem letu. Zato je potrebno, da posemo vmes in odstranimo pri mandanju ali pletvi vse mladice, ki niso potrebne. Vedeti pa moramo, katere mladice so potrebne in katere nepotrebne. V prvi vrsti pustimo na trsu vse rodne mladice, ako so primerno močno razvite, kar poudarjam, kajti pri mladicih, ki sta po dve izšli iz enega očesa, je ena močnejša in normalno razvita, a druga iz stranskega osnutka je mnogo slabša. Obe dve sta lahko rodni, na obeh so lahko grozdčiki, vendar pa iz nastavka na stranski slabo razvitih mladicih, ki bodo vse leto v razvoju zaostajale, ne smemo pričakovati sladkega in lepo razvitega grozda. Zaradi tega te mladice brez vsake škode odstranimo. Prav tako izločimo pri mandanju vse mladice na starem lesu, razen onih, ki so slučajno rodne in dobro razvite, in one, ki nam naj dajo le prihodnje leto za znižanje celotnega trsa. Načelno pa pustimo vse mladice na reznikih in šparonih, pa naj so te mladice v celoti rodne ali delno tudi nerodne, razen stranskih nerazvitih mladice. Predaleč v odstranjevanju mladice tudi ne smemo iti, ker potrebuje trs za normalni razvoj v vegetacijski dobi izvestno število mladice z izvestno površino zelenega listja, ki predstavljajo pljuča trsova.

Iz navedenega je jasno, da mi s pravilnim odstranjevanjem nepotrebnih mladice, z mandanjem, krepimo preostale mladice v njihovem razvoju ter s tem tudi skrbimo, da bo lahko nastavljen grozde bolj dozorlo. S pravilnim mandanjem si znatno olajšamo rez v prihodnjem letu, ker bo na trsu na prvi pogled vidno, kaj se naj odreže in kaj naj ostane.

Prav posebne važnosti pa je, da bo pravilno oplet, omandan trs ves čas, ako bodo mladice dobro in pravilno povezane, zrčene, da bo imela vsaka mladica z grozdom vred dovolj prostora in zraka in bo tako tudi nevarnost trsnih bolezni zmanjšana, prav posebno pa bo grozdje v času zorenja tudi v deževni jeseni bolj obvarovano gnitju in plesni.

Zaradi te mnogostranske koristi za trs kakor tudi za kakovost grozda zasluži mandanje ali pletev vsjo pozornost vinogradnika in se naj opravi kot samostojno delo.

no krepka plastičnost. Kocijančičev avtoportret že skoro ni več fotografija. Človeku se nehoti vsiljuje vprašanje, kako je z lečo in kemikalijami moči doseči umetniški efekt. Prav nič pa niso omebne vredne kolorirane slike. Fotografijo čaka gleda barvastih slik še nedvomno precej dolga pot — pa tudi potem ne bo mogla nadomestiti roke pravega umetnika. Mrtvo oko ne more izsiliti iz predmeta občutja, ne subjektivnega ne kolektivnega gledanja.

Daljni vzhod je zmagovit. Pa ne Japonci! Indijci in Kitajci so dali največ duše. Iz njihovih slik diha narodova tradicija in stremeljenje po napredku. In tehnično — čudno... — prav nič ne zaostajajo za tako kulturo in civilizirano Evropo in Ameriko.

Po dveh vrah ogleda je človek utrujen. Nasloni se na ograjo ali se spusti na stol v zimskem vrtu ter se preda premišljevanju. Od vseh petih kolikor toliko v fotografiji doživeti kontinentov skuša ohraniti najboljše. A prav to je tako težko. Zakaj tehnična izkušnost fotomaterjev ne da dosti izbirati. Odločil sem se za Kitajsko in Indijo, za Ameriko in malo za Anglijo.

Zdaj pa strmin v vodometa, v srebrni pramen vode, ki se vrača v lesketajočih se kapljicah spet lahko pljuska v bazen. Zlate ribice so v njem in okoli njega močvirne rastline. To me mami.

Čez nekaj dni si pa razstavljati spet ogledam sprejajajo se po galerijah. Treba se je živeti v ta svet, ki ga je sva skrivnost.

R. K.

Človek hodi med slikami

Zunaj solnce, oblaki, sinje nebo — ljudje, majhni in veliki, mesta, vasi, bogastvo in beda, asfalt in njiva — v vsem nikoli domumljivo življenje, povsod iskanje, boj v znamenju tega in onega verskega ali posvetnega simbola. Le ta ali oni se zdaj pa zdaj poglubi v skrivnostno snovanje v svetu, na guba čelo, se zamisli, in se morda že prihodnjo minuto vrže v vrtnice kjerkoli — ali pa kloni z duhom, obupan, beden, v strahu pred samim seboj ali bližnjim. Misli si, da že prav ničesar ni zanj. A če občuti časih v sebi bolj ali manj globoko spoštovanje do te ali one stvari — se zdriže in dvom in sto in sto grizenj mu vzame sleherni tvorno misel.

In vendar se more pripetiti celo pri nas, da človek pristihne teku časa, da se zbere in poglubi v praznoti mesta, v katerem je skoro slehernemu le do samega sebe.

Tiha, skoro malo predmestna Frančiškanska ulica je oživela. Nič posebnega ni vohod v Hedžet-Koritnikovo palačo. Nič ne dočeti, skutil, da skriva v sebi eno najlepših razstavnih dvoran. Tako se človeku zazdi, da skriva Ljubljana še kdove koliko skrivnosti, še kdove kolike lepih stvari. In kakor da bi vse te stvari hotel, vsako ljubosumno skrivati pred vsakim radovednim očesom, nam so najbolj neznatne razprtije ljube. Še najbolj smo menda zadovoljni tedaj, kadar lažemo sami sebi. In vsak uspeh kogarkoli nas tako preseneti, da mu ga skušamo čim bolj omajati!

Slišati je rahlo žuborenje vode. Dva tri korake od vhoda se človek znajde v zim-

skem vrtu. Sredi njega je vodometa, obdan od močvirnih rastlin. Lahno pljuskanje kapljic v vodo se druži zdaj pa zdaj z mirno, globoko koralno godbo, ki preplavalja ves prostor. Koliko miru je v tem prostoru. S kolikšno ljubeznijo je vse urejeno.

Okoli zimskega vrta, v četverkotu se vrste dolgi pulti, na katerih so slike, in čudovit je pogled na vse štiri stene v priličju in v obeh galerijah. Razstavljenih je 559 slik iz 26 držav. Nekaj jih je odveč, skoro vse so pa lepe in dajo misliti, predstavljajo človeka iz sveta v svet. Same fotografije so. Moderni čas diha iz njih vso vedično sodobno tehniko — a tudi vso bedo. Kakor dve sestri sta si, ki se nenehoma pripravata — in vendar se ne moreta ločiti.

Ob pogledu na to velikega števila fototisk se spomni človek tistega največjega napora v posamezniku in v narodu, ki je dal nesmrtna dela brez leče, le s svojo veliko voljo živeti, priti bistvu sveta do dna, prikazati bolečino in veselje v podobi, ki človeka pristili, da poklekne.

Toda današnji v svoji razrvanosti, kakor vse kaže, tega velikega napora v delu več ne da. Nemir v svetu, čudno pričakovanje novih odrešenikov, ubijajoča naglica vsepovsod, signali in reflektorji, ki so kakor ustvarjeni, da udue pustlost neskončnih govorov, da jih osvetli. In boben, harmonika, fanfare in celo »zadnja sredstva, ki pospešujejo namen.

Nesteto misli oklene človeka kakor pošasten polj, ko hodi od slike do slike. Ne diše po olju, ne po terpentinu, ni živih

Ptujsko muzejsko društvo uspešno deluje

Ptuj, 10. maja

Pred dnevi se je vršil v lastnih prostorih občini zbor Ptujskega muzejskega društva pod predsedstvom g. dr. Komljanca. Iz poročil funkcionarjev, zlasti tajnika g. dr. Smodiča je povzeti, da hrani Ptujsko polje še mnogo dragocenih zgodovinskih predmetov. V preteklem letu se je izvršilo mnogo arheoloških raziskovanj, bilo pa je tudi mnogo priložnostnih najdb. Arheološka raziskovanja so se vršila ob prisotnosti ravnatelja splitskega muzeja g. dr. Abramčiča, ki je odkril v bližini župne cerkve in stare šole srednjeveški podzemski hodnik, tlakovani s šestorostranično opeko. Pri raziskovanju je naletel tudi na staro zidovje. Ker pa je bil prostor preveč zazidan, se ni moglo izvršiti preiskovanje v takem obsegu, da bi se razjasnila lega nekdanje starokršćanske bazilike.

V velikem cerkvenem traktu dominikanskega samostana sta odkrila gg. dr. Remec in dr. Stele dva zanimiva grba ptujskih gospodov. V gotskih šilastih obokih so se na naše še tako zvane zvočne cevi, ki naj bi po naziranjih takratnih stavbenikov krepile akustiko v cerkvenih prostorih.

Tudi v muzejskih prostorih samih se je mnogo napravilo ter so se izvršile dopolnitve raznih zbirk. Tako se je pred vsem na novo preuredila orožarna, ki nudi zdaj lep pregled. Notar g. Skrabar je v tej dvorani razstavil tudi zelo dobro ohranjen brodat meč, ki je bil najden na vzhodnem štajerskem. Tudi zbirka glasbil je zelo zanimiva. Pri tej zbirki sta posebno važna dva stara korala iz XIV. in XV. stoletja. Ta zbirka je gotovo ena najpopolnejših na Slovenskem, kar je že tudi naglasil pokojni ravnatelj dr. Mantuani. Tudi knjižnica in arhiv sta se pomnožila za obilno zbirko

raznih knjig in listin. Predvsem je omeniti, da se je društvu posrečilo s posredovanjem predsednika g. dr. Komljanca pridobiti od trške občine Rogateca s pridržkom lastninske pravice cesarske in druge listine. Muzej je tudi pridobil važen zgodovinski material iz dobe narodnostnih bojev, ki jih je daroval muzeju g. dr. Brumen mlajši iz zapuščine svojega pokojnega očeta g. dr. Antona Brumna.

Znameniti ptujski muzej, ki slovi tudi daleč v tujini, je vedno deležen zelo dobrega obiska. Pogosti obiskovalci so akademiki z domačih in tujih univerz.

Ptujsko muzejsko društvo je v tesnejših stikih z mariborskim Zgodovinskim in muzejskim društvom in z Muzejskim društvom v Varaždinu.

PRAVA POT

za temeljito in štedljivo pranje. Schichtova metoda je enostavna in praktična. Z žensko hvalo se zvečer na-

ZVEČER

Schichtova
Ženska hvala
Prašek za pranje

moči, s Schichtovim terpentinovim milom pa prihodnje jutro izkuha.

TO JE CELO DELO PRI
SCHICHTOVI METODI

Schichtovo
terpentinovo milo

ZJUTRAJ

to večinoma v tujini. Zaradi tega je njegova narodna zavednost najlepši zgled vsem našim rojakom na tujem.

Mednarodna fotografska razstava v Ljubljani

je deležna številnega obiska

Zanimanje za Mednarodno fotografsko razstavo v Ljubljani rase navzlic majhni javni reklamni. Obiskovalci sami skrbijo v vrstah svojih znancev za reklamo. V zadnjih dnevih so začele razstavo obiskovati tudi šole, ker so določeni za skupinske obiske, posebno šolske, veliki popusti. Tako so si razstavljena dela ogledali ekscurzija II. letnika tekstilne šole iz Kranja, velika skupina kastavskih učiteljskihnikov, gojenci ljubljanske srednje tehniške šole pod vodstvom prof. Gojmire Kosa in drugi.

Danes pride v posete k ljubljanskemu fotoklubu in na razstavo precejšnja skupina v zagrebškem fotoklubu organiziranih amaterjev. Na vse, ki obiščejo razstavo, napravljajo slike zagrebških mojstrov po svoji pestri svetovnjaški noti, sijajni tehnični izdelavi in krepki vsebini najmočnejši vtisk. Danes bomo imeli te mojstre, ki jih bo spremljalo tudi več zagrebških novinarjev, v svoji sredi. Dragi gostje prispejo v Ljubljano z vlakom ob 9.45. Kratak oficijelni sprejem, ki naj se ga udeleži čim več naših amaterjev, posebno pa člani fotokluba, se bo vršil nato v razstavnem prostoru.

Za binkošne praznike se obeta razstavi še večji obisk od zunaj in sicer so se najavili drugi zagrebški amaterji, člani grškega fotokluba, ki je s svojimi deli tako sijajno zastopan na razstavi, in večja skupina češkoslovaških poklicnih fotografov. Pred otvoritvijo razstave smo opetovano poročali, s kakšnim zanimanjem je češkoslovaška javnost, posebno pa organizacija poklicnih fotografov, spremljala priprave za našo prvo internacionalno. Uspeh tega zanimanja je ta, da je Češkoslovaška med vsemi državami zastopana na razstavi z relativno največjim številom avtorjev in slik, in te slike zbujaajo zadivljenje vseh obiskovalcev.

Češkoslovaška fotografija slovi po vsem svetu po svoji izredni višini in ponosni moramo biti na to, da nam je s svojo udeležbo pomagala napraviti to razstavo tako močno, ljubljanski fotoklub pa je vesel, da bo imel za praznike priliko pokazati češkoslovaškim predstavnikom osebno nekaj tiste hvaležnosti, ki nas veže v vseh zadevah z bratskim češkoslovaškim narodom.

Spominu Sandija Wisiaka

Pred letom dni je bilo, polja so se kopala v solcu, iz zemlje so začele rože. Vrhov gora še ni dosegla pomlad, s snegom pokriti so se belili v solcu in vabili.

Vstal je naš ubogi Sandi Wisiak, se odpravil vsemu, stopil je na pot, ki ga je vodila k daljnemu, tako zaželenemu cilju, k močno zasneženim vrhovom gora. Poznati ste ga, smelega po srcu in plemenitega po značaju. Kdor ga je spoznal, ga je moral sprejeti in vzljubiti kot dobrega prijatelja. Dvoje ljubezni je bilo v tem mladu ču temo spojenih. Z vsem žarom svoje duše je vžujubil svojo dobro mamo in planinski svet. Zaradi prevelike smelosti in drznosti, ko je bil v borbi v stenah nad vrto-glavimi prepadi, smo se reno bali za njegovo življenje pri vsakem njegovem poletu v višave. Kolikokrat me je mati njegova prosiła, naj ga spjelam na druga pota, obljuboval sem ji s besedami, a misli so govorile, da je vsaka beseda samana. Kako predrno me je zavrnili, ko sem ga prosil, naj ne plesa, kjer ni smeri: »Kjer potovni, je volja,« mi je odvrnil. Smejal se je, ko je pripovedoval o težkih mestih v tej ali oni steni.

V gore ga je neizmerno vlekle, neizmerno srečen je bil na samem med stenami nad prepadi. Vedno znova je hodil v gore, novih doživljaj je iskal v neznanih stenah, novih zmag nad samim seboj — a strašil se ni nevarnosti nikoli.

Minilo je leto, ko je bilo njegovi veliki ljubezni do gora zadoščeno, v duhu pa je

še vedno med nami. Bog ve, kam, v kateri del ljubčih planin je zopet šel, še se vrne in zopet nam bo pripovedoval o lepih, težkih zmagah in o življenju v gorah. Tako lepo bo govoril, ko se vrne, vselega obraza, da bo i nas izvalil na svojo večno pot. Ako sem sam v stenah, na mali polici,

ga čutim tesno poleg sebe in znova zaživiva lepo najino življenje, v takih trenutkih sem srečen kot on nekoč, obujam spomine ter v višave pošiljem molitev podobno pesmi za njega in za vse one, katerih ljubezen do cilja je bila močnejša od smrti. U.

Za Budimpešto se pripravljajo

Ljubljana, 12. maja

Naša telovadna vrsta, določena za bližnje mednarodne tekme v Budimpešti, prav marljivo vežba na letnem telovadišču Ljubljanskega Sokola. Od jutra do večera z daljšim opoldanskim odmorom so telovadci na orodju izmenjaje na krogih, drogu, bradli, konju itd. Seveda prav marljivo vežbajo tudi proste vaje in predpisane sportne discipline: teke, skoke v višino, daljino in ob palici ter met krogle. Za vse telovadce je predpisan najstrožji red in žive v nekaki karanteni, kajti le tako je mogoče, da bodo na tekmah, kjer se bodo pomerili s Sokoli ostalih slovanskih držav in s telovadci vsega sveta, dosegli uspehe, primerne stanju našega Sokolstva in njegove vzgoje.

Vsednevno vežbanje je za telovadce zelo naporno. Telo, ki mora premagovati velike napore, mora biti dobro hranjeno. Zato voditelji mednarodne vrste pred vsem skrbijo, da dobivajo telovadci izdatno in primerno hrano. Po vsakokratnih vežbah imajo fantje nenavadno dober tek in mnogo pojedjo, kljub temu pa ni pri nobenemu opaziti niti najmanjše sledi tolče pod kožo, ki jim je od vežbanja tenka ko papir.

Užitek je gledati tekmovalce mišičastih teles, kako napredujejo pri vežbah in z lahkoto zmagujejo tudi najtežje vaje. So-deč po dosedanjih sposobnostih, nas bodo v Budimpešti častno zastopali.

Na slike so telovadci pri dopoldanskim jutru, ki jim, kakor je videti, na moč dobro tekne.

Din. 10

Nekaj popolnoma novega

NIVEA -pasta za zobe

Velika tuba samo

Odličnega okusa

Nenatkrilivega učinka

Din 10

Več obsavskih vasi v stalni nevarnosti

Od Brežic pa do izliva Sotle dela Sava ob svojem levem bregu vsako leto ogromno škodo. Ne samo, da je odnesla že kakih 50 ha rodovitne zemlje, temveč kopelje tudi jame po njivah, kadar se ob velikem deževju razlije. Vsa odvišna voda udarja le čez levi breg, ker je desni visok in močno zavarovan. Vas Loče je imela svoj čas svoj brod, ki bi izvrstno služil prometu z bivšo kranjsko stranjo, a ga je neka velika povodenj odnesla.

Sicer so se vršila že pred vojno regulacijska dela, toda zaradi nespametnih nasprotov vasi proti vasi, ki so bile takrat samostojne občine, se je zgrešeno reguliralo. Kako potrebna bi bila že tedaj zdržižitev občin, ki se je izvedla šele zdaj! Če so bile poplave nekoč do neke mere še

znosne, so zdaj vedno katastrofalne in segajo celo v samo vas Dobovo, kar se prej ni dogajalo. Nevarnost je, da Sava celo izpremeni svoj tok ter uniči obsavske vasi Mostec, Mihalovec, Loče in Rigonice. Neprecenljiva bi bila škoda, če bi se to zgodilo. Mogoče pa je to, saj je Sava nekoč tekla mimo vasi Gaberja, kjer je še nedavno stal lesen steber, ki se je nanj pripeljal brod.

V takem strahu se je obrnilo prebivalstvo omenjenih vasi preko svojih občin na narodnega poslanca g. Ivana Ureka, ki je izposloval, da je poslala banska uprava na lice mesta komisijo, sestojajočo iz dveh strokovnjakov hidrotehničnega oddelka pri banki upravi, g. sreskega načelnika in narodnega poslanca g. Ivana Ureka. Komisija je pregledala 30. aprila ves prizadeti teren. Ugotovljeno je bilo, da so regulacijska dela nujno potrebna in je zato zanje treba dobiti denarnih sredstev.

Jubilej Glasbenega društva v Hrastniku

Danes proslavlja Glasbeno društvo v Hrastniku 15 letnico svojega kulturnega in nacionalnega dela. Tega jubileja pa je v največji meri deležen duša društva in njegove ustanovitelj učitelj g. Davorin Cander. Prvi začetki smotrenega petja v Hrastniku segajo tja v leto 1884. in so bili organizatorji sami učitelji, posebno zaslužna med njimi sedanji ravnatelj jetišnice v Mariboru g. Hohnjec in učitelj g. Miloš Roš. Nova doba glasbenega življenja pa se je

pričela leta 1913., ko je na Dolu pri Hrastniku nastopil službo učitelj g. Cander, ki je ustanovil najprej vokalni kvartet, potem moški zbor in majhen salonski orkester. Leta 1919. je bil ustanovljen pripravljalni odbor Glasbenega društva, ki so ga tvorili gg. Cander, Miloš Roš in Avgust Dolinšek. Svoj prvi samostojni koncert je priredilo mlado društvo že 10. aprila 1920. potem pa se je naglo razvijalo do sedanje zglede in odlične višine.

Docent dr. Ivan Matho:

Pobijanje tuberkuloze v šoli

Neobhodna potreba je, da se tuberkuloza v šoli kar najizdatneje pobija. Za to dejstvo govori okolnost, da ima šola možnost, zajeti v svoje okrilje skoraj 100 odst. prebivalstva, ima razne postranske naprave, kakor telovadišče, igrišča itd., ki so priznana učinkovita sredstva proti tuberkulozi, okvarja učenca z zdravju kvarnem vzdušjem, event. s preobremenitvijo učilnic s šolsko mladino itd. Vse te kvarnosti šole se stopnjujejo, čim mlajši je organizem otroka in čim bolj so šolske prilike nehijske.

Razširjenost tuberkuloze med šolsko mladino je pri nas presenetljivo visoka in to ne le ob koncu šolske dobe, marveč tudi že ob vstopu v šolo. Ponekod dosega prekužni indeks otrok ob vstopu v šolo že 70 ali več odst. Drugod pa ob izstopu iz šole celo 100 odst. Tudi med učitelji je jetika jako razširjena, deloma ker so preobremenjeni, gmotno slabo preskrbljeni in v zpostavljeni istim nehijskim razmeram v šoli, kakor učenci. Zaradi skrbi za svojo bodočnost v primeru obolenja je večji del jetičnih učiteljev prisiljen utajiti svojo bolezen in poučevati prav do telesnega sesula. Zdravilišči Golnik in Brestovac n. pr. sta imela od l. 1924 do 1934 v oskrbi 227 jetičnih učiteljskih moči. Od teh je bilo 151 v III. stadiju jetike. Večji del vseh teh jetičnih oseb je prišel neposredno iz poklica in se vrnil po odpustu iz zdravilišča zopet v stari poklic.

Pri pobijanju tuberkuloze v šoli je treba poznati tudi načine okužbe, zgodnje znake obolenja za jetiko in tudi pospeševalne okolnosti okužbe in obolenja za jetiko. Le na spoznanju vseh teh dejstev je možno otvoriti v šoli smoteno in ceno pobijanje tuberkuloze, kar je prav za naše razmere izredno velikega pomena.

Vloga šole pri pobijanju tuberkuloze je velika in deloma direktna, deloma indirektna. K prvi spadajo: šolski zdravnik z vrstnimi preiskavami učencev, s šolsko posvetovalnimi urami, z roditeljskimi posvetovalnimi urami itd. šolska skrbstvena sestra, oskrba in skrbstvo jetičnega učitelja, tudi v primeru brezgodnje upokojitve, dalje oskrba in skrbstvo učenca, pomožnega osebja, prodajalca živil itd., nič manj pa tudi svojece vseh v šoli stanujočih oseb, ako obole za odprto jetiko. Borba proti tuberkulozi zahteva brezpogojno odpravo vsakega odprtega, kužnega učenca, učitelja, pomožnega delavca in tudi vseh svojcev, ki stanujejo z eno izmed naštetih oseb v skupnem gospodinjstvu neposredno v šolskem poslopiju. Samoumevno je vrnitev odprtih jetičnikov v šolsko poslopje dovoljena le tedaj, ako so zdravstveno zanesljivo izlečeni in stoje tudi nadalje pod strogim zdravstvenim nadzorstvom.

K neposredni vlogi šole v borbi proti jetiki spada higienska prosveta šolarja (higijski pouk, spisi higijske vsebine v učbenikih, roditeljski sestanki itd.), opustitev pouka pred šoloobvezno dobo in tako zvani predhodni pouk javne izkušnje v higijeni, ocena čistote in snage v spricvalih z istim vrednotenjem kakor ostalih ocen, dalje dobre higijske in zdravstvene knjige itd. prav tako pa tudi proširjena higijska prosveta učitelja (ponavljalni kurzi v higijeni, zdravstvu, tuberkulozi, stanovanjski negi itd.)

Sem spadajo tudi specialne šolske in domače naloge o higijeni o tuberkulozi itd. K dvigu zdravja šolske mladine pripomore tudi smoteno gojen sport pod zdravniškim

Smrt organizatorja naših rojakov v tujini

Jugoslovensko delavsko podporno društvo v Eysdenu v Belgiji je izgubilo svojega zaslužnega podpredsednika Franca Mlakarja, konjiškega rojaka, ki je legel v grob, star komaj 40 let. V društvu je bil

marljiv, požrtvovalen in iniciativen delavec ter si je s svojim bodrilnim delovanjem med našimi delavci v Belgiji ohranil časten spomin. Pokojni Franc Mlakar je prišel v Belgijo pred petimi leti prej pa je delal v Fohnsdorfu v Avstriji. Vsega akupaj je delal v rudnikih preko 20 let in

Sylvia Sidneyjeva
PRIDE

KOT
Jennie Gerhardt

Domače vesti

Obisk francoskega učenjaka. Proslava 25 letnice zdravilišča Brestovca je priložnost tudi eden od najuglednejših francoskih medicinskih učenjakov profesor dr. Emile Sergent, ki je tudi predsednik medicinske akademije v Parizu. Po proslavi je ugodni gost predaval v predavalnici zagrebške medicinske klinike. Prof. dr. Sergent je bil prvič v Zagrebu že leta 1926, in sicer kot turist, ki ni nikjer javno nastopal. Tudi tedaj si je ogledal razne ustanove in se posebno zanimal za etnografski muzej, ki ga je prof. dr. Sergent odpoštoval v Kanado, kjer bo v Quebecu predsedoval svetovnemu mednarodnemu medicinskemu kongresu.

NAJVEČJO IZBIRO POVRŠNIKOV IN OBLEK ZA GOSPODE IN OTROKE ima

J. MAČEK

Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 12.

Ministrski odposlanci za višje in nižje tečajne izpite na srednjih šolah so določeni. Pri izpitu na slovenskih srednjih šolah bodo zastopali prosvetno ministrstvo: Na gimnaziji v Kočevju dr. Fran Ramovš, vseuč. prof. v Ljubljani, na II. realni gimnaziji v Ljubljani Josip Breznik, načelnik prosv. oddelka na banški upravi v Ljubljani, na III. državni realni gimnaziji v Ljubljani dr. Balduin Saria, univ. prof. v Ljubljani, na dr. real. gimnaziji v Mariboru Franc Vrhovnik, inšpektor prosv. oddelka banske uprave v Ljubljani, na klasični gimnaziji v Mariboru Karel Prijatelj, inšp. prosv. ministrstva v Beogradu, na gimnaziji v Novem mestu dr. Ivan Prijatelj, vseuč. profesor v Ljubljani; na gimnaziji v Ptuj in Murski Soboti dr. Ant. Melik, vseuč. profesor v Ljubljani; na gimnaziji v Celju dr. Stan. K. Bevk, prosv. inšp. v pok. iz Ljubljane; v škofskih zavodih v St. Vidu dr. Pavel Vujić, vseuč. prof. iz Beograda; na uršulinski gimnaziji v Ljubljani Slavoljub Kantor, prof. iz Zagreba; na mestni gimnaziji (licej) v Ljubljani Miroslav Zbravac, profesor iz Beograda; na učiteljskih: na dr. učiteljski v Ljubljani Jovan Hadži, vseuč. profesor iz Ljubljane, na dr. učiteljski v Mariboru Gligorije Hadži Tašković, ravnatelj učiteljske v pok. iz Beograda; na privatnih učiteljskih pri uršulinkah v Ljubljani in v škofiji Loka Slavoljub Kantor, prof. iz Zagreba, na učiteljski šolskih sester v Mariboru Jos. Wester, prosvetni inšpektor v pok. iz Ljubljane.

GRADIŠČE 4
A Strokovna izdelava trajne on-
L dulacije z vodno in brez samo
O pri
N V E N A N

Promoviran je bil na univerzi v Gradcu g. Nikola Božjak iz Pančeva za doktorja vsega zdravilstva. Cestitamo!
Prosimcem za francoske stipendije. G. konzul francoske republike je rektoratu univerze v Ljubljani sporočil, da dajejo tistim prosticem za francoske stipendije, ki ne stanujejo v Ljubljani, jezikovno kvalifikacijo francoski konzul v območju, kamor kandidati po svojem kraju spadajo.

Društvo orožniških upokojencev za Jugoslavijo s sedežem v Ljubljani bo imelo 20. t. m. ob 10. redni občni zbor v prostorih restavracije »Novega sveta« na Gosposveti cesti. Dnevni red po pravilniku. Člani vijočno vabljeni.

Botrce in botrčki!

Vašega birmanca najbolj razveselite s KODAKOVIM FOTO APARATOM 620 preje Din 490.— sedaj Din 390.— Brezobvezen ogled pri FOTO TOURISTU — LOJZE ŠMUČU Aleksandrova cesta 8 Palača Prve Hrvatske štedionice

Občinske volitve. Ker so bile ustanovljene nove občine odnosedno spremenjeno ozemlje občin, razpisuje banška uprava občinske volitve v občini Novlje brez kamniški v nedeljo 8. julija, v občini Oršiče brez radoviški na nedeljo 17. junija, v občini Podčetrtek brez šmarški na nedeljo 17. junija, v občini Preseerje brez ljubljanski na nedeljo 8. julija, v občini Ribno brez radoviški na nedeljo 17. junija, v občini Sedlarjevo brez šmarški na nedeljo 17. junija, v občini Sv. Lovrenca na Dravskem polju brez ptujski na nedeljo 17. junija, v občini St. Jerneji brez krški na nedeljo 1. julija, v občini Škofjanci brez krški na nedeljo 1. julija in v občini Šmarje pri Jelšah-trg brez šmarški na nedeljo 24. junija

Revmatizem, lisa zdravni termalno kopališče

Dolenjske toplice

Zdravnik: Dr. R. Rožič, dos. šefzdravnik Slatina Radenci. Penzija in kopeli: I. razr. Din 65.—, II. razr. Din 50.—, III. razr. Din 35.—, Julij—avgust Din 5.— prebitek. Pošta Toplice pri Novem mestu. 148

Zrakoplovna prireditve v Borovu. Krajevni odbor Aerokluba v Borovu bo v nedeljo 20. t. m. priredil veliko letalsko prireditev na letališču tvrde Bača, pri katerih bodo sodelovali tudi ostali Aeroklubi in vojaška letala. Tudi iz inozemstva je prijavljena udeležba, in sicer doleže 10 češkoslovaških in 4 angleških letalov. Za prireditev, na kateri bodo izvajane tudi značne akrobacije, je veliko zanimanje.

Sprememba današnjega radio programa. Namestni napovedane programa je uvrščena naslednja sprememba: ob 10. dopoldne, Ivan Vuk: Iz zapiskov delavskega reporterja; ob 16.—17.30: Prenos otvoritve novega zdravilišča »Dolenjske« Mladice v Topoljši.

Čebelarji! Le teden dni nas loči od velikega čebelarkega praznika, ko bomo proslavili 200-letnico rojstva čebelarkega vele mojstra Antona Janše. Čebelarji bodo počastili spomin Janševga rojstva 20. in 21. t. m., prvi dan s proslavo v dvorani Delavske zbornice, drugi dan s proslavo na Breznici na Gorenjskem. Janša in njegovo delo pa nista znana samo nam, temveč ju visoko čislajo tudi čebelarji in znanstveniki v drugih državah. Zato je čebelarstvo društvo poslalo sliko Janše in njegove rojstne hiše in Breznice znanstvenikom in čebelarim organizacijam v Bolgarijo, Češkoslovaško, Poljsko, Rusko, Nemčijo, Svico, Anglijo, Finsko, Skotsko, Ameriko in drugam. Poteg tega je razposlalo društvo okrog 500 vabil in okrožnico o življenju in delu Janše vsem našim srednjim meščanskim in ozemskim šolam. Čebelarji, agitirajte za obilen obisk proslave!

Vozni popust za slavnosti v Skopju. Prometni minister je dovolil izreden popust za vožnje po železnici in državnih parnikih na proslavo Hrama slave v Skopju, ki bo združena s svečano posvetitvijo kapelice kralja Petra I. Velikega Osvoboditelja v Kučevu in s proslavo 40letnice skopjske gimnazije. Rodbine junakov, ki počivajo v skopjski grobnici, bodo imele s posebnimi legitimacijami brezplačno vožnjo in brezplačno prenočišče v Skopju. Prav tako tudi uradni delegati. Ostali udeleženci bodo imeli polovični popust. Ta popust se dobi na vseh blagajnah železnice in paroplovnih postaj in pri »Putnik«. Odbor za proslavo bo poslal rodbinam padlih junakov in uradnim delegatom posebno vabila z legitimacijami vred.

Novi vozni red. Potujoče občinstvo opozarjamo, da stopi ob polnoči ob 14. na 15. t. m. novi vozni red v veljavo. Podrobni vozni red je razviden na stenskih voznih redih, ki so na vpogled na vsaki postaji.
»Gospodinja« prinaša v svoji majski številki zopet celo vrsto zanimivih in za vse gospodinjke poučnih sestavkov. Med drugim so v listu naslednji članki: Žena in poklic (prof. A. Černejeva), Skodljivosti gospodinjkega poklica (dr. Šimčeva), Hiša, stanovanje, vrt in človek (inž. arh. Fatur), Dela na vrtu in pri domačih živalih (F. Vardjan), Kako pripravljati spomladanske konserve?, Otroška hlačna obleka itd. List velja 25 Din na leto in se naroča v Ljubljani, Prečna ulica 2.

Ženski list, ki izhaja v Zagrebu, prinaša v majski številki članke, posvečene ženi-materi in ženi-delavki. Zanimiv je tudi članek o zoološkem vrtu. Kakor vse številke, je tudi ta bogata poučnih razprav o gospodinjstvu, o vzgoji in raznih drugih vprašanjih naših gospodinj. Bogata je tudi močna priloga s svojimi krojimi vzorci. »Ženski list« se naroča pri upravi v Zagrebu, Varšavska ulica 2-I.

Od »tajne sile« do »znanstvenega doganjanja«. Župnik Knežica je vsakomur kot zdravo priporočal, naj hodi jutraj bosonog po rosnih travah. Takrat so ljudje govorili o »tajni sili« rose. Danes vemo iz doganjanja prof. Negra v Boloni, da je rosa radioaktivna. Iz takih znanj so začeli učenjaki poskušati učinek radia na ljudeh. Svetovnemu učenjaku prof. Mamloku gre hvala, da je po dolgotrajnih poskusih vpregel radij v službo moderne neke ust, s tem, da je dal v promet Dora-mad radioaktivno zobno kremo, ki se sedaj dobi tudi pri nas.

Dražba lovov. Uprava razpisanih veleposredniških gozdov v Ljubljani, Stari trg 34-II oddaja na Metalcu dne 2. junija letos osem lovskih revirjev v površini ca 14.000 ha v zakup. V lovskih se nahajajo smrekovi, behtovi, medvedje, deloma prašičji in jelenjad.

Za binkoštni izlet v Postojnsko jama sprejema »Putnik« v Ljubljani priloge samo še do 16. t. m. Cena vožnje, vstopnina v jamo in vizum za osebo 140 Din.

Obledele obleke barva v različnih barvah in pilsira tovarna Jos. Reich.

Iz Ljubljane

Koncert francoskega violinista Roberta Soetensa. Priznani francoski koncertni violinist Robert Soetens koncertira v Ljubljani 17. t. m. ob 20. Letos koncertira drugič v našem mestu. Prihaja iz turinje, ki jo je imel po Siriji, Palestini in Egiptu, kjer je daljal avtoritativne koncerte v enem mestu. Iz Ljubljane odide takoj na Dunaj, v Češkoslovaško, zatem pa v Svico in Anglijo. Ima izvrstne kritike ter je v Ljubljani na svojem koncertu izredno ugal. Na klavirju ga spremlja prof. Marjan Lipovšek. Predprodaja vstopnic po običajnih koncertnih cenah v knjižarni Glasbene Maticice.

Javna produkcija drž. konservatorija. Prof. Ravnik priredi s nekaterimi svojimi učenjaki jutri ob 8. zvečer v Filharmonični dvorani koncert ruske glasbe. Najprej nastopi Žilja Peter ter za njim Rikovec »Sihnet« in Čepelninovi Dve mali skladbi. Za tem nastopi Geržič »Alotzi« in za njim dva Grečaničeva »Pastela« Mantuani Marija izvaja Barvinskera »M. nšturali na ukrajinski narodni nesmi-

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga, 5. smer in brzina vetra, 6. oblaknost 1—10 7. padavine v mm, 8. vrsta padavin

Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo 12 maja
Ljubljana 7. 766,1. 15,4. 77. mirno. 4. 0,2. dež. Ljubljana 13. 764,1. 23,8. 46. ENF3. 6. —. —. Maribor 7. 765,8. 15,0. 80. NW2. 3. —. —. Zagreb 7. 765,1. 20,0. 55. NE4. 5. —. —. Beograd 7. 763,8. 18,0. 70. mirno. 9. 13,0. dež in toča; Sarajevo 7. 765,4. 12,0. 90. mirno. 3. —. —. Skopje 7. 763,0. 17,0. 70. mirno. 5. 0,4. dež. Split 7. 763,0. 20,0. 60. NN25. 8. —. —. Kumbor 7. 760,6. 22,0. 50. E3. 8. —. —. Rab 7. 763,5. 20,0. 60. NN24. 5. —. —.
Temperatura: Ljubljana 24,2. 12,3; Maribor 24,6. 14,0; Zagreb 27,0. 17,0; Beograd 28,0. 12,0; Sarajevo 27,0. 8,0; Skopje 28,0. 11,0; Split 28,0. 17,0; Kumbor —. 17,0; Rab 25,0. 18,0.

Privoščite si čašo zdravja!

potem jejte! To dobro tekne, to dobro stori.

Rogaška slatina je užitek in zdravilo ob enem. Dobra je, okusna in poceni! 4431

Bradač Zorka izvaja Borodinov »Nocturno« ter Ljadova »Bagatelo št. 1« in »Valček«. Adamč Bojan zaigra Prokofjevo »Pravljico«, Musorgskega »Scherzo«, Prokofjeva »Legendo« Musorgskega »Otroško šalo« in Čajkovskega »Žetve«. Kanc Pavla izvaja Škrjabinovo »Mazurko« in pet preludijev. Sklepno točko klavirskega večera ruske glasbe tvori Rahmaninov »Svita« za dva klavirja, katero izvaja Kanc Pavla in prof. Ravnik Anton. Spored stane 2 Din in se dobi v knjižarni Glasbene Maticice. Poudarjamo, da je začetek točno ob 8. uri.

Ni tako ne skrajša dolgočasne deželne nedelje kakor revija »Prijatelj«

Za 12 dinarjev na mesec dobite 12 števil »Prijatelj« in 11 knjig. Pišite upravi, Dalmatinova ul. 10 po brezplačen izvod.

Materinski dan boste najlepše počastili, če boste udeležili proslave, ki jo bo priredil mladinski odeler društva »Tabor« v soboto 19. t. m. ob 20. v Delavske zbornice. Na sporedu bo mladinska spevoigr »Brez mamice« s petjem, godbo in ples v 6 dejanjih. Vstopnina najnižja.
Izlet podmladka Jadranske straže na mestni ženski realni gimnaziji. Pomladek JS na mestni ž. r. g. potuje danes ob 12.39 na naš Jadran. Izletniki bodo obiskali Split, Solin, Kaštel, Divulje in Trogir. Izleta se udeležijo 120 učenec in 6 profesorjev.

Kresni večer« na Ljubljanskem gradu. Veselična prireditve Rilegega križa v korist podpore potrebnim. Na grajskem dvorišču in pred gradom nad Kongresnim trgom. V soboto 23. junija. Od 16. ure do polnoči.

PARFUMI

kosmetične, higijenske in fotopotrebščine le pri
»VENUS«
nasproti glavne pošte. 150

Ljubljanskemu občinstvu! Pevsko društvo »Slavec« naproša ljubljansko občinstvo, da bi prijavilo pripravljenemu odboru prosta stanovanja, kamor bi lahko drživali goste za čas proslave ob 19. do 22. t. m. Naslove sporočite na naslov: »Slavec«, hotel Miklič, Ljubljana.

Nov grob. Jovu Ferjančiču, stavcu Učiteljske tiskarne v Ljubljani je včeraj umrl sinček Julček. Pogreb bo jutri ob 18. iz mrtvašnice splošne bolnišnice.

Sedaj na pomlad v
Rogaško Slatino
zdravilišče želodca, črev, žolčnega kamna itd. Tu najdemo bolni svoje zdravje, zdravi pri prijeten oddih. 20-dnevna popolna penzija velja v času od 1. maja do 15. junija Din 1000.— in Din 1200.—. Prospekti in cenik: Zdravilišče in pisarne Putnika. 3068

Dar. V spomin na blagopokojnega Bertila Jurga je licejski učiteljski zbor poklonil mestnemu načelnstvu 365 Din za brezposelne.

Združenje prevoznikov v Ljubljani. Privoz 13, ima uradne ure ob torkih in petkih ob 10. do 12. dopoldne.

Danes nepreklicno zadnjakrat veliki vojni in ljubavni film »Sestra Katarina«. To delo je zabudilo med obiskovalci kina Maticice ogromno zanimanje. Jutri pride na program Elitnega kina Maticice filmsko vedelo »Jennie Gerhardt« s Sylvio Sidneyjevo v glavni vlogi. Sylvia Sidneyjeva nam je znana iz filmov »Madame Butterfly« in »Dekle z ulice«. »Jennie Gerhardt« je največje njeno delo, polno močnih scen.

Film ZKD. Danes bo predvajala ZKD ljubko opereto »Carjev valček« v kateri poje Martha Eggerthova. Paul Hörbiger in Szöke Szakali zabavata občinstvo in skrbita, da je vedno dovolj smeja in veselja. Predstava danes ob 11. dopoldne. Kdor se hoče nasmejati, naj še danes pride k predstavi.

Za binkoštno praznike v Rogaško Slatino! Oddih v soboto ob 13.50, vrnitev v ponedeljek zvečer. Celotni stroški (vožnja, prehrana, prenočišče) 250 Din za izletnike na Boč ali Donačko goro 230 Din! Ker odpade kosilo. Prijave, pojasnila »Putnik« za nebotičnikom.

ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM«
V SISKI — Telefon 33-87

MATA HARI

z Greto Garbo in Ramonom Novarrom

Predstave: v nedeljo ob 3. 5. 7. in 9. v ponedeljek ob 1/2. in 1/2. 9. uri

Dopolnilo nov zvočni tednik
PRIDE! 3990 PRIDE!
LJUBAV MIHAJLA PETROVA

Birmanska darila

po nizkih cenah pri
J. VILHAR, urar
LJUBLJANA
Sv. Petra c. 36, pri
Zmajskem mostu.

Malomarnosti v prijavljanju prebivalstva. Ljubljana postaja čedalje bolj velika ter se naseljuje v mesto najrazličnejši ljudje, domačini kakor tudi tuji. Zaradi tega se čisto pripeti, da pozabijo stanodajalci na predpise o prijavljanju svojih najemnikov, odnosno podnajemnikov in se tako naselijo v mesto tudi nevarni elementi, ki se na ta način odtegnjejo kontroli oblasti. Zaradi tega uprava policije znova opozarja prebivalstvo na določila o pravih prijavah in odjavah. V primerih, kjer se ta ne bi upoštevala, bodo sledila odsej prav stroge kazni.

Zlet Ljubljanskega sokolskega okrožja na Vrhniki
dne 3. junija 1934 4568

Siromaštvo pod mlilim nebom. Iz neke hiše v Koritnikovi ulici je bila to dni deložirana družina delavca Antona Ižančica, ki je poprej bohehal ter je lezal dalje časa v bolnici. Tako so se znašli naenkrat na cesti, brez strehe nad glavo, bolelni družinski oči, ki je zdaj zaposlen pri cestnih delih za nekaj dinarjev dnevno žena in pa 3 otroci v starosti od 7 do 9 let. Revščina se je umaknila za tovarno Zmaj, na travniček ob železnici, vendar je ni moglo povsem skriti. Družina uboga delavca naravnost strada, zato prosimo dobre ljudi, da se zganijo, če jim je mogoče in podpro nesrečno delavsko obitelj z vsem, kar lahko pogreše.

Čudna družina v Rožniku. Kakor vsako leto, kadar nastopijo toplejši dnevi in noči so se tudi letos naselili v rožniškem gozdu razni sumljivi elementi, v glavnem izgovarjajo ženske, ki se jim pa kmalu pridružijo tudi pokvarjeni moški. Posamezne družice se utabore v kadi prikladni kotanji, v čimbolj gostem grmičevju, kjer prirejajo uprav svojevrstne zabave. Moški odhajajo ponoči seve tudi na tatinski in vionilski posel ter znesajo nato nakradene stvari v gozdna skrivališča. Policia je napravila prednostnim na Rožniku veliko raclo in aretirala več takih stanovalec in stanovalek rožniškega gozda.

KLOBUKE

zadnje novosti idode sezone v raznih modnih barvah in oblikah ter vsakovrstne sportne čepice nudi

MIRKO BOGATAJ
TRGOVINA KLOBUKOV IN ČEPIC
LJUBLJANA, STARI TRG ŠTEV. 14.
Cene zmerne. — Sprejemajo se popravila.

Kruta usoda stanovalec barak na Kodeljevem. Ko so iz Ljubljane odvažali material na Kodeljevo, so se morali barakarji ogniti, ker jim je podjete zagrozilo, da jim bo samo podro barake, ker so na poti regulacijskemu delu. Srečno načelstvo je barakarjem v najhujši sili prisloščilo na pomoč z dovoljenjem, da so si barake postavili na drugi strani Jarka. Sedaj pa je dobrih barak obdela, da se morajo barake podreti v 30 dneh in če ne store barakarji tega sami, jim bo podrla občina na njihove stroške. Prej so bile barake napoti, zdaj pa se jih odpravila iz razlogov higijene. Da barake niso higijene, ve vsak, najbolj pa njihovi prebivalci, upoštevati pa je treba tudi to, da ni higijene ves okoliš in da sploh ne bo, dokler ne bodo dovršena regulacijska dela. Največja tragedija barakarjev pa je v tem, da jih dobrih barak občina nima kje namestiti in da tudi v ljubljanski ne najdejo mesta. Na vsak način bi moral nekdo tem ljudem prisloščiti na pomoč vsaj s tem, da bi jim odkazal mesto, kjer bi si sami postavili svoje skromne strehe.

Gad ga je pičil. Ko se je vračal večeraj popoldne posestnik Ivan Mlakar s kolesom po gozdni poti domov na Orle, je nenadoma ugledal kraj poti velikega gada. Prišel ga je pobijati, razdražena kača pa je hipoma šnila ob kolesu vanj in ga ugriznila v desno nogo skoro v višini kolena. Mlakar, ki je čutil gadov ugriz, se je hitro odpeljal nazaj proti mestu naravnost v bolnico. To je letos že četrti primer gadjega pika, ki ga zdravi v ljubljanski bolnišnici. Spritno zgodnjo časa kaže vse na to, da bo letos pravo gadjee leto.

KAMNOSKO IN KIPARSKO PODJETJE

Kunovar Franjo
pokopališče
Sv. Križ — Ljubljana
telefon 27-87
ZALOGA IN IZDELAVA
MODER. SPOMENIKOV
Nizke cene!

Binkoštni dvodnevni izlet v Logarsko dolino, toplice Dobrno in Rogaško Slatino z avtobusom priredi avtopodjetje Gorican, Tržič. Informacije v trgovini »Lustrac«, zraven »Slamice«, Gospostevska cesta.

Po 25 steklenic rogaške slatine sta zadeh pri loteriji na tramvajskih laticah Lahararjeva Marija, učiteljica, Podujnska 30, in Perovškova Božena, Društvena ulica 34.

Izgnan iz mesta. Za dobo 3 let je izgnan iz ljubljanskega policijskega okoliša 45 letni sejmaj Alojzij Podpečan, doma iz okoličice Celja. Imenovan je bil star znanec ljubljanske policije.

Tatvina koleša na trgu. Izpred stojnice mesarja Zajca na Vodnikovem trgu je ukradel neznan tat Mihael Kampul iz Hrúšice črno plestano kolo, vredno 700 Din. kradeno kolo je bilo znamke Steyer, s preštavo v obliki zvezde.

Lepoti in higijeni naše dame je namenjena nova trgovina »Venus« nasproti glavne pošte, s katero smo dobili prvo tovarno specialno trgovino v Ljubljani. Moderne izlozbe imajo stalno mnogo občudovalcev. Notranja oprema kosala je nadvse okusna in elegantna in je v svoji izvedbi nekaj svojevrstnega v Ljubljani. Razen velike izbire v parfumi, kozmetičnih in higijenskih potrebščinah je trdka tudi dobro založena z vsem foto-

DO PETKA

zvečer oddane obleke v kemično čiščenje, pilsiranje, barvanje, pranje in svetlokanje perila izgotovi sigurno do binkošti

TOVARNA JOS. REICH
4562

grafskim materialom in fino galanterijo. Lastnik trgovine je naš znani sportni delavec g. Jerala Fran.

Predavanje o radionu. Gotovo so že vse gospodinjke čule o radionu, mnoge ga stalno rabijo, a le malo jih je, ki popolnoma poznajo vse njegove odlike. Na predavanjih te dni v kinu Idealu se nudi vsem gospodinjstvom prilika, da se na ugoden in zanimiv način seznanijo s tem samodelujočim pralnim sredstvom. Na teh predavanjih se tolači, kaj je radion in kako se z njim pravilno pere. Demonstriralo se bo polzkušno pranje z radionom, za zabavo pa bodo skrbeli razni filmi kulturne in salijne vsebine. Vabimo vse cenj. gospodinjke, da se blagovolijo udeležiti tega zanimivega predavanja. Vstopnina je prosta. Prostori se na željo rezervirajo pri blagajni dopoldne. Začetek predavanj ob 16. in ob 20.

BOTRCAM

nudi krasne kompletne obleke in plašče po nizki ceni

FRAN LUKIČ, Ljubljana
Stritarjeva ulica

Iz Celja

Serenada zbora CPD v Celju in Gaberju. Celjsko pevsko društvo je priredilo v okviru proslav ob svoji 40letnici v petek ob 20.30 serenado pokroviteljici slavnosti mestni občini celjski. Pred mestnim magistratom se je zbral zbor CPD in izredno velika množica občinstva, na balkonu pa so stali občinski odborniki z županom g. dr. Goricanom. Pročelje mestnega magistrata, s katerega sta palopali dve državni trobojnici, je bilo razsvetljeno z nestrmetimi modrimi, belimi in rdečimi žarnicami. Moški zbor CPD je pod vodstvom pevovodje g. Segule zapel Adamičovo »Zdravico« in »O mraku«. Nato se je podal predsednik CPD g. Fink s pevovodjo g. Segulo v županovo sobo, kjer se je ob prisotnosti občinskih odbornikov prisrčno zahvalil mestni občini za pokroviteljstvo. Župan g. dr. Gorican je v svojem odgovoru podčrtal veliko narodno in kulturno delo Celjskega pevskega društva od njegove ustanovitve do danes. Nato se je podal g. župan z občinskimi odborniki zopet na balkon ter se zahvalil zboru za podoknico in občinstvu za lepo udeležbo. V svojem nagovoru je naglasil pomen nacionalnega in kulturnega dela CPD in mu želel mnogo novih uspehov v bodočem delovanju. Mešani zbor je nato zapel Premrovo »Slovensko pesem«. Ko se je pričela serenada, je zaplamlen močen kres na Starem gradu. Ob 21. sta se zbrala pevski zbor in velika množica občinstva pred vilo »Livado« v Gaberju, kjer je CPD priredilo podoknico kumici društvene prapora g. Adeli Dečkovi, vdovi po zaslužnem narodnem voditelju dr. Ivanu Dečku. Moški zbor je zapel Mirkovo »Na trgu« in »O mraku«, naskar se je g. Dečkova ginjelo zahvalila za počaščenje. Predsednik CPD g. Fink ji je izročil veliko sliko celokupnega zbora. Po pogostitvi pevcev in pevki je mešani zbor zapel še »Slovensko pesem«.

Današnje pevske slavnosti v St. Juriju in Celju. Danes ob 8.30 bo odkrila Ispavčeva pevska župa spominsko ploščo bratom Ispavcem v St. Juriju ob juž. žel. ob 9.30 pa bo poklonitev bratom Ispavcem na šentjurskem pokopališču. Po prihodu z dopoldanskim vlakom iz St. Jurija v Celje bo ob 11.30 slavnostno zborovanje Celjskega pevskega društva v veliki dvorani Narodnega doma v Celju. Ob 16. bo v Celjskem domu velik koncert Ispavčeve pevske župe, na katerem bo nastopilo okrog 500 pevcev in pevki, ob 20. pa bo v Celjskem domu družabni večer na čast gostom.

Naknadni pregled vseh motornih vozil iz območja predstojništva mestne policije in sreskega načelstva v Celju, ki letos še niso bila pregledana, bo v sredo 16. t. m. ob 9.30 pred mestno garazo na Sp. Lanožu. Vsak lastnik vozila mora prinesiti s seboj prometno knjižico dotičnega vozila s potrdilom o plačani letni in banovinski taksi za l. 1934., kolek za 100 Din, obrtno pooblastilo, če izvršuje obrtno prevažanje oseb ali tovorov ter takso za komisijski ogled in sicer za vsak avtomobil ali avto-bus 60 Din, za motorno kolo 30 Din, za stroške komisije pa sorazmeren delež.

Obvestilo SPD v Celju. Odpre in oskrbovane so naslednje planinske postojanke: Kocbekov dom na Korosici, Fiskernikovo zavetišče v Logarski dolini, Mozir-ska koča na Golteh, Celjska koča v Celjskem pogorju, Frischautov dom na Okrešlju se odpre in bo oskrbovan od 18. t. m. dalje. Cesta v Logarsko dolino, ki jo je pred nekaj tedni povodenj porušila, je že popravljena. Včeraj se je začel stalen avto-busni promet.

Zveza gospodinj priredi v torek 15. t. m. ob 16. v svojih prostorih na Bregu 8 predavanje o novodobnem pranju brez truda.

Kino Union. Danes ob 20.45 in jutri ob 16.15 in 20.30 zvo

Sečna kislina je strup človeškega telesa.

Najprej se občuti nejevolja, lahka razdražljivost, glavobol, utrudljivost, nervoznost, slabo spanje, male bolečine, nemirno srce: vsi znaki notranjega zastrupljenja in slabe krvi. Na organih, kjer se useda največ sečna kislina, se bolezen dalje razvija: ledvice, jetra, srce, krvne žile, skleroza, gihl itd. Najuspešnejši mineral za raztapanje in izločanje sečne kisline je litij, a

Radenska slatina

je najjačja litijska prirodna voda cele Jugoslavije, zato tudi najuspešnejše naravno sredstvo zoper razne notranje bolezni.

Iz Maribora

a— Seja mestnega sveta je bila predsedniškim pod predstvom župana g. dr. Lipolda v mestni posvetovalnici. Na seji so se med drugim podelila gradbena dovoljenja Hermanu Wögererju za gradnjo trinitropnega stanovanjskega bloka hiš na oglu Prešernove in Maistrove ulice, Zori in Franju Vrablu za enonadstropno stanovanjsko hišo v Koseskega ulici, inž. arh. Jelencu in Slavmerju za trinitropno stanovanjsko hišo v Vrazovi ulici, Vekoslavu in Josipini Cvetkovi za enonadstropno stanovanjsko hišo v Turnerjevi ulici, Justu Gustiniču za dvoriščno poslopje v Tattenbachovi ulici, trgovcu Kormanu za preureditev portala v Gosposki ulici, Mariji Frangeževi za adaptacijo dvorišnega prostora v Franciškanski ulici, dr. Rosini za adaptacijo prvega nadstropja v Metekovi ulici in tvornici »Jugoslavija« za zgradbo pisarn na dvorišču na Meljski cesti.

a— Ljudska univerza v Mariboru. Po preteku več let se nudi našemu občinstvu izredna priložnost, da sliši spet kot predavatelja umnostnega zgodovinarja svetovnega slovesa univ. profesorja dr. Jos. Strygowskega z Dunaja. Edinstveno je njegovo podajanje najtežjih umnostnih snovi in naše občinstvo, ki je imelo vedno za njegovo predavanje največji interes, je bilo vsakokrat fascinirano od globine njegovih pogledov in od njegovega blestečega podajanja snovi. V sredo 16. t. m. bo predaval o vzhodu, zapadu, jugu in severu v uporabljeni umnostni

a— Koncert Akademski pevski zbor zbor iz Ljubljane se bo vršil v četrtek 17. t. m. v uniojski dvorani ob 20. Na programu so iste narodne pesmi, kot jih je Akademski pevski zbor s sijajnim uspehom izvajal pred nabito polno veliko uniojsko dvorano v Ljubljani pretekli teden. Kakor je bil ta koncert v Ljubljani izreden dogodek v naši vokalni glasbi, bo za Maribor pomenil višek letošnje glasbene sezone. Koncert je posvečen slovenski narodni pesmi, in sicer koroški in belokrajski. Akademski pevski zbor šteje danes preko 60 pevcev-akademikov in je najboljši moški zbor pri nas. Zato ni dvoma, da bo tudi mariborska uniojska dvorana nabito polna prekrasnega petja željnega občinstva. Vstopnice bodo občinstvu na razpolago ves teden pred uniojsko dvorano. Opozorjamo občinstvo na uvodnik in razlago k posameznim pesmim, ki je za razumevanje izvajanih skladb nujno potreben. Saj bodo izvajane narodne pesmi, od katerih segajo nekatere daleč tja v 15. in 16. stoletje.

a— Sestanek državnih in banovinskih uslužbencev v Mariboru. Tovariši iz Maribora se vabijo, da se udeležijo 16. t. m. ob 20. v dvorani hotela »Zamorca« v Mariboru razgovora o tovariški samopomoči, ki jo nudi Podporno društvo državnih in banovinskih uslužbencev v Ljubljani. Sestanka se udeležijo tudi društveni predstavniki in odborniki, ki bodo tolmačili ugodnosti, ki jih nudi društvo državnih in banovinskih namestnic, kakor posmrtno, brezplačno zdravniško in zobozdravniško pomoč, brezplačna zdravila, podporo v sili, zdravljenje na Gorniku, posojila itd. Opozorjamo, da je zadnji izredni občni zbor društva prav na pobudo iz Maribora podaljšal starostno mejo za sprejem članov od 45 na 55 let in da je tudi znižal pristopnino za one tovariše, ki pristopijo do konca maja k društvu. Morebitna pojasnila in prijave daje, odnosno sprejema ekonomat splošne bolnišnice v Mariboru.

a— Mi in Nemci v svetovni vojni, je naslov predavanja, ki ga bo imel v okviru Udruženja rezervnih oficirjev g. Desnica v četrtek 17. t. m. ob 20. v posebni sobi kavarne »Jadrana«. Udeležite se vsi!

a— Starešine »Triglava« in »Jadrana« bodo imeli prihodnji skupni sestanek v torek 15. t. m. ob 20. v loviski sobi hotela »Orla«. Predaval bo starešina »Triglava« profesor g. Baš o diktaturah v zgodovini. Vsi gs. starešine vidojno vabljeni.

a— Pravoslavna služba božja bo danes ob 10. v pravoslavni kapelici v meljski vojašnici, na kar opozarjamo vse pravoslavne vernike.

a— Staršem šolobveznih otrok. Prihodnje dni se prične popisovanje šolobveznih otrok. Starši naj imajo pripravljene potrebne tiskovine: kristni list ali izpisek iz krstne knjige in domovino. Dokazati morajo, da je otrok, ali pa bo pred 1. septembrom letos 6 let star. Dokazati morajo tudi pristojnost otroka.

Repertoar

DRAMA

Začetek ob 20.

Nedelja, 13.: Celjski grofje. Izven. Zaključna predstava propagandnega tedna. Znižane cene od 5 do 14 Din.

Ponedeljek, 14.: Zaprt.

Torek, 15.: Gospoda Glumčevići. Goševanje drame v Kranju. Izven.

OPERA

Začetek ob 20.

Nedelja, 13.: Havajka roža. Izven. Izredno znižane cene od 6 do 24 Din.

Ponedeljek, 14.: Zaprt.

Torek, 15.: Goševanje Sinje ptice. Izven.

SENTJAROKSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20.15.

Nedelja, 13.: Vražji Rudi. Zadržni v sezoni.

Mariborsko gledališče

Nedelja, 13. Zaprt.

Ponedeljek, 14.: Zaprt.

Torek, 15. ob 20.: Vojilca z Montmartra. A. Goševanje Erike Družovičeve. Zaključek sezone.

a— Obrtna nadaljevalna šola v Mariboru razglašala, naj pridejo vajenci in vajenke na izpitne proge Maribor-Celje v toliko, da bodo odhajali avtobusi iz Celja ob 6., 12.45, in 17. Odhodi iz Maribora ostanajo neizpremenjeni. Nekoliko izpremenjen pa je tudi vozni red na drugih podeželskih in okoliških progah.

a— Slovensko obrtniško društvo v Mariboru sporoča, da je vajenska razstava prekožena na 4. avgusta, ker se priredi skupno z mariborskim tednom.

a— Sokol Maribor. III. prireditelji danes ob 15. javni telednevni nastop z ljudsko zabavo in vojaško godbo. Članstvo in prijatelji Sokolstva vabljeni.

a— Ogled muzeja. Danes ob 10.30 bo banovinski arhivar g. profesor Baš razkazoval prijateljem muzeja zgodovinske zanimivosti Maribora, ki so zbrane v muzeju.

a— Opozorilo davčne uprave. Dne 15. t. m. zapade v plačilo II. četrtletni obrok zgradarine, pridobnine, pavšalnega davka na poslovni promet, rentnine, družbene davka in vojnine, in sicer, ker se odmera za leto 1934. ni izvršena, po predpisu iz leta 1933. Najkasneje 15. t. m. zapade v plačilo tudi uslužbenški davek z 1 odstotnim izrednim doprinosom za mesec april 1934. Po preteku tega roka se bo vršila prisilna izterjava ter pobirala odškodnina za eksekutivne stroške in zamudne obresti.

Iz Škofje Loke

šl— Velik izlet škofjeloke Jadranske straže na morje se pripravlja za prih. mesec. Izletniki, ki bodo potovali v posrednem vlaku in ladji, bodo odšli od doma 29. junija popoldne, tako da bodo naslednje jutro že na Sušaku, odkoder odidejo najprej na Trsat, potem pa bodo napravili z ladjo 13 urno krožno vožnjo po morju s pristanki v Omišlju, v Malinski, na Krku, na Rabu, v Crikvenici. Nato se vrnejo pod noč nazaj na Sušak, odkoder bo še isto noč odhod domov. Naslednje jutro popoldne bo vsak izletnik spet v svojem domačem kraju. Izlet velja skromen znesek 160 Din. Prijave sprejema g. Franc Debeljak v Škofji Loki. Mestna hranilnica. Prijavit se je do 30. t. m.

Iz Tržiča

č— Kino »Nadšar« bo predvajal danes operetni film »Hrepenenje«.

Iz Hrastnika

h— Kino predvaja danes ob 14.45 in 20.15 uri vojaški velfilm »Titani neba«, tehnik, šalo in kulturni film.

Iz Trbovelj

Avtopodjetje Kačnik ima na razpolago luksuzni avto za izlete, krste, poroke po najnižji ceni. Daljše vožnje po Din 2.50 za kilometer. Se priporoča. 4572

Iz življenja na deželi

BLAD. Zvočni kino »Bled« bo predvajal danes popoldne in zvečer krasen nemški film »Sestra Angelika«. Dodatek nov tednik in kulturni film.

STOB PRI DOMZALAH. Na Florjanovo nedeljo je obhajal zaslužni član gasilske čete v Stobu, g. Jože Jezernik kot zlati jubilej svojega udejstvovanja v gasilstvu. Za to priliko so mu priredili domači, kakor tudi okoliški gasilci prav prijetno presenečenje. V čast priznanja za njegovo 50letno požarovalno delovanje v domači gasilski četi mu je priredila četa zvečer podokniko, pri kateri je sodelovala starostna domačka godba. Poleg domače gasilske čete iz Stoba sta se udeležili podoknice tudi prostovoljni gasilski četi iz Domžal in Studa, skupno 55 uniformiranih gasilcev, poleg tega pa mnogo občinstva. Ustanovni član in upravni odbor z g. podžupanom Gašperjem Juvanom na čelu so izročili slavljenču v znak priznanja za zaslužno lepo diplomu, s katero so ga imenovali za častnega predsednika čete. G. Jože Jezernik je deloval pri četi 7 let kot tajnik, 20 let pa je bil predsednik in 20 let odbornik gasilske župe. K lepemu jubileju slavljenču tudi mi čestitamo in želimo, da bi obhajal poleg zlatega še biserni jubilej!

RIBNICI. Sokolski zvočni kino bo predvajal danes ob 15.15 in ob 20. zvočni film »Ivica in Marica« in nov Paramuntov tednik.

Vremenski pregled

Naše vreme je ta teden prešlo pod gospodstvo anticiklonskega sistema, v območje visokega zračnega pritiska, ki se je razširil čez srednjo Evropo bodisi od severovzhoda, iz Rusije, kot od jugozapada, od Azorskih otokov. Tako je obvladoval vremensko situacijo malodane nad vso Evropo širok pas visokega zračnega tlaka, segajoč od Španije in Azorov pa prav tja čez Rusijo. V vsem njegovem območju je bilo po večini jasno, pretežno mirno vreme, temperatura se je precej dvignila, pa vendar ne povsod enako. Najvišje se je vzpenjal tamkaj, kjer je v anticiklonskem območju ostal oni zrak, ki ga je malo poprejšnji zračni tok pognal na celino; ta zrak se je pod vplivom krepkega pripenjanja v jasnih dnevih še nadalje segrel in tako smo ta teden doživeli čudo, da so bili kraji na severu ob Baltičem morju najbolj razgreti v vsej Evropi, celo še bolj nego predeli ob Sredozemskem morju. V ponedeljek je že zjutraj toplomer kazal v Estiji, Latviji, v Litvi pa v Stockholmu 20 do 23 stopinj C. dočim je istočasno bilo v sredozemskih deželah povprečno samo 16 do 17 stopinj C. na zapadnem francoskem in na Angleškem pa celo samo 6 do 10 stopinj C. Zakaj zapadna Evropa je bila že na robu anticiklonskega področja in vanjo so pihali hladnejši in bolj vlažni vetrovi z Oceana ter izdatno ohlajali ozračje.

Slično smo bili mi že v obrobju anticiklona, na južni strani, že bliže neznatni depresiji, ki se je držala nad vzhodnim Sredozemskim morjem; ni sicer naklajala kaj prida padavin, ali vendar je pomagala uravnati vetrovni sistem anticiklonu. Ves teden je gospodoval v glavnem zračni tok od vzhoda, torej s celine, ki je sedaj že povsod tja do Urala prav temeljito segrela, zato ni čuda, da je burja dovajala k

nam zelo topli zrak in naše vreme se kar ni dosti na razlikuje od poletja, tako je toplo. In pa majhne, nedolžne nevihte smo dobivali, ali pa vsaj plohe, skoro sleherni dan, kakor se spodobi za vreme v obrobju predelu med anticiklonom in depresijo v vročih poletnih dneh. Na žalost je v mnogih predelih padlo še vedno premalo dežja in v vzhodnih krajih je še vedno suša, ki ima ponekod že katastrofalen značaj.

V drugi polovici tedna se je pričela vremenska situacija močno spreminjati. Dolgi pas visokega zračnega tlaka se je skrčil v kraji, a širši kompleks se razvil v tipični anticiklon, ki si je postavil svoje

S P O R T

Domač, toda pester spored

Ob 10.15: Hazenski derby Ilirija : Atena, igrišče Atene
» 16.00: Ilirija rez. : Jadran
» 17.30: Ilirija B : Reka, obe na igrišču Ilirije
» 15.30: Primorje jun. : Mars rez.
» 16.30: Hermes rez. : Primorje rez.
» 18.00: Primorje (liga) : Hermes, vse tri na Primorju

Na balkanske igre!

Ze štiri leta zaporedoma smo uživali gostoljubnost in postrežljivost grškega športnega saveza v Atenah. Na starodavnem marmornatem stadionu je merila svoje moči v čisti neskaljeni in navdušeni borbi mladina balkanskih narodov. Jugoslavija je v tej borbi po svoji obveznosti sodelovala redno, ker je vedela, da vrši a nastopi na olimpijskem polju važno kulturno misljo za svoj narod in obenem doprinaša važen obol na zblizanje bratskih in prijateljskih odnosov med sodelujočimi narodi.

Srečni in ponosni smo, da nam je letos s pomočjo ministrstva za telesno vzgojo naroda in ministra dr. Hanžeka dana prilika, da se lahko oddolžimo grškemu narodu za iskreno gostoljubnost. JLAS se zaveda odgovornosti in bo zato storil vse, da se bo ta prireditel zaključila v skladu z veliko nalogo, ki ji je namenjena.

Veliki manifestaciji vseslovanke misli, zletu slovanstva Sokolstva v Zagrebu, mora slediti zlet navdušene mladine balkanskih narodov, ki bo v svojem iskrenem sodelovanju pod olimpijsko misljo ustvarila nerazdružljive vezi po intencijah vrhovnega pokrovitelja vsega našega sporta Nj. Vel. kralja.

V teh mislih poziva JLAS vso javnost, posebno pa svoje člane, da store vse, kar jim je mogoče, da bi bile »V. balkanske igre« v dnevih 26. avgusta in 1. ter 2. septembra na zletnem stadionu v Zagrebu dostojna manifestacija našega skupnega prizadevanja.

Vsak član našega saveza je dolžan resno hoditi na vežbo, da bi mogel na teh tekmah pokazati čim boljše formo in čim večjo sposobnost.

Ljubzen in ustrežljivost za povabljen brate in prijatelje ter izvršitev prevzeta naloge, to so naša gesla!

Velko Ogrinčič, predsednik JLAS.

Kolesarske dirke Ljubljance

Preteklo nedeljo je kolesarsko društvo Ljubljana v Dobrunjah otvorilo svojo letošnjo kolesarsko sezono s cestnimi dirkami na progi Dobrunje - Grosuplje - Krka - Stična - Višnja gora - Dobrunje za prvotna redna ter na progi Dobrunje - Višnja gora in nazaj za juniorje.

V glavni dirki na progi, ki je merila 91 kilometrov, je startalo šest znanih dirkačev iz Ljubljane in okolice, v juniorski skupini pa pet. Zaradi obilnega deževja je bila proga v zelo slabem stanju, razen tega pa je bil na več krajih baš posipan gramoz. Vse do Višnje gore se je držala glavna skupina skupaj, tu pa je imel znani vozač Abulnar defekt, zaradi česar je izgubil tri minute ter sta mu tako usila Močnik in Gartner, ki sta vozila v ostrem tempu skupaj prav do cilja, kjer se je v ostrem finishu posrečilo tehnično bolj rutiniranemu Močniku, da je prehitel domačina Gartnerja. Rezultati glavne dirke so bili: 1. Močnik (Sava) 2:59:45, 2. Gartner (Ljubljana) 2:59:45 in ena petinka, 3. Abulnar 3:33. Kljub težki progi in slabemu vremenu so dosegli brzino nad 30 km na uro.

Prav tako dobro so se izkazali juniorji na 62 km dolgi progi, kjer je dosegel prvo mesto Dekleva (Sava) v času 2:20:20. Njemu je sledil v razdalji Golob (Primorje) 2:21:40, za njim pa v presledku 6 minut Kosi ter Stefančič in Vitrih. Dirkač Stefančič bi brez dvoma dosegel boljši rezultat, če ne bi imel na šmarskem klancu zaradi defektne zavor težji padec, pri katerem se je občutno poškodoval.

Pred teniškim prvenstvom dravske banovine za l. 1934

Teniška sekcija SK Ilirije v Ljubljani priredi za binokisti od 19. do 21. maja nacionalni turnir za teniško prvenstvo dravske banovine.

Teniško igro kot sport goji v Ljubljani samo sportni klub Ilirija, ki si vsestransko prizadeva dvigniti zanimanje za to sportno igro. Za prav za prav malo številčen krog naše teniške sportne javnosti so turnirji, ki jih prireja SK Ilirija vedno privlačna točka. Višek teniške sezone pa je vsako leto turnir za prvenstvo dravske banovine, ki se vrši izmenoma v Ljubljani in Mariboru. Zadnji turnir se je vršil v Ljubljani leta 1932, na katerem sta dominirala sedanja državna reprezentanta Puncić in Pallada.

Turnir, od katerega nas loči komaj teden dni, se bo začel v soboto ob 16. uri, nadaljeval v nedeljo ob 8. in 15. uri

središče nad Severno morje. Njegov vetrovni sistem je pognal tople zračne mase s celine tudi proti zapadu, kjer je končno tudi v Franciji in na Angleškem zavladala prava vročina. Toda zato se je umaknila velika atlantska depresija, ki je dolgo taborila s središčem nad Islandijo, v drugi polovici tedna pa se je nenadoma spilašila ter odpotovala daleč na severu ob Skandinaviji v severno Rusijo. Z njo se je pognal hladnejši okeanski zrak čez Skandinavijo in čez baltičske dežele na rusko ravan, odtod pa se obrača čim dalje bolj proti jugu. To pomeni, da se evropska celina ohlaja, silna toplota v baltičskih deželah je že davno izginila, tudi srednja Rusija in Poljska sta se že znatno shladili in podoba je, da se hlad sedaj bliža še k nam. Istotako odtaka razgreti zrak iznad celine na Ocean in pa na Sredozemsko morje, kamor ga žene trdovratno puhačo burja. Ze itak topli zrak se ob spuščanju s kraških planot na morje še bolj segreva in tako nastaja prav posebno značilen fén; gotovo je silno značilno, da je te dni (na pr. v sredo in petek zjutraj) Trst kazal najvišjo temperaturo v vsej Evropi.

prv. tekme Amater - SK Trbovlje. Ker pa de letos izbira igrišča na Amater, bo ta tekma na igrišču Amaterja, in sicer — ker popoldne to igrišče ni prosto — dopoldne ob 9.30. Prv. tekme z Rapidom bodo objavljene čimprej. Kot prvi par se bo odigrala tekma Rapid - Celje. Čas in kraj se objavi naknadno.

Službene objave LHP. (Iz seje u. o. 2. maja t. l.). Odobrili se razpis izjemne štatefete TKD Atena za 10. maja. Izjemoma se po čl. 18 tehn. poslov. prav. JLAS dovoli Ateni za 19. maja namesto društvenega propagandni miting; razpis se odobri. Čita se s pravico nastopa 10. maja hazenašica Rutar Vera za SK Korotan. Verificirala se prven. tekma Atena : Gorenje z rezultatom 11:0 (8:0) za Ateno. Za 6. maj se odobri medmestna tekma Ljubljana : Zgreb. Ss. Doberletu se po kaz. prav. Z. h. s. izreka ukor, ker ni oddal sodniškega poročila o tekmi Atena : Korotan (29. IV.). — (Iz seje u. o. dne 9. V.). — Na znanje se vzame prijava Ilirije za prv. tekmo Ilirija : Atena 13. maja. — Dovolilo se prijateljska tekma proti Ptuj 10. maja v Ptuj. — Na znanje se vzame prijava Gorenja za prv. tekmo Korotan : Gorenje 13. maja.

Za zdravljenje hemoroidov RECTO—SEROL

Odpravi takoj srbečico in bolečino. Hemoroidi se naglo zmanjšajo. Zdravniško preizkušeno. Dobiva se v vseh lekarnah. — Zastopstvo: »MIRRA« inž. kem. A. Miljevič, Zagreb, Maruličev trg 11. Oglaš. registriran pod S. br. 18074/1933.

Vsi klubi se opozarjajo, da bo 10. junija olimpijski dan. Točna navodila za to dobiijo klubi pravčasno. Ta dan klubi lastnih prireditel ne smejo prejeti. Klubom se pošljejo tiskovine MFVN za statistične podatke, katere morajo do 31. maja izpolnjen vrniti. Citajo se s pravico takojšnjega nastopa za Ateno atletinje: Janežič Mara, smuc Ica, smuc Špela, smuc Neta, smuc Nana. Za nedeljo 13. maja se dočijo prv. tekme: Atena : Ilirija ob 10. na igrišču Atene, Korotan : Gorenje v Kranju. Rešitev prošnje pods. sod. Versela se sporoči s posebnim dopisom. S posli lahkoatletškega tehnič. referenta se poveri g. Kermavner. Klubi se pozivajo, da pošljejo najkasneje do 25. maja po eno sliko verificiranih hazenašic za centralno kartoteko JSZS. Korotan se poziva, da takoj prijavi prv. tekme, sicer se mu zabranijo.

Zbor lahkoatletskih sodnikov JLAS v Ljubljani. Vsem saveznim sodnikom sporočamo, da mora vsak sodnik brezpogojno sodelovati na tekmovanjih, za katere je delegiran. Brez pismenega opravičila se ne bo opravičila odsotnost in bo dotični predlagan savezu v kazensko postopanje in črtanje iz vrst saveznih sodnikov. Seja odbora v sredo 16. t. m. ob 20. pri Slomilcu. Dnevni red: »Prvenstvo države za moštva«.

Vremensko poročilo s Korošice, 11. maja. Pred dnevi je zapadel na staro podlago nov sneg. Jasno, hladno. Smuka sijajna. Kocbekov dom oskrbovan. Zimska markacija iz Luč in s Presedlaja.

Bakrenasto lice — kipeče zdravje!

Solnčenje, kopanje je pred durmi, zato se ne pozabite namazati z Uran krema in se potem izložit ultravijoličnim žarkom. Uran krema napravi lice v dveh urah solnčenja bakrenasto zagorelo, a da je pri tem baržunasto mehko, gladko, kakor porcelan. Uran krema se dobiva povsod v Ljubljani in izven.

Mala škatlica Din 5.— 4537
velika » » 12.—

Čista svila

Trgovina s čisto svilo

Tyrševa cesta 50

(poleg Sv. Krištofa) sporoča, da so dospeli novi najmodernejši vzorci za letne damske obleke. Cena za 1 m 100% čiste svile od Din 95.— naprej. 4569

Katarje, naduho, emfizem, srčne bolezni

leči BAD GLEICHENBERG na Štajerskem (Avstrija).

Edinstveno podnebje, učinkoviti zdravilni vrelci, naravne ogljikovoksle kopelji in inhalatorji, pnevmatične celice. 4471

1834 — ENO STOLETJE — 1934
Zahtevajte prospekte!

RADI VELIKE ZALOGE

PRODAJA

pletenin po znatno znižanih cenah v Tovarniški zalogi

JOSIP KUNC & Komp.
LJUBLJANA
Miklošičeva cesta 32

Postani in ostani član „Vodnikove družbe“

Želite kupovati poceni? Nudimo ugodno priliko.

Znatno smo znižali cene
poletnih damskih plaščev.

Za vsak, do Binkošti, pri
nas kupljeni poletni plašč

odobrimo 50 do 100 Din

Izvolite obiskati naše prodajalne

TIVAR OBLEKE

Gospodarstvo

Gospodarske vesti

Novo vodstvo mariborskega trgovstva. V torek zvečer se je konstituirala nova uprava Združenja trgovcev za mesto Maribor. Za predsednika je bil izvoljen g. Ferdo Pinter, veletrgovec v Mariboru za podpredsednika pa Miloš Oset, prav tako veletrgovec v Mariboru. Naslednji dan se je vršila predaja poslov novi upravi. Predaji je prisostvoval tajnik Zbornice za TOI dr. Pless, ki se je ob zaključku v imenu zbornice zahvalil g. Vilku Weixlu za njegovo 13letno nesebično in požrtvovalno delovanje v prosep in v zaščito mariborskega trgovstva. Izjavil je obenem prepričanje, da bo združenje pod vodstvom agilnega in splošno znanega gospodarskega in nacionalnega delavca g. Pinterja znalo tudi v bodoče uspešno braniti interese mariborskega trgovstva.

Gibanje indeksa cen. Narodna banka je izdala indeksne številke za mesec april, ki kažejo, da je od marca na april splošni indeks cen ponovno popustil za 0,3 točke in znaša sedaj 63,0 točke nasproti 66,3 v lanskem aprilu. 66,1 v predlanskem aprilu in 73,5 v aprilu 1931 (1926 = 100). Naš nivo cen na debelo je torej letos nižji, nego je bil lani in prejšnja leta. Od posameznih delnih indeksov cen kaže indeks cen rastlinskih proizvodov padec za 2,3 točke, od 54,1 na 52,1 (lani v aprilu 62,1). Indeks cen živine in živinskih proizvodov se je dvignil za 1,4 točke od 55,3 na 56,7 (lani 56,2). Indeks cen mineralnih proizvodov je ostal na nespremenjeni višini 83,7. Prav tako se ni bistveno spremenil indeks cen industrijskih izdelkov, ki se je dvignil le od 69,2 na 69,3 (lani 72,7). — Indeks cen glavnih izvoznih predmetov se je dvignil od 58,1 na 59,2 (lani 57,6), indeks cen glavnih uvoznih predmetov pa od 71,8 na 72,4 (lani 76,1).

Pohištvo in stanovanjska oprema. Na XIV. ljubljanskem velesejmu (od 30. maja do 10. junija) nameščena v vsem paviljonu E in v polovici paviljona F, kar obsega skupaj preko 1500 m² razstavnega prostora. Razstavilo bo nad 70 vrst iz vseh krajev Slovenije, zlasti pa iz St. Vid. nad Ljubljano in okolice. Pohištvo, ki bo razstavljeno je solidno in najkrajše izdelano po osnutkih arhitektov v vseh variantah in cenah. Vsak razstavilec jamči za svoje izdelke. Preden se odloči, te za nakup, si oglejte pohištveno razstavo na velesejmu.

Pradarna in kemična tovarna d. d. v Celju bo imela t. m. svoj redni občni zbor, na katerem se bo sklepalo o znižanju delniške glavnice od 1.000.000 na 500.000 Din na ta način, da se za 20 starih delnic izda ena nova, potem pa da se takoj zopet zviša delniška glavnica od 500.000 na 1 milijon z izdajo polno vplačanih novih delnic.

Škoda zaradi suše. Kakšen obseg je do sedaj zavzela škoda zaradi dolgotrajne suše, zlasti v Vojvodini, se ne da preceniti. Vest iz naših žitornih predelov so večinoma zelo pesimistične. Kakor je podoba, je del posevkov propadel. Zlasti neugodno se obeta letošnja letos vegetacijska perioda, saj prihaja drugo leto in je zaradi

tega v mnogih krajih pšenica odevetela ter bo dozorela že do konca maja, seveda s slabim donosom. Po vestih iz južnih krajev, je po 2 do 3 mesecih suše v petek prvič dozevalo, zlasti v okolici Beograda in v Srbiji dočim je bil v severnem delu današke banovine dež le kratkotrajen in ne bo zadoštoval, če ne bo novih padavin.

V trgovinski register sta se vpisali nastopni tvrdki: »Reas«, trgovina z mešanin blagom, družba z o. z. v Ljubljani (osnovna glavnica 200.000 Din; poslovodje Remih Martin, trgovec v Zgor. Siski in Samida Michael, trgovec v Ljubljani); »Venec«, Jerala Fran. trgovina s parfumi, kozmetičnimi sredstvi, galanterijskim blagom ter fotografskimi in higienskimi potrebščinami v Ljubljani.

Borze Devise.

Curih. Pariz 20.8525, London 15.76, New-York 207.75, Bruselj 72.0250, Milan 26.23, Madrid 42.2025, Amsterdam 206.9250, Berlin 121.70, Dunaj 57.50, Stockholm 81.26, Oslo 79.20, København 70.40, Praha 12.84, Varšava 58.30, Bukarešta 3.05.

Blagovna tržišča ZITO

+ Chicago, 12. maja. Začetni tečaji: Pšenica: za julij 86.875, za september 88.26; koruza: za julij 49.50, za september 51.
+ Winnipeg, 12. maja. Začetni tečaji: Pšenica: za julij 71, za oktober 72.50.
+ Novosadska blagovna borza (12. t. m.) Tendence nespremenjena. Promet srednji. Pšenica: baška, okolica Novi Sad, srednje-baška, gornjebaška, sremaka in baška potiska 122.50 — 127.50; okolica Sombor in gornjebaška 120 — 126; baška ladja Tisa 127.50 — 132.50; južnobanatska 117.50 do 122.50; baška ladja Begej 125 — 130. Oves: baški, sremaki, sremovski, banatski 70 — 72. Korn: baška, sremaka in baška okolica Sombor 78 — 80; banatska 74 — 76; ladja Begej 80 — 86; ladja Tisa 74 — 76. Moka: baška, banatska »00« in »000« 185 — 245; »2« 175 — 180; »4« 155 — 175; »6« 145 — 165; »7« 85 — 105; »8« 90 — 97.50. Orobzi: baški, sremaki 78 — 90; banatski 75 — 78; baška ladja 85 — 90.

VINO.

+ Vinsko tržišče v dravski banovini in drugo (12. t. m.) Vinoka trgovina je ostala na stopnji preteklega tedna. Prodaja in kupnje se le, kotikor je potrebno, potrebuje. Zahtevajo se pretežno cenejša vina od 4 do 5 Din, le da so čista, stanovitna in zdrava. Mnogi gostilničarji namreč ne marajo zvišati cene v svojih obratih, boječ se pešanja že tako slabega konzuma. Za finjša sortirana vina se zanimanje zaradi visokih cen vedno bolj ohlaja. Ker so cene tudi v drugih banovinah prilično porasle, je dovoz iz Hrvaške in Dalmacije občutno ponehal. Za banatska vina pa na poletje ni posebnega interesa, čeprav je cena banatskim vinom spet nekoliko nasedovala.

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti kurjim očesom »Clavén« je maso.

Dobro v lekarnah, drogerijah ali karavanih in trgovinah in glavnih skladiščih. Ovesite se posrežbi!

M. Hrnjak
lekarnar — Sisak.

Celuloidne ščitnike za vrata

dobavlja v vseh barvah in oblikah

Franjo Zrnc, LJUBLJANA,

Cankarjevo nabrežje 5

Zaloga celuloide v ploščah

3169

ki krepi in zdravi

ŽELODEC

edini proizvajalec

LOVRO SEBENIK

Ljubljana VII

Uspeh

za

uspehom

zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje

»Jutrovega« malega oglasnika!

Poletna moda

Lahki platneni kombinirani čevlji, ki, globoko izrezani v raznih barvah. Za počitnice in izlete nenadomestljivi.

49.-

»Haway« sandale.

Letošnja moda svetovnih kopališč. Za plažo in jadranje potrebne vsaki dami.

Udobni platneni čevlji v vseh modnih barvah. Kombinacija barv odgovarja vsaki poletni obleki.

Roto

Sprejme se samostojen

KORESPONDENT

ki obvlada slovensko in nemško korespondenco in ki je uren stojišec in stenograf v obeh jezikih. Absolventi Trgovske akademije imajo prednost. Ponudbe pod »Tempo« na oglasni oddelek »Jutrac«. 4570

ZA PREDELNE STENE

porablajte samo

„FEER“ PLOŠČE!

Z zakonom zaščiteni domači proizvod.

Dobavlja po najugodnejših cenah

FEER INDUSTRIJA, LJUBLJANA

Tyrševa cesta 55. Telefon 33-82

POMANJKANJE MOČI

Razkrojeni živci povzročajo utrujenost in nervozno stanje depresije, kakor tudi predčasno pomanjkanje najboljše moči. Znanemu učenjaku, zdravstvenemu svetniku dr. Magnusu Hirschfeldu se je posrečilo na podlagi temeljitih preiskav tekom več desetletij sestaviti preparat, ki odpravlja take motnje. Ko so

„TITUS-PERLEN“

kakor se imenuje ta preparat, praktično preizkušali skozi nekaj let, je izročen sedaj javnosti. »TITUS-PERLEN« je preparat z zajamčeno vsebino hormona v standardizirani obliki, ki vrača moč. »TITUS-PERLEN« se izdeluje pod stalno kontrolo instituta za seksualno znanost.

Zastopnik: mag. farm. Drag. Kajzer, tt.

COSMOCHEMIA - ZAGREB 105

Smičklova ulica 23

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH

Uglaš odobren od ministrstva zool. pol. in nar. zdravja št. 2.192 od 16. januarja 1933.

BIRMANSKA DARILA

NIZKE
CENE

VELIKA
IZBIRA

KUPITE DOBRO IN PO NIZKIH CENAH PRI

H. SUTTNER - LJUBLJANA 5

PREŠERNOVA ULICA ŠT. 4, POLEG FRANCISKANSKE CERKVE

CENIK ZASTONJ IN FRANKO.

ZAHVALA

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja in sožalja, ki smo jih prejeli ob priliki izgube našega nad vse ljubljene soproga, zlatega ateka, sina, brata, svaka in strica, gospoda

Koželj Karla

trgovca in posestnika

izrekamo vsem pristrčno zahvalo. Kakor za poklonjene vence in cvetje, posebno pa se zahvaljujemo čast. duhovščini, gg. zdravnikom in č. sestram za ves trud in tolažbo v času njegove bolezni. Nadalje Društvu Gremija trgovcev, gasilskemu, pevske mu in godbenemu društvu ter vsem, ki so spremili blagega pokojnika na zadnji poti.

Rekvizem za pokojnega se bo pel v petek, dne 18. maja t. l. ob 1/2 6. zjutraj v župni cerkvi v Trzinu.

Trzin, dne 12. maja 1934.

4571

Zalujoča soproga z otroci
in ostalo sorodstvo.

ZAHVALE ZAVAROVANJU

Za izplačila zavarovanih vst po umrljih svojih se zahvaljujejo:

Aleš A., Rašica, št. Vid nad Ljubljano; Rakuša M., Heccegnovi, Kermat I., Limbuš, Kolerič J., Rošengrund, Galin A., Vuzenica, Norat Franc, Košaki, Preindl Feiertag Franc, Krihenberg, Frece Janec, Terenja, Bukovje, Šmid Alojzija, Kamnica, Sekavčnik Franc, Slovenjgradec, Habjan Jože, Ljubljana, Fekonja Fr. Ana, Dražen vrh, Krišnič Alojz, Rosa, Maribor. 4576

PROVIZIJSKI

zastopnik

za celo Slovenijo, ki potuje s avtom se lase za veliki špecerijski predmet. Natančne ponudbe samo dobro upeljanih z lastnim avtomobilom potujočih zastopnikov je nasloviti pod št. 1. F. K. 500 na upravo lista. 4560

Kraljestvo mode

Tricetrinski plašč

Čim so se na modnem obzorju prikazala tricetrinska ogrinjala, so vsi modni krogi zaelitili velik modni uspeh, kajti zdelo se je, da se nikdar niso elegantne žene sprejele kake nove ideje tako brez ugovarjanja, kakor to pot. Mnoge so se sicer vpraševale, da-li jim bo krajše ogrinjalo v polni meri nadomestovalo plašč, ki pokriva celo obleko? Toda moda je moda, in danes so se že vse dame sprijaznile z dejstvom, da jim gleda izpod ogrinjala dober kos obleke — še več — nova zamisel se jim zdi posrečena, originalna in last not least — izredno mladostna!

Ze danes posveča moda paletu izredno mnogo pozornosti in če pojde tako naprej, se bo »tricetrinsko« ogrinjalo v najbližnji bodočnosti premaknilo prav v središče modnega sveta in vsi drugi modeli: jutrjanje, popoldanske in večerne obleke, krila, bluze in klobuki se bodo vrteli okrog paletaja v tolikšni odvisnosti, kakor se suče zemlja okrog solca.

Najbolj pereče modno geslo je torej paletot, ali če hočete drugače: tricetrinski plašč, ki zopet ni nič drugega, kakor dolga jopica!

Prav za prav poznamo samo dve bistveno različni vrsti paletotjev — eni so ravno in tesno prirojeni, drugi pa so široki in zvončasti. To razliko opazamo prav tako pri dopoldanskih, torej spornih komadih, ka-

kor pri elegantnih popoldanskih modelih. Kakor plašč, se mora tudi paletot prilagati k vsaki obleki in zato moramo biti pri izbiri barve in tvoriva jako opazni. Za štrpne kose je najbolj primeren srednjemoder ali rjav ton, dočim so popoldanski modeli najbolj elegantni v črni ali lepi sivi barvi.

Dopoldanski paletot je izredno preprost in navadno niti ovratnika nima. Učinkoviti so grobo prešiti robovi, ki povdajajo gladko in ravno linijo modela. Dva lesena gumbo zapenjata tak plašč, ki je prav zaradi svoje enostavnosti izredno eleganten (I. ekica).

Zvončast paletot vidimo na drugi ekici. Dočim smo si prvi model zamišljali v barvi velblodje dlake, si zvončast paletot najlepše predstavljamo v lepi, modri barvi. Široki reverji, veliki žep in izredno široki krogi ustvarjajo dovršen celotni učinek. Ogrinjalo te vrste nosimo preko decentno vzorčaste svilene kožice ali pa v zvezi s krilom in bluzo. Sem spada tudi elegantno preprosti klobuk z napoli širokimi kraji.

Tudi pri popoldanskih paletotjih ločimo ravna, tesna ogrinjala z malim kapon (3. ekica) od širokih, zvončastih modelov. Na zadnji ekici vidimo tak model s slikovitim šalom, ki izhaja iz kroja samga. Napol dolgi rokavi so okrašeni z dolgodelnim krznom, ki ustvarja posebno pikanten kontrast v poletni modi.

MILOSTIVA

Vaš kromen plašč čez pole je najkrajše konzervirana trvdka

L. ROT, Ljubljana, Mestni trg št. 5
Obenem sitga tekmo polja za polovino cene po pravi in modernizira. Plodljivo šele jeseni pri prevzemu

Opornica za cvetlice

Če pisano pobarvano, izrezljano figuro iz mehkega lesa so vselele in originalne ter pozivajo vasko cvetlično gredo ali cvetlični

Čemšenjski list

Tu je kapelica in odtod gledam v zagorsko dolino. Vidim skalnata vrata Rigel nad Savo, na desni malovrško gozdno reber do runjate glave nad Drzinami na prelomu v ozko savsko strugo, na levi pa strmo naračje Trato, ki je kakor pručica v kumljanske rajde. Sredi svežih nabrežij nekdanjega Panonskega jezera dno doline, zgarana dlan s cestami in železniškim tirom, Zagorjem na hričku, Dolenjo vasjo in tikoma spodaj Toplice. Vse mirno in spokojno, s pritajenim mrmranjem uklenjenih ljudi. Solnce je dolincem previsoko...

Za menoj neodkrit svet, v bližnji bodočnosti modno moderen, ker je skoro nepoznan večini vedno nemirnih duhov, ki jim pravimo turisti. Pot gre navzgor mimo kupčka s cerkvico. Vine. Nekoč oblagodarjeno z vinogradi, pa so se nekaj spril z ljubim Bogom in jih je razdelil s strelo in nevihto; odplavilo je rodovitno prst in zdaj raste bukovje. To je seveda pravilica... Pot je se položena po grebenu, odkoder vidiš vasi, prijetne: Rove in Kotredže, zdaj, v nebo pripeto pa Sv. Planino vrh ostrega grebena in 1131 metrov visoki Javor.

Naše dolince in hribečki niso, da bi se obregli ob nje rekordavzar, so kakor staro vino, ki ga uživajo počasi in s pametjo. Tudi pri nas so močno pravilnice dolince, samevajoče hišice v lazu, v cerkveno tišino ugašeni gozdiki, zaslanjane vase med sadnim drevjem, lepo, spokojno. Vse to je tukaj, še ni moderno. Kakor nevesta, ki bi se rada pokazala. Človek gre dalje in vidi kaj drugega. Tamle so Zavine: skromna

lonce. Izdelamo jih lahko doma brez posebnega truda

Ročna dela v baročnem slogu

so že zaradi zanimivega študija, ki ga od nas zahtevajo, jako poučna in tudi zabavna. Saj nas dolgi poletni dnevi naravnost silijo k ročnemu delu in seveda je mnogo bolj priporočljivo, če se ukvarjamo z delom, ki

ima umetniško vrednost, kakor da bi zapravljali čas z brezpomembnimi malenkostmi. Danes moremo že kupiti predloge s prijetnimi baročnimi vzorci, v katere potem z iglo vdelujemo klekan ali kvačkan trak. Tak prl po starinskih vzorcih služi v okrasu tudi modernemu stanovanju bolj kakor pa kako »moderno« ročno delo, ki je moderno pač le od danes na jutri.

Zdravniška posvetovalnica

Sonja. Mehki šankar je še najmanj nevarna spolna bolezen, ki se primeroma lahko zdravi. Pojdite čim prej k zdravniku, če morete k specialistu, da se hitro pozdravite in da se prepreči komplikacije, ker v tem primeru bi morali v bolnico. — M. St. Vaša dodatna pojasnila ničesar ne izpremenijo našega prvotnega nasveta in ga samo pojasnjujejo. V splošnem bo za vas boljše, da se ogibate težkih telesnih naporov. — M. M. 1. Da imate oči vedno malo rdeče, mora biti seveda kak vzrok, mogoče je ta pojav v zvezi s kakšnim notranjim obolenjem. Zdravniška preiskava bi bila torej potrebna. Umivajte si jih vsak dan s kamelijinim čajem in nosite pri močni svetlobi temne naočnike. 2. Zavisli popolnoma od kakovosti kože, vendar masaža ne more nikdar škodovati. 3. Na to vprašanje je že odgovoril zdravnik, ki je osebo preiskal. — Milka. Najboljše sredstvo, da se prepreči izpadanje las, je smotrna nega lasišča, ki obstoji v glavnem v rednem umivanju kože. Presledki zavise od tega, koliko časa rabi lasišče, da postane zopet mastno. Za umivanje naj se uporablja milni spirit ali pa žvepleno-katranovo milo. Umivanje se lahko kombinira z masažo in obsevanjem.

Kopalci in turisti!

Uporabljajte proti mrazu in vetru kakor tudi za solnčenje

dr. Kmetovo mazilo

IN OLJE. — Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah po 10 Din.

Negovanje kože v kopalni seziji

Koža je občutljiv in kompliciran organ, ki je v tesni zvezi z notranjostjo. Nekateri slabi uspehi kozmetičnega negovanja izvirajo samo iz tega, ker ljudje ne poznajo svoje kože. Lahko se zgodi, da kakšno sicer neškodljivo sredstvo, katerega mnogi z uspehom uporabljajo, drugi ne prenesejo in koža ga odkloni s težkim vnetjem. Znanstvena kozmetika je danes v stanju dognati, proti katerim tvarinam je koža občutljiva. Pri izbiri sredstva za negovanje kože igra veliko vlogo tudi podnebje.

Kožo, ki je izpostavljena soncu in vetru, je treba drugače negovati kakor kožo, ki lahko prenaša hladno in vlažno podnebje. Preveč sonca lahko škoduje in šele nedavno so odkrili bolezen Berloque, ki obstoji v tem, da se po intenzivnem sončenju pokazuje rjave lise, ki nastanejo zaradi uporabe parfumov pri sončenju ali pa sličnih tvarin, ki vsebujejo v alkoholu raztopljene alkoholne tvari. Da koža vsled tvorbe rjavkastih barvil postane, ve danes vsakdo. Rjavi pigment je obrambno sredstvo kože. Senzacionalno pa zvenijo najnovejša domnevanja, da se žareča energija sonca potom pigmentacije spremeni v biološke energije. Sončenje se sme le polahko začeti. V začetku je boljše, da se pri sončenju pregiba, ker je tako vpadni kot žarkov na telo manjši kakor pri ležanju. Bliznja vodna površina bistveno poveča žarenje. Rjava koža potemni hitreje kot bela in služi kot filter za svetlobo in toploto, medtem ko bela koža pordeči in reagira z vnetjem. Priporočila se, da se v začetku izpostavi koža bolj dnevnim svetlobi in se potem šele preide na splošno sončenje. Tako bo postala koža rjava, mehka in elastična. Na kožo pri kopanju je najboljša temperatura vode 18 stopinj C. V početku nastane brezkrvnost, koža pobeledi in se ohladi, kmalu pa povzroči povečani krvni obtok prijetni občutek toplote. Pri daljšem plavanju je dobro, da se koža namaže z mastjo, sicer se rada zmeha in odda preveč toplote. Velika prednost plavalnega sporta za kožo obstoji v tem, da tu izostane premočno potenje, ki je v vseh drugih sportih neizogibno. Vedno bolj se udomačuje priporočljiva navada, kožo pred zračno in sončno kopejlo z mastjo namazati. Najboljše in najcenejše sredstvo je še vedno čisto olivno olje, vendar mora biti najboljše kakovosti.

Čitajte tedensko revijo „ŽIVLJENJE IN SVET“

bogu pa še zadnje kilometre življenja in pa skromen kotiček, odkoder bo skozi ilinico gledala v zelene berge. Ko bo umrla, bodo ljudje rekli, da je eden ali ena manj v fari.

Oglašale se zvonjenje v blažen, mrtvaško miren svet. Najprej Sv. Gora kakor crlenk brušene čaše. Sv. Planina, Izlake, Zabrzej pa kletavato: puščice, pangelje... Sv. Primož, St. Gothard. Slednjič zaškrpije v nosilnih težki čemšenčan — »Tedeum« teh bregov.

In zdaj Čemšenik sam za ovinkom. Malo je tako prijetnih prostorčkov. Spodaj so mrzle in z divjačino bogate grape, zgoraj se pa tišči vasica kakor trop ubeglih sredi morja.

Zhemschenik — stoji na izgledani deščici. Tu je pokopana ena zadnjih lastnic Gamberka, Julijana Pegerič, umrla 1835. Pri Vofarjevih je stanoval grajski oskrbnik-Hoffner, odtod ime. Dvorazredna šola, »salon za prireditelje«, pešnica prijetnih belih domov s kurami in ostalim Zoo.

Pri Kolencu. »Zdravi! Ste vi gospod Kolenc?« »Nak! Gospod nisem, Kolenc pa.« — Povedal bi nam marsikaj, ali tare ga putika. Sedem let je bil za organista in na sv. Ane dan hodil pet na Gamberk. Lepo je bilo za to čase. Učitelj šerak je kupil grad! — Ko so ga kakrat cukali! Njegov oče je bil poleg, ko so se kmetje spuntali in vdrli v grad. Zajemal je kar iz škafca, oho, vinček je bil vražje dober. Potem so pa vojaki pijane polovili, le oče je ušel na kozolet.

»Glejte ga, Korle!« — Korle pride vedno pravi čas. Užitar in šaljivec. Majhen,

Radio

Nedelja 13. maja

LJUBLJANA 8.15: Poročila. — 8.30: Teledobro (Pustišek). — 9: Versko predavanje (dr. G. Rant). — 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz franciskanske cerkve. — 9.45: Plošče. — 10: Trbovlje (M. Mrzel). — 10.30: Vokalni solistični koncert g. Julija Betetta s spremljevanjem radijskega orkestra. — 11.15: Slovenska glasba radijskega orkestra. — 12: Čas, odlomki opere »Prodana nevesta« na ploščah. — 16: O govedoreji (inž. Wenko Boris). — 16.30: Ljudska igra »Reka« (Halbe), dramski odsek »Sloges«. — 17.30: Judenburg II. (Davorin Ravljen). — 20: Koncert pevskega društva »Tabore«. — 20.45: Radijski orkester. — 22: Čas, poročila. — 22.20: Reproducira plesna glasba.

Ponedeljek, 14. maja

LJUBLJANA 12.15: Bolgarska glasba na ploščah. — 12.45: Poročila. — 13: Čas, španske pesmi na ploščah. — 18: Gospodinjska ura: Garderoba praktične gospodnje (ga. Skalicky). — 18.30: Rudniške katastrofe (Rudolf Kresal). — 19: Radijski orkester. — 19.30: Zdravniška ura (dr. Magajna). — 20: Prenos opere iz Zagreba. V odmoru napoved časa in poročila.

BEograd 16.30: Koncert orkestra in solistov. — 19: Pesmi. — 20: Prenos opere iz Zagreba. — Lahka glasba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Koncert godalnega tria. — 20: Prenos opere »Rusalka« iz gledališča. — Godba za ples. — PRAGA 17.45: Vijolinski koncert. — 19.10: Godba na pihala. — 20.10: Pesmi iz Bratislave. — 20.35: Dnevna kronika v pesmih. — 21.05: Orkestralni koncert. — 22.30: Plošče. — BRNO 19.10: Lahka glasba na ploščah. — 20.10: Koncert godbe na pihala. — 21.05: Prenos koncerta iz Prage. — VARŠAVA 18.10: Virtuozni na jazzovih instrumentih. — 20.02: Orkestralni koncert. — 21.15: Simfonični koncert. — 22: Lahka in plesna muzika. — DUNAJ 12: Lahka godba orkestra. — 16.10: Koncertna ura. — 17.05: Iz zvočnih filmov. — 19.10: Slepi skladatelji. — 20.35: Arie in dueti. — 22.25: Jazz. — BERLIN 18.30: Klavirski koncert. — 21: Glasba 18. stoletja. — 22.20: Zabaveni program. — KONIGSBERG 18.25: Beethovenove klavirske skladbe. — 19.30: Moderna glasba. — 21: Veder program. — 22.30: Lahka godba orkestra. — MUHLACKER 18: Pevski koncert. — 21: Večer koračnic. — 22.40: Komorna glasba. — 23: Orkestralni koncert. — 24: Lahka glasba.

Torek, 15. maja

LJUBLJANA 11: Šolska ura: O aeroplanih in zračnem prometu (Svetozar Hribar). — 12.15: Orkester balajek in mandolin na ploščah. — 12.45: Poročila. — 13: Čas in plošče. — 18: Otroški kotiček (Manca Komanova). — 18.30: Predavanje odbora za

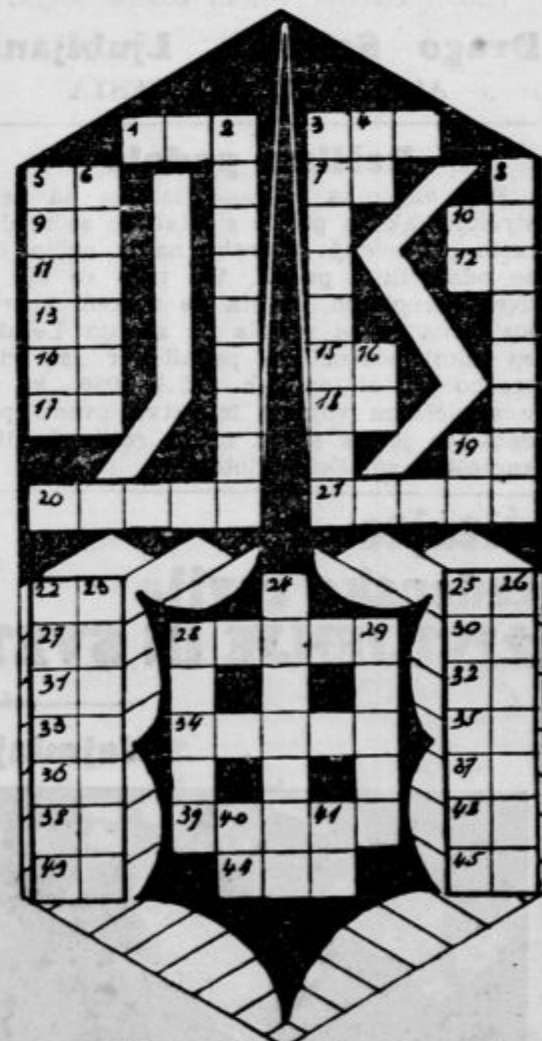
CRIKVENICA

morosko kopalnice na jadrani. 4 in pol ure vožnje od Zagreba (via Plase). Redne avtobusne vožnje s postaje Plase. Največja peščena plaža. — Razne atrakcije. Celodnevno kopanje Din 3.—, 30 hotelov in pensionov. Popolna oskrba že od Din 60.— naprej. Zahtevajte prospekte od KOPALIŠNEGA POVERJENSTVA in poednih hotelov.

Hot	Therapia	200 postelj, družabni prostori, dancin, tenis
Nabr	MIRA ARE	in čim 1934 novo renoviran, topla
hot		in hladni tekoča voda
Dom	Dr. SEIDL	50 sob s tekočo vodo, kopalnice, dječija kuhinja
Hot	ESPLANADE	nasproti plaži in parku, komfort, tekoča voda
Hot	SLAVIJA	25 modernih sob s tekočo vodo
Hot	EDEN	nova zgradba ob plaži, krasen položaj
Hot	CRNIKOVIC	prvorazredna hiša nasproti kopalnici, in parka Odlikovana kuhinja
Pens	VILA RUZICA	35 sob, nasproti plaži.
Pens	ADRIA	prekrasna in mirna lega Pod istim vodstvom kot Miramar, THERAPIJA
Pens	WIEN	nova zgradba čez pot h kopalnici tekoča voda.
Hot	CRIKVENICA	blizu luke. Moderno urejene sobe
Hot	LIBURNIA	nasproti kopalnici v bližini parka, modern opremljene sobe
Hot	IVANČIC	blizu luke in kopalnice, tekoča voda
Pens	JULIJANA	15 lepo urejenih sob, astno kopalnice pred vilo
Pens	ZELENGAJ	nik ob morju in peščene plaže nova zgradba nasproti parku, v bližini pristanišča
Pens	TRIGLAV	krasna mirna lega, astno kopalnice pred vilo.
Pens	DANICA	zvrstna in mirna meščanska hiša, cene solidne
Pens	MORAVA	modern urejena nova zgradba, tekoča voda.
Rest	GJURAJIN	
Rest	EVROPA	mirna meščanska hiša čez pot v park
Rest	HRVAT	v bližini pristanišča.
Rest	CENTRAL	solidna meščanska hiša blizu pristanišča
		Nadalje gostilne
		ILIRIJA, VINODOL IN SLOVENAC

Križaljka „JS“

Besede pomenijo:
Vodoravno: 1. mladinska revija, 3. ladjedelna naprava, 5. kemijska kratica, 7. francoski spolnik, 9. polovica oaze, 10. latinski zaimek, 11. jv. 12. kratica, 13. latinski predlog, 14. kemijska kratica, 15. kratica, 17. ploskovna mera, 18. kemijska kratica, 19. pouk, 20. sredozemski otok, 21. jugoslovenska reka, 22. medmet, 25. oš, 27. nemški zaimek, 28. ujeđa, 30. grška črka, 31. bh, 32. glej 13., 33. francoski dvoglasnik, 34. ovijalka, 35. kazalni zaimek, 36. kratica, 37. veznik, 38. prislov, 39. tema, 42. osebni zaimek, 43. latinski predlog, 44. osebni zaimek, 45. belo (turško).

Navpično: 2. jugoslovensko mesto, 3. jugoslovensko pristanišče, 4. osebni zaimek, 5. črnogorska reka, 6. zgodovinska oseba, 8. jadransko mesto, 10. kratica, 16. osebni zaimek, 19. nada, 22. jugoslovenska podmornica, 23. starogrški učenjak, 24. kraj v Dalmaciji, 25. istrsko letovišče, 26. jugoslovenska vojna luka, 28. največje jugoslovensko pristanišče, 29. tibetska prestolnica, 40. kratica za ameriško državo, 41. glagolska oblika.

Rešitev križaljke „Bikoborba“

Navpično: 1. Bikoborec, 2. Salo, 3. Kreta, 4. žamet, 5. Emil, 6. Madrid, 7. Trema, 8. Ro, 10. Ve, 12. Šit, 14. Maj.
Vodoravno: 2. SK, 4. žare, 6. Metuzalem, 8. Ra, 9. Motiv, 11. Odsev, 13. Ale, 15. Rim, 16. Oto, 17. Kapitlan.

Smrtonosni pik čebele

Strup, ki lajša revmatične bolečine

Da bi čebelnji pik povzročil smrt, je pač zelo redek primer, vsekakor pa je mogoč. Kakor nam kaže zgodba nekega 40 letnega delavca, ki ga je te dni v Nemčiji pri delu pičila drugačeda nedolžna žuželka. Pičila ga je v vrat, in sicer samo v kožo; po piku se ni na zunaj pojavila niti najmanjša otekline.

Zelo je ranjencu takoj izdrl drug delavec. A čez nekoliko minut je začel ranjenec tožiti, da ne more dihati, nato je izgubil zavest in po 20 minutah je izdihnil. Zdravniška preiskava je ugotovila akutno oteklino ob požirniku in sapniku. Seveda ni izključeno, da je bil mož še na poseben način občutljiv za čebelnji strup.

V nasprotju s pikajočimi muhami in komarji, ki pijejo človeka naravnost v žilo, da se napijejo njegove krvi, pijejo čebele

običajno samo v kakšno mišico. Zela ne uporabljajo za sesanje krvi, temveč le kot napadalno in obrambno orodje. Po piku se čisto pojavijo močna vnetja, ki pa ostanejo k sreči večinoma lokalizirana. Le če je zadela pik kakšno večjo žilo, da je prišel strup neposredno v kri, pride do zastrupitve, ki se utegne končati celo s smrtjo. Pri tem ima svojo vlogo tudi posebna občutljivost za čebelnji strup.

Če te čebela piče, je najprej nujno potrebno, da si želo izdereš iz rane. Salmiak lajša bolečino in ustavlja nadaljnje učinkovanje strupa. Pri hujših vnetjih pomagajo obkladki z ocetno kislino glino. Zgodo bolečino lajšajo obveze z borovim vazelinom. Če se oteklina razširja, je treba ranjeno mesto držati v popolni negibnosti. Seveda je treba v takšnem primeru pozvati

zdravnika. Posebno nevarni so piki v usta. Čebelnji strup utegne kdaj povzročiti veliko škodo, a po drugi strani ga moderna medicina uporablja tudi človeku v prid. Že l. 1888. je zdravnik dr. Filip Terč v Mariboru objavil razpravo. Ki je zbudila v zdravniških krogih ogromno zanimanje, ker je pokazala, da vplivajo čebelni piki ugodno na revmatizem. Danes se uporabljajo v ta namen injekcije čebelnega strupa, ki je soroden rastlinskemu strupom in učinkuje podobno kakor kačji in škorpionov strup. Sam na sebi je bakterij prost sekret, tako da je prenos kužnih bolezni s čebelnim pikom nemogoč. V krvi razkazuje rdeča krvna telesa in vodi včasih do velikega padca krvnega pritiska. Čebelarji pridobijo, kakor znano, sčasoma neko imunost zoper čebelnji strup.

Žareča ženska

Nenavadni svetlobni pojavi pri neki kmetici iz Pirana blizu Kopra

Svetovni, posebno pa italijanski tisk obnavlja na dolgo in na široko nenavaden pojav, ki so ga pred kratkim opazili na kmetici Ani Monaro iz Pirana pri Kopru. Zaradi neke bolezni so sprejeli to žensko v začetku aprila v piransko bolnišnico in tu je bolniška strežnica opazila, da se pacientka v spanju sveti. Med spanjem se vznemiri in prične ječati in hipoma ji leva stran prsi tako zažari, da razsvetli popolnoma temno spalnico in je natančno razločiti poteze njenega obraza. Potem šine iz leve strani njenih prsi bleščeč žarek, ki gre skozi odejo in se razširi kakor pahljača. Ti svetlobni pojavi trajajo tri do štiri sekunde in imajo v splošnem srebrno ali slabo modrikasto svetlobo. Pacientka ves čas spi. Povedala je, da se je že prej večkrat zbudila iz spanja in opazila čudno svetlobo v svoji spalnici, ki jo je pa smatrala za samoprevvaro v zaspanosti.

Monaro so začeli seveda od tistega dne stalno opazovati, zdravniki so do potankosti preiskali, kako nastajajo in izginjajo na njej v spanju opisani svetlobni fenomeni. V Piran so pozvali tudi tržaške in beneške zdravnike, da bi mogli te pojave proučiti ob najstrožji kontroli pacientke, bolniške sobe in vseh v sobi navzočih oseb. Izkazalo se je, da ne gre niti za prevaro niti za samoprevvaro. Pri tem je dr. Protti, znani beneški specialist za krvno pmljevanje ugotovil, da ne kaže živčevje pacientke absolutno nobene abnormalnosti. Ni pa še mogel ugotoviti, da-li gre za električne ali radioaktivne pojave. Ta končna ugotovitev je prepuščena posebnim komisijam v Rimu, kamor so te dni prepeljali čudno bolnico. V komisiji so med drugimi Guglielmo Marconi, akademik prof. de Blasio in prof. de Sanctis, vodja rimske bolnišnice za živčne in duševne bolezni, kjer leži ta čas Monarova.

V zvezi s to zgodbo pišejo listi o različnih primerih, ki imajo nekaj podobnosti z njo. Svetlobne pojave pri ljudeh so poznali že v davnih časih in v najnovejšem času so jih ponovno pripisovali elektriki. O nekih ljudeh je znano, da jih obda nekakšen svetlobni plašč, če si oblečejo svilena oblačila in se gibljejo. Prasketanje električnih sprožitvev kaže pri teh osebah na visoko električno potencialnost. Fosforescirajoče rane nervoznih individui, avreola okrog glave hudo bolnih jetičnikov in podobne stvari so medicinski vedci isto tako že dolgo pozna-

Ana Monaro

nočni uri se je pri tem začela svetloba razvijati v okolici želodca v koncentričnih krogih, dokler ni vsa postava žarela z močjo mesečine. Tudi tu je svetloba prodirala skozi obleko. Furlani je s svojimi prijatelji kontroliral slikarja na vse mogoče načine in nekoč mu je nenadoma strgal obleko s telesa, da bi zasledil pod njo skriti svetlobni vir, toda Morandi svojih preiskovalcev ni vodil za nos. Fotografski posnetki fenomena se niso posrečili, kar je pač lahko pripisovati majhni občutljivosti tedanjih fotografskih plasti in nedostatnosti leč. Monarovo pa bodo v Rimu preiskali z vsemi mogočimi aparaturnami in pričakujejo, da bodo njene svetlobne pojave tudi lahko fotografirali.

Hoja po gorah

Planinarstvo, ki je drugače tako zdrav in priporočljiv sport, uniči vsako leto premnogo človeških življenj. Krivi so ljudje, ki celo previdni med njimi svoje moči prečesto precenjujejo. V redkem ozračju dihaš tako lahko in v lepem razgledu pozabiš kaj rad na utrujenost. Tako si kmalu nakopljemo kakšno razširitev srca in se vrnemo domov bolni. Malo previdnosti, pa bi ne bilo tako.

Začeti moramo najprej z majhnimi turami, dokler se ne izvežbamo. Čim prične srce močneje utripati, moramo tako doigo počivati, dokler se srce spet ne umiri, čeprav bi morali tako počivati pet-ali desetkrat in še čedeše na isti turi. Hoja navzgor naj bo počasna; če občutimo omotico in šumenje v ušesih, se moramo za nekaj časa vleči plosko na tla.

Previdna hoja po gorah človeka močno utrudi, a slabokrvni in močno nervozni ljudje ne bi smeli višje nego 2000 m.

Želodčne bolečine, pritisk v želodcu, gnuloba v črevesju, žolčnat okus v ustih, slaba prebava, glavobol, težak jezik, blede barva obraza, izginejo čisto po večkratni uporabi naravne »Franz Josefove« grenčice s tem, da jo izpijemo kozarec, predno ležemo spat. Specialni zdravniki za bolezni v prebavnih izjavljajo, da je »Franz Josefova« vodo toplo priporočati kot v te namene služee domače zdravilo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Ali voda škoduje?

Vedno znova se oglašajo ljudje, ki bi bili radi vitki, proti pitju vode, zlasti pri jedi. Voda baje pospešuje toščo. V pomirjenju teh ljudi je treba povedati, da preobilica vode razkroja toščo, pomanjkanje vode pa ne. Tudi živinorejci vedo dobro, da živali, ki mnogo pijejo, ne postanejo debele.

Najbogatejša čl. mesta

Najbogatejše mesto v čl. republiki je Praga, ki ima 3602 milijona Kč premoženja ter nekaj nad polmrdro milijardo Kč dolgov. Brno ima pol milijarde premoženja, Bratislava nekaj manj, par mest, med njimi Plzenj, imajo po četrtil milijarde premoženja. Zanimivo je, da je najmanj zadolženo mesto Zlin, znana kolonija kralja čevljev, Bač.

Za birmance

izdelujemo res lepe obleke. Za botre same in tudi za birmance po meri po zelo nizkih cenah. Velika izbira blaga.

Drago Schwab, Ljubljana
ALEKSANDROVA CESTA

Rešilno padalo

Dva angleška vojaška letalca in neki strokovnjak za polet z letali so se te dni rešili pri trčenju v zraku na ta način, da so odskočili s padali. Vsi trije so bili v dveh aeroplanih, ki sta po nesreči v zraku trčila in se zrušila na zemljo. Letalci so takoj odskočili s padali ter vsi trije srečno pristali na tleh. Od l. 1926., ko so v angleškem vojnem letalstvu uvedli padala, se je na sličen način rešilo že 109 angleških vojaških pilotov.

Čitajte tedensko revijo ŽIVLJENJE IN SVET

Najmlajši reporter

ki je zmagal na tekmi sebi enakih v Parizu

Mikrofon za glušce

Sluh v koncih prstov

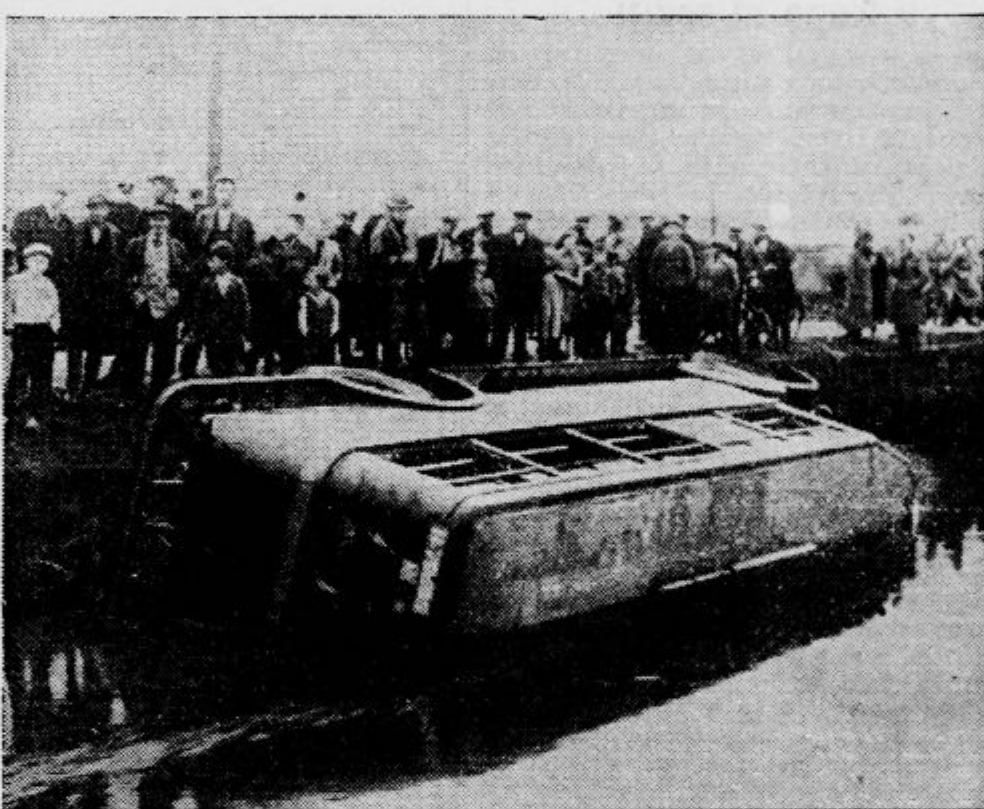
V slovitom ameriškem zavodu za gluhe in slihe v Jacksonvillu preizkušajo ta čas zelo zanimivo napravo, ki omogoča gluho-gojencem poslušanje s prsti. Ohenem jih uči pravilne izgovorjave po zvoku in naglasu, kar je bilo doslej pri gluho-gojenih kakor znano najtežje vprašanje. Tega jih doslej niso mogli naučiti, ker sami ne morejo slišati svojega govorjenja in ga nadzirati.

Da bi odpomogel temu nedostatku, je zgradil ravnatelj omenjene gluho-gojnice pripravo, ki sestoji v bistvu iz mikrofona. V ta mikrofon govori učitelj svoje besede, ki naj se jih učenci nauče. Resede, ki jih dojemajo, pa niso zvoki, temveč električni impulzi, ki jih učenci s prsti čutijo kot tresljaje na majhnih vibratorjih, ki so zve-

zani z mikrofonom. Pred vsakim gojencem je na klopi takšen vibrator, na katerem lahko občuti ritem besede, ki jo potem gojenec toliko časa ponavlja v svojem posebnem mikrofonom, dokler ne dobi v vseh vibratorjih po razredu istega ritma.

Novo metodo izgovarjalnega pouka so preizkušali na tistem več mesecev. Ko se je pokazalo, da je res uspešna, jo je izumitelj objavil. Neko 14letno dekle, ki je absolutno gluho, se je po njej naučilo celo igrati klavir in zmore sedaj že krajše in lažje skladbe. Ker pa klavirskih zvokov seveda ni mogla »poslušati« s konci prstov, so zanj zgradili poseben vibrator, ki se pritrjuje na čelo. Ta vibrator deluje tako dobro, da sledijo otroci z njim celo radijskim oddajam.

Avtobus v kanalu

Pri Poeldjiku na Holandskem se je zvrnil tovorni avtomobil v prekop. Več potnikov je bilo pri tem ranjenih, k sreči so vsi ostali živi

Mikrofon spreminja glas

To ni sicer nič novega, samo da smo doslej nad mikrofoni zabavljali, da spreminjajo dobre glasove v slabe. Sedaj pa je prišla iz Amerike izjemoma diametralno nasprotna vest.

Pri nekem zvočnem filmskem snemanju v Bostonu so ugotovili, da je zvenel lepi, toda šibki glas nekega 6 letnega dečka v zvočniku popolnoma spremenjeno, kakor glas kakšne slovite pevke. Pri vseh snemanjih je bilo tako in ko je deček nastopil še v radiju, so se poslušalci čudili, ko so na koncu zvedeli, da jim ni pela kakšna operna pevka, temveč slaboten deček. Oddajna družba je prejela nesheto dopisov, naj da dečka še nastopiti, toda ta želja se ni mogla izpolniti, ker boleha malček za pljučno tuberkulozo in mu je zdravnik po tem nastopu prepovedal peti. Našli so se takoj mecen, ki so dečku, otroku revnih staršev, omogočili zdravljenje v enem najboljših ameriških sanatorijev. Če ozdravi, ga čaka kariera velikega zvezdnika med filmskimi otroci, tem bolj, ker ima baje mnogo igralskega daru.

Čuvajmo naš Jadran!

Rodovitnost plevela

Boj proti plevelu, ki odvzema koristnim rastlinam luč in tla, je eden izmed osnovnih pogojev razumnega obdelovanja zemlje. Ta boj je potreben že zato, ker kaže plevel takšno rodovitnost, kakršne koristne rastline niti od daleč ne morejo razviti. Za primer vzemimo zlatico, ki požene skoraj 3000 cvetnih glav, v njih pa po 340 plodov, kar daje letno kakšnih 900.000 semen od ene same rastline. Regrat ima v vsakem semenskem mešičku kakšnih 300 semen. Ker razvije vsaka rastlina letno najmanj deset semenskih mešičkov, daje najmanj 3000 semen. Marjetica razvije kakšnih 12.000 semen, rutica 30.000, osat 190 tisoč itd. Gorje, če bi iz vsakega teh semen nastala nova rastlina, ali če bi človek ne prebistano ne pulil škodljivih zeli!

Preobilo znojenje

Čezmerno potenje je znak bolezni

Poletje je za ljudi, ki trpijo zaradi preobila potenja, čas muke. V splošnem lahko rečemo, da je takšno potenje znak kakšne bolezni, n. pr. nevtrastenije, rahitisa, toščavosti, revmatizma v sklepih, naduhe itd. Zato je treba na vsak način odpraviti predvsem temeljne vzroke potenja. Drugič je potrebno, da skrbimo za največjo čistost kože. Umijemo se večkrat na dan s toplo vodo in milom. Vodi primamo nekaj kalijevega hiperanganata ali žvepla. Po kopeli si telo, zlasti pa poteka se mesta, masiramo in namažemo z alkoholnimi raztopinami salicila, mentola ali kafe. Nato si kožo napudramo. V po-

Zora Voda

proti sivim lasem!

Ne barva, temveč vrača sivim lasem prejšnjo naravno barvo.

Odobrena od higijskega zavoda v Ljubljani pod št. 2392-933 kot za zdravje popolnoma neškodljiva. Uspeh siguren in trajen. Cena steklenici brez poštne Din 35.—.

ZORA VODA I. OREL

ZAGREB, Radićeva (Duga) ulica 32

Pri naročilu navedite vašo naravno barvo las. 63

S topom nad vlomilca

V Poitiersu na Francoskem si je neki trgovec, ki je že ponovno bil žrtev vlomilcev, znal srečno pomagati proti vlomu. Nastavil je pri vratih trgovine majhen top, ki se sprožil pri samem dotiku. Top je bil v zvezi z vrati skladišča, sprožil pa ga je električni kontakt. Tat, ki ni vedel za obrambno napravo, je šel v past in je plačal poskus vlomov z življenjem. Ko je odprl vrata skladišča, se je kontakt sprožil in izstrelil je raztrgal tatu, nekega šestnajstletnega fanta, na kose.

A NEKDOTA

Ko je bil Lorenzo di Medici še deček, se je florentinski nadškof nekoč pogovarjal z njim. »Povej mi, mladi prijatelj, kje biva Bog in ti dam oranžo,« je dejal. »Povej mi, minenca kje Bog ne biva in vam dam dve oranži,« se je odrezal Lorenzo.

VSAM DAN ENA

Žalost

»Zelo sem žalostna, mojega moža so za tri mesece zaprli.«
»Nu, saj trije meseci kmalu minejo!«
»Saj to je ravno tisto, kar me žalosti!«

Pot do možitve

Samomor, ki je omečil ljubčkovno srce

Francoski listi poročajo o 41 letni šivilji Mariji Moduitsovi, ki je živel v St. Germainu s tehnikom Henryjem Pouchanom deset let v skupnem gospodinjstvu in je med tem časom rodila hčerko. Pouchan je priznal otroka za svojega, o ženitvi z Moduitsovo pa ni hotel ničesar slišati. Šivilja je poskušala vse trike, da bi ga napravila za moža, a ni dosegla niti najmanjšega uspeha. Slednjič si je izmislila novo sredstvo: poizkusila je samomor. Nekaj minut pred časom, ko se je vračal Pouchan običajno domov, je odprla plin in je legla na posteljo, poleg sebe pa je položila svojega otroka.

Usoda je hotela, da se je tehnik prav ta dan zakasil za 45 minut. Ko je prišel domov, je našel zaprta vrata. Moral je vdreti v stanovanje, kjer mu je takoj udaril v obraz izpuhtevajoči plin. Šivilja in otrok

sta ležala v nezavesti. Telefoniral je po zdravniško pomoč, prišel je rešilni voz, naložil mater in otroka ter ju odpeljal v bolnišnico.

Te dni je bil epilog te drame pred pariškimi sodniki. Moduitsova je bila obtožena, da je hotela vzeti otroku življenje. Sodišče jo je zaradi tega obsodilo na tri mesece zapor. Tedajci se je tehniku, ki je pristojstvo razpravi, zgenilo v prsih srce. Stopil je pred sodnike in jih z ginjenim glasom prosil, naj ji spregledajo kazno. To pa ni bilo več mogoče. Pouchan se je zaradi tega pritožil na vzklismo sodišče, ki je potrdilo prvotno razsodbo, naker je tehnik izjavil, da vzame obtoženo za ženo. Sodišče je zdaj spremenilo razsodbo v toliko, da je obtoženo pogojno obsodilo, ker noče motiti družinske sreče, ki se je izpolnila na tako nepričakovano čudovit način.

B. A.

Krinka proti krinki

Roman

Drug primer. Poslanik neke južnoameriške države prispe v glavno mesto. V borznih krogih se razve, da vodi z neko bančno skupino pogajanja o posojilu za izkoriščanje pravkar odkritih petrolejskih izvirkov. Najdišče izvirkov je bilo popolna skrivnost. Poslanik je imel na načrte in risbe pri sebi. Posojila je bilo skoraj 200.000 funtov. Del te vsote je bilo odšteti v gotovini. Dovolili so izplačilo 10.000 funtov. Redarji so spremili pogajalca in njegova dva tajnika do ladje in ostali na njej, dokler ni dvignila sidra. — Pogajalec je padel ponoči v morje. Tajnika sta izginila. In zakladi z njima vred... »

»Aha! Eden izmed tajnikov je bil konzul, drugi pa njegov pomo-gač?« je vzkliknil krmar.

»Lahko bi povedal še več; eno dejanje je bolj zagonetno in tem-no od drugega. In v slehernem izmed njih se iskri veleumje. Nič ni bilo preprostega in doumljivega. Vsa hudodelstva so ostala nema in temna. Roka je segla iz teme in se vrnila v temo. Dejanje je ostalo. Nič drugega!

Kako sem mu prišel na sled? Po naključju! V življenju vsakega detektiva odločajo naključja. Nekega dne sem sedel v umetniški beznici. Pri norem Johnnyju in sem tam čisto slučajno poslušal razgovor pri sosednji mizi. Pomenkovala sta se dva artista; vsak večer sta nastopala v cirkusu, ki je takrat gostoval pri nas. Eden izmed njih je rekel:

»Danes sem se pa lepo namazal. Pomisli, svojim očem nisem verjel, ko zagledam pri 'Grozdu', kjer zajtrkujem, Giovanni Testina...«

Na to je drugi odvrnil:

51

»Človek božji, menda se ti je sanjalo. Giovanni Testino je vendar že pet in dvajset let mrtev. Ali ne veš, da je utonil, ko se je potopil 'Boccaccio'...«

»Vem, a taka podobnost! Kar ostrmel sem. Duša božja, deset let sem potoval z Giovanniem Testinom, v istem cirkusnem vozu sva živela, v isti postelji spala, iz iste skleda sva jedla, za iste babnice sva se tepla. Po bratovsko sva si delila zaušnice starega nepridiprava Tostellija in se po bratovsko tolažila, kadar nama je namestu plače našel vsakemu enak delež palic. Bila sva tovariša, dokler ni Giovanni zaslovel...«

»Vraga, saj je bil res največji mojster v izpreminjanju, kar sem jih kdaj videl...«

»Da... ha... ha... menda je bil! Spominjam se nekatere, ki jo je nagodil. V Pedernazijem cirkusu je nekega dne dve uri sedel pri blagajni, ne da bi bil stari Pedernazi, ki se ni nikoli daleč odstra-nil od blagajne in je kakor orel prežal na vsak blagajnikov gib, opa-zil, da službe ne vrši prava oseba. Giovanni ga je tako pristno igral, da ni niti mala Lulu, blagajnikova prijateljica, opazila razlike, ampak mu je dala, da jo je v garderobi poljuboval kakor iz uma... Sam veš, kako nedostopna je bila Lulu proti drugim ljudem! Pravi bla-gajnik je pa ležal med tem do nezvesti pijan v hišnem vozu. Gio-vanni ga je dvakrat rešil s tem, da ga je zastopal, zakaj Pedernazi bi bil Snobyja drugače brez usmiljenja brnil. Pijanost je bila za Pedernazija že vobče greh, a pijanost z zamudo službe je bila smrtni greh, za katerega ni bilo odveze...«

»Reševati druge ljudi sicer ni bilo Giovannijeva navada. Trd je bil kakor kamen...«

»Prav imaš, a tudi midva nisva imela lahke mladosti, in v takih razmerah človek lahko postane trd. Seveda je bil trd, a do živega mi je šlo vendarle, ko sem slišal, da se je z 'Boccacijem' potopil. Deset mladostnih let sva bila skupaj prebila, in potem je tudi nje-govega talenta škoda... zakaj v primeri z njim so vsi drugi izpre-

minjevalni umetniki šariatani, učenčki in diletantje. Nobene krinke mu ni bilo treba, nobenih umetnih brad. Ličilo in obrazna moka sta mu bili za malo. Njegovo lice je bilo kakor iz voska; nekajkrat je gnil z mišicami, pa ga je zgnel v kakršno obliko je hotel. Tistih, ki so poznali njegov pravi obraz, je bilo malo. Samo jaz sem ga poznal. Meni se ni mogel skriti, saj sem ga deset let opazoval...«

»In misliš, da si ga davi spoznal?«

»Prisegel bi bil, da je Giovanni. Kolikanj sem bil prepričan, naj ti dokaže to, da sem školi pokoncu in planil k njegovi mizi... Giovanni... ti... ti... mar si še živ?« Za las je manjkalo, da ga nisem objel, tolikšno je bilo moje veselje.

»Potem se je pa le izkazalo, da ni bil on...?«

»Seveda ni bil, Giovanni je mrtev...«

»A taka nenavadna podobnost! In kaj ti je rekel nepravi Gio-vanni?«

»O, prijazen je bil zelo, in žal mu je bilo, da ni moj Giovanni... Celo na steklenico vina me je povabil. Sicer je pa velika živina. Konzul in tako dalje, Traer se pše. Najprej mi je bilo, kakor da bi me udaril po glavi... Da ni Giovanni?... In ta glas?... Da ni Giovanni?... In te oči... In ti gibi? Ko se je pa razvil med nama pogovor, sem vendarle opazil, da ni Giovanni. Ta konzul je bil meh-ak in dobrodušen, mož človekoljubnih nazorov in filistejskih navad. Podoba je bilo, da mu je dobra kapljica nad vse, in dolgo se je raz-govarjal z menoj o umetnosti pripravljanja slastnega 'chateaubrian-da'. O ženskah je govoril z zadovoljnim smehom sitega človeka in mi po tretji steklenici pokazal vrsto erotičnih fotografij, ki jih je hvalil da nikoli tega. Ne, ta ni bil Giovanni! Tak ne bi bil Giovanni nikoli postal! Giovanni je bil mož dejanja! Konzul je pa sit uživalec s filistejskimi navadami.

Nazadnje se je dokaj pijan in že neprijetno zgovoren odpravil; podpiral sem ga in ga spremlil do njegovega avtomobila, ki se je okorno in bahavo zavalil vanj... Kaj bi se bilo utegnulo narediti iz Giovannijskega, če bi bil ostal živ!«

RADIO-AKTIVNO TERMALNO KOPALIŠČE OGLJIKOVE KISLINE

RIMSKE-TOPLICE

Dravska banovina

Sezona od 1. maja do 15. oktobra.

Indikacije: revmatizem, ischias, ženske bolezni, pomanjkanje teka, ner-voznost, arteriosklero-za itd.

PAVSALNA KURA v pred- in posezoni za vsa-kih 10 dni 600 Din, v glavni sezoni 800 Din.

Zahtevajte izčrpan, brezplačni prospekt od potniških uradov ali od kopališčne uprave Rimskih Toplic. 91

Kolje za vinograde

rezane 1000 komadov Din 180.—
cepane 1000 komadov Din 300.—

prodaja v vsaki množini

„DRAVA“ d. d., Maribor, Meljska c. 91

ČISTO POLT

dosežete v enem tednu ali dveh s pomočjo proslute biološke »kure luščenja«. Neopazno za okolico obnav-ljate kožo in odstranite temeljito za vedno prišče, madeže, gubasto, raskavo, masobnoverito, svetelo kožo in zneke suranje. — Uspeh in neokoličivost zagamtent! Garnitura 120 Din. Vsako mlo škodi polti. Vzemite za amiva-je obrazu mlo limonno emulzijo. Velika steklenica 50 Din. Za čiščenje in skedenje por, odstranjevanje šminke in ovesenje polti: nenadkritivo je mandijev meko »ASIAMU«, 50 Din. — Originale SCHRODER-SCHENKE razpošila »Omnia«, oddelk 1-2, Zagreb, Gunduličeva 8/1. — Poština pri plačilu v naprej 6 Din, po porzletju 12 Din. 8811

OTVORITEV hotela PLESNIK

v Logarski dolini
za Binkošti.

Se priporoča cenjenim obiskovalcem; 21 sob, izborna ku-hinja in izbrana vina. Potrudila se bom, da dobro postrežem.

Hotelskim gostom na razpolago lovišče.

4567 **BRISNIK MARICA.**

PERJE

Kokoške, purje, gosje, račje, navadno, s strojem čiščeno in čobano.

Vzorci se pošiljajo brezplačno in franko.

Dobavljajo se v vsaki množini

E. Vajda, Čakovec

Telefon šte. 59, 60, 3, 4.

CENE PERJA ZELO ZNIZANE, ZAHTEVAJTE CENIK IN VZORCE, KI JIH DOBITE BREZPLAČNO!

Bolujočim

zaradi
golše
in
nabreklega
vratu

knjiga zdravnika
brezplačno
in franko

Pišite takoj na naslov

Poštno zbiralno mesto:

Georg Fulgner,
BERLIN-NEUKÖLLN,
Ringbahnstrasse 24,
Abt. P. 115.

VELIKA IZBERA

SVILE

v vseh modnih barvah, gladka in vzorčasta, različne kakovosti, za obleke, bluze in perilo

R. Miklauc

Pri „Škofu“

Ljubljana

3142

VATO

v tablah in za odeje. Preden krijete svojo potrebo, zahtevajte moje vzorce in cenik!

ARBEITER

Maribor 29

INSERIRAJTE V »JUTRO«

Od Din 69.—
Din 69.—
Din 138.—

Brezplačni posil v Pijarju!

Zahlevajte brezplačni CENIK!

HEINEL-HEROLD 741
STROJNE GLASILNICE, MARIBOR 41 101

OBJAVA

V soboto 19. maja se otvori novo zgrajeni

HOTEL „MADEIRA“

v Vrboški na otoku Hvaru.

Udoben pension. Vse sobe solčne, lepe plaže, ve-lik borov gozd. Vsakodnevna parobrodsko zveza s Splitom. Cene zelo nizke. Prospekti pri potniških uradih ali se na zahtevo pošljejo direktno.

Za množičen obisk se priporoča uprava hotela »Madeira«, Vrboška na otoku Hvaru.

ZAHVALA

Vsem, ki so spremili k večnemu počitku našega blagega, nezabnega pokojnika, gospoda

MIHAELA LADIČA

višjega policijskega stražnika v poklju

ter na kakršenkoli način počastili njegov spomin, se najiskrenejše zahvaljujemo.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v petek, dne 18. maja ob 6. uri v farni cerkvi na Viču.

Pokoj njegovi izmučeni duši a njemu trajen spomin!

Glince, dne 13. maja 1934.

4565 **GLOBOKO ZALUJOČA RODBINA LADIČ.**

„MAŠA“

vrtni solnčniki
vrtno garniture
polepšajo vaš dom.

Šotori, spalne vreče, poljske postelje in nahrbtniki

so veseli za vsakega hribovalca.

Cene, kakovosti so brez konkurence!

Jugoslovenska tekstilna industrija d.d.

Naslov za pisma in brzojave: JUGOTEKSTIL, OSIJEK.

Komfortno stanovanje

na Miklošičevi cesti, komplet-no, 1. nadstropje, sestojede iz 5 velikih sob in 2 kabineto-v, kopalnice in vseh pritlikin, se odda 1. avgusta. — Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 4442

Couch zofe

spalne fotelje, otomane, modroce in vse ta-petniške izdelke nudi solidno in po nizki ceni

RUDOLF RADOVAN

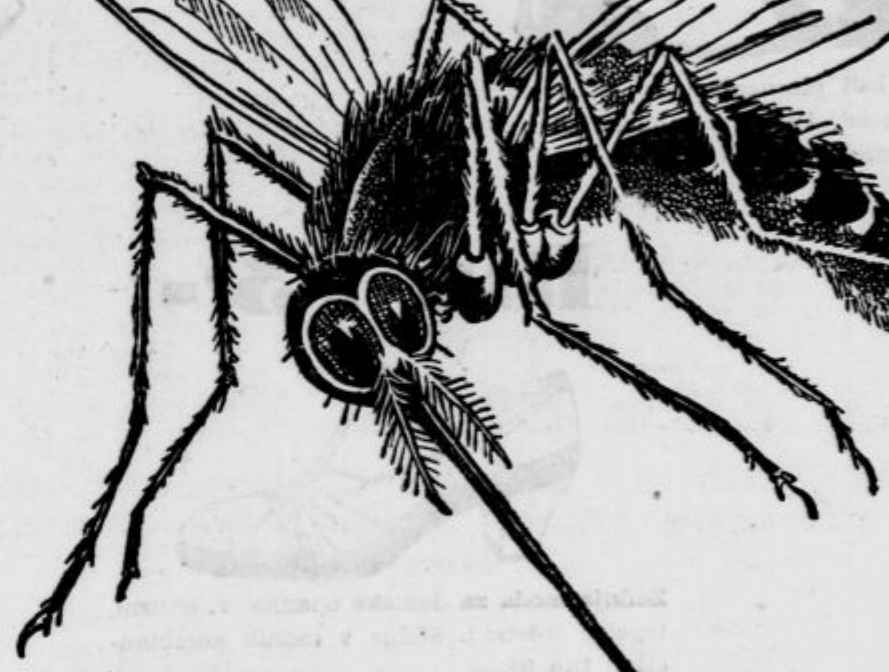
tapetnik

Mestni trg šte. 13.

Z balzamskim učinkovanjem kisi-kove kopeli se Vam povrne zdravje in lepa oblika nog v štirih dneh!

Oseki sklepi, kakor tudi teka in neigur-na boja uničujejo popolnoma vse, ki ga zamoreta ostaviti ljubeč obraz in lepa po-tava, ker se popolnoma po pravici predpo-savlja, da se čista, ki se povzroča svojim nogam niske pešnje, zamareja tudi v dru-gem pogledu. Vaska lepa lahko zadobi le če sklepe in vitke noge, ako stopi v la-vorju tople vode nekoliko dekagramov sv. Roka soli. V tej balzamski kopeli je tre-ba kopati noge 10 minut. V tem času pre-

deje bolečine, pečenje nog in otekline kakor šodeš. Voda, ki je nasičena s kisikom, prodira v pore, omehča trdo kožo in kurja oteka v toliki meri, da jih lahko brez nate in brez brivne s prstom odstrani zajedno s korenino. Izdaten zavojček sv. Roka dobite že za ceno 9.— Din.

Malarijo prenašajo komarji

Kjer ni komarjev, tam tudi ni malarije

... toda komarje zanesljivo uniči „FLIT“

Pred komarji Vas zanesljivo ubrani »FLIT«. Večja količina »FLITA« uniči komarje, v manjših količinah pa zadostuje, da se Vam komarji ne približajo. Zahtevajte zato izrečno »FLIT« in se ne zadovoljite s cenejšimi imitacijami. Ljudem ne škoduje »FLIT«, ne maže obleke in postelj-nine. Zahtevajte rumeno ročko s črnim robom in s sliko vojaka.

»FLIT« je originalen samo v zaprtih ročkah

Zahtevaj izrečno FLIT

ZAŠČITENI ŽIG

samo v originalnih ročkah

Pazi: „FLIT“ sedaj prijetneje diši!

Za junij ali julij se oddajo v velikem in-dustrijskem kraju na Gorenjskem na naj-prometnejšem kraju mesta

prostori

prilagodljivi za zdravnik ali pisarne. Na-slov v oglasnem oddelku »Jutra«. 4510

VRTNE SOLNČNIKE

izdeluje:

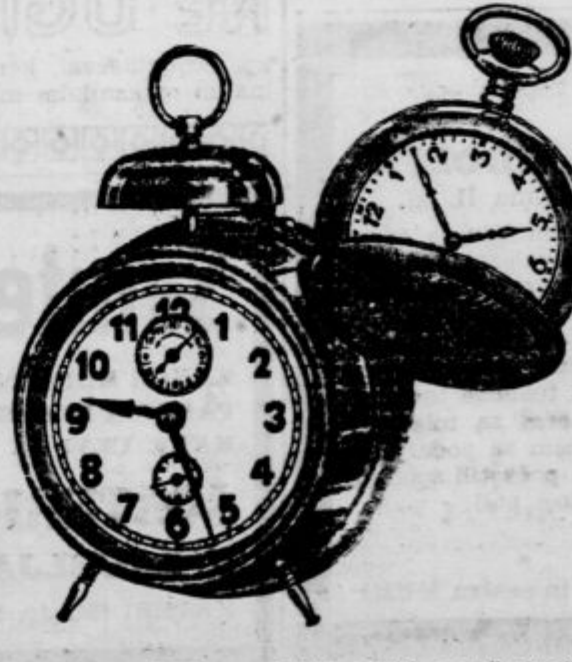
BELA FETTMANN
Zagreb,
Masarykova c. 9.
Prevozna tudi pre-ričke. — Zahtevajte brezplačni katalog ali cenik! 151

ELEKTROMOTORJE

kupimo rabljene vseh napetosti in velikosti. Istotam se prevzamejo in pod inženjer-skim nadzorstvom izvršujejo vsakovrstna popravila in previjanja. Strokovnjaksko od-pravljanje radio motenj. Izvršujemo vsakovrstne instalacije jakega in slabega toka t. j. telefonske in signalne naprave

A. VERBAJS D. Z. O. Z.

LJUBLJANA, Gosposvetska cesta šte. 10. 4566

URE

Din 40.— nikel anker remontoar
" 58.— ista lepo gravirana
" 130.— tula posrebrna
" 138.— zapestna, Din 60.— navadna budilka, Din 55.— in Din 130.— navadna stenska ura, Din 235.— stenska ura s kukavico.

Novost: Ure brez kazalcev.

Din 78 žepna in Din 124 zapestna.

TRGOVSKI DOM

Sternbecki

TOVARNA PENIA IN OBLEK

Celje št. 20.

Zahtevajte brezplačni cenik z več tisoč slikami. Kar ne odgovarja, se zamenja ali vrne denar.

VSE RADOSTI POLETJA

vživa v polni meri, kdor nosi udobno, lahko, elegantno

Din 45.-

Priljubljene močne sandalice za deco, podložene z usnjem:

št. 20-25	45.-
26-28	55.-
29-30	65.-
31-35	75.-

Din 30.-

Platneni otroški čevljički s trpežnim usnjenim podplatom.

št. 22-27	Din 30.-
28-30	40.-
31-35	45.-

Din 125.-

Moderne damske sandale v rjavi barvi s usnjeno podlogo.

Din 110.-

Udobni beli platneni čevli s kromovim podplatom, isti tudi v kombinacijah z rjavim boksom Din 125.-

PEKO

OBUTEV!

Din 165.-

Krasni lahki damski čevljički iz belega in rdečega usnja.

Din 135.-

Elegantni promenadni letni čevli iz usnja z usnjeno podlogo. Slični kombinirani v drugih barvah Din 145.-

Din 75.-

Zadnja moda za damske opanke v okusni, trpežni izdelavi. Slične v raznih kombinacijah Din 95.-

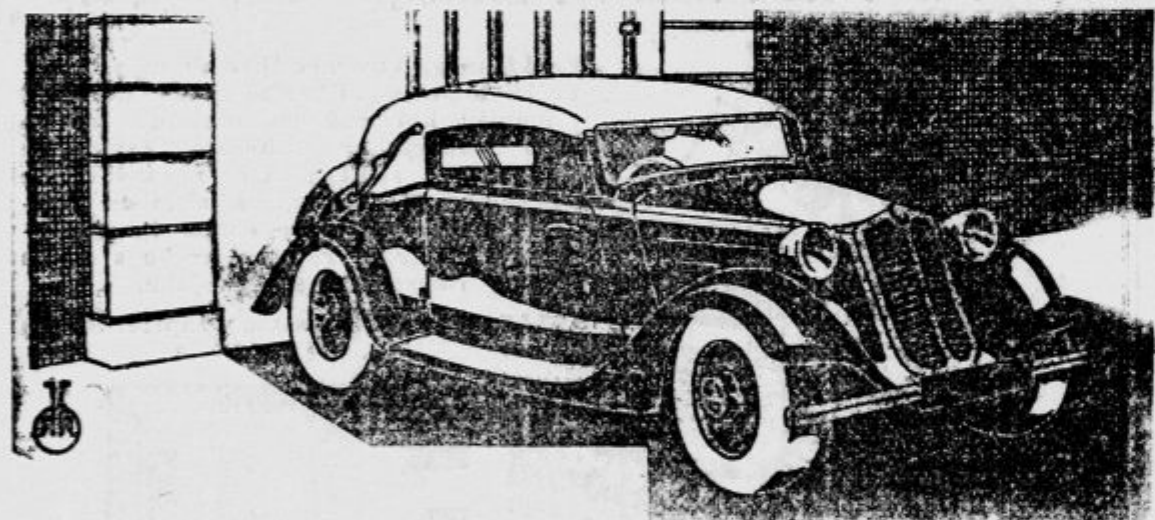
Din 98.-

Najnovije: Surovo grobo platno; iste v salonski obliki z visoko peto.

Z globoko znižanimi cenami so postali povsod poznani in priznani visoko kvalitativni PEKO proizvodi vsakomur dostopni.

Okusna izbira nogavic, kopit in drugih potrebščin. „PEKO“ kreme, politure itd. Vam jamčijo le pod pristno znamko „PEKO“ za trajnost oblike, lep sijaj in izgled čevlja.

PETOVAR LAVOSLAV

TATRA-AUTO, Kustošija 6 kod Zagreba, telefon 71-17

ZNATNO ZNIŽANE CENE REZERVNIH DELOM! SPECIALNA DELAVNICA.

NAJNOVEJŠI TIP TATRA 75

S 30 KS MOTORJEM, SASLIJA BREZ OKVIRJA, PREGIBNE POLOSI (VOLLSCHEWING-ACHSEN), PROSTITEK (FREILAUF), HIDRAVLICNE ZAVORE, CENTRALNO MAZANJE. DOVRŠENA IN ELEGANTNO OBLIKOVANA KAROSERIJA. HITER IN EKONOMIČEN VOZ.

KONJSKA STRUNA „ŽIMA“

Žimo za žimnice (madrace) najbolje kvalitete, vsake vrste in v vsaki množini dobite vedno pri trdki

FRANC JEŠE, tovarna žime, Stražišče pri Kranju. Vzorci franco! Ustanovljeno 1768. Cene nizke!

„TRIBUNA“ F. Batjeli, Ljubljana, Karlovska cesta 4. Najnižje cene! Ceniki franco.

Ugodna prilika za nakup lepih

stavbenih parcel

z 2 poslopji primernimi za industrijo. Ležijo v mestu in ob železnici. Plačljivo tudi s hranilnimi knjižicami. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Jako ugodno«. 4516

RAZUMEN TRGOVEC NE UGIBA

kje bo oglaševal, ker ve, da ima le dnevnik s vedno polnim malim oglasnikom maso kupnomočnih čitateljev.

Saniterne predmete

KAKOR KOPALNE BANJE IN PEČI, STENSKE ŠKOLJKE, PANAMA KLOZETI, UMIVALNIKI, SVINCENE IN POCINKANE CEVI IN VSE ARMATURE SE DOBIJO PRI

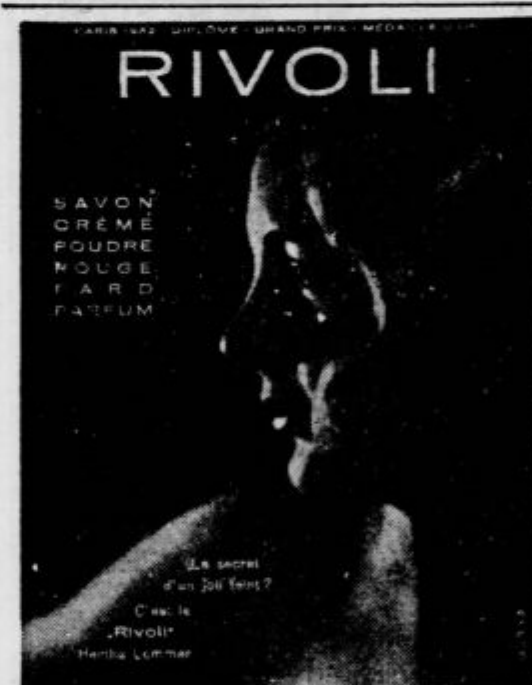
ŠOŠTERIČ, PETAN & ERKER

V LJUBLJANI, RESLJEVA CESTA 20

KATERI IMAJA NAJVEČJO ZALOGO IN NAJNIZJE CENE

Sveža jajca

prodaja po najnižji dnevni ceni
Franc Matheis-ovi nasl. Brežice 4533

ZOPER PEGE

In nečistoći na obrazu uporabljajte samo novo odkriveno RIVOLI specialno kremo, ki so jo izpopolnili leta in leta najboljši strokovnjaki. Uspeh zajamčen. Zvečer si umijte lice z milom RIVOLI, z mlačno vodo in na lažno masirajte s to specialno kremo. Zjutraj si ponovno umijte lice in ga lahko zopet masirajte s to kremo in na to ga dobro napudrajte z RIVOLI pudrom, ker vsebuje ta puder najfinije snovi, brez žiliga srebra. Krema stane 20 Din. Puder v vsaki barvi, srednja škatlica 20 Din; milo 8 Din. Poskusite tudi druge RIVOLI specialitete. Dobvaljo se povsod; kjer pa niso v zalogi, jih razpošilja

Parfumerija i kozmetika RIVOLI
Francuski magazin, Osljek I.
Katalog za polepljanje in cenik pošljemo brezplačno.

Plise za volane v različnih gubah, specialni entel oblek, volan, šalov itd., ažuriranje, entel vložkov in čipki, predtiskanje, vezanje monogramov, zaves, perila hitro, fino in poceni izvrši

Matek & Mikeš, Ljubljana
poleg hotela Štrukelj. 129

Prodajam

tovorni avto

5-6 tonski novejši tipe z električno razsvetljavo, polpnevmatiko, platišče 425x210 cm, prikladen za težki tovor (les, gramoz, opeko), ki lahko vlačijo 5-tonsko prikolico, ekonomična uporaba bencina, voz v najboljšem stanju.

ZLATKO KARDOŠ, Zagreb
Ilica 73. 4547

Parketne deščice, trstje za strop, asfaltno strešno lepenko, bitumenjuto

za izolacijo, bitumen, lesni cement, karbolinej, strešni lak

in razna izolacijska sredstva proti vlagi dobite najceneje pri trdki

JOS. R. PUH, Ljubljana.
Gradaška ulica 22. Telefon št. 2513. 131

ZA ZDRAVLJENJE

VSEH VRST RAN

hrast, lišajev, turv in ostalih kožnih bolezni

ter kot prvo pomoč pri vseh nesrečah, poškodbah in opisthah mnogi zdravnik priporočajo

»FITONIN«

»Fitonin« prepreči infekcije, ustavi krvavitve, ne dovolj rani, da se umesti in jo enostavno zmoči. Stokletica stane 20 Din v lekarnah. Po pošti po povzetju 50 Din z elektronsko. Poslano knjižico št. 14 pošljite brezplačno »Fitonin«, družba s s. s., Zagreb I-78. Registrirano pod št. br. 1281 — od 28. julija 1933.

VENDAR samo F. SCHNEIDER GLAZBILA

ker so najpopolnejša in najcenejša, pravijo tisoče in tisoče mojih strank

Violine od 11.- do 14.-
Gitare od 14.- do 18.-
Mandoline od 9.- do 12.-
Harmonike od 7.- do 10.-

MAJNEČJA DOMAČA STROKOVNO ODPREMA TVRDEKA GLAZBILA KRALJEVSKI OVORN ODBAVITELJ

F. SCHNEIDER
PROIZVOD GLAZBIL IN POTREBŠČIN
ZAGREB, Nikolićeva ul. 12/c
ZAHTEVAJTE BREZPLAČNO POUČNI CENIK